

①

1993-01-01, fredag.

Molnfri morgon, stilla; god sikt, ett par frostgrader. Omkring kl 0850 tyckte jag mig höra sädgåsläten men såg ingenting.

0858 när jag just spanade ut mot söder, kom en flock på c 15 Anser-gäss mot NO. Motljus, inga läten, men Anser-gäss var det.

0902 hördes sädgäss tydligt, Lena och jag ilade till dörren mot trädgården; då kom tre plogar med gäss med kurs ungefär mot SSV, det var c 30 + 35 + 20 ex. Samtidigt, men några hundra meter längre österut, kom en flock på 7 gäss åt motsatt håll, alltså ungefär NO-NNO. Dessa tycktes bli "tveksamma", när de mötte de andra flockarna, och svängde m 1 m skarpt, men de kunde inte följas länge i motljuset.

Senare på dagen, när jag tillfälligt skådade ut, kom en turkduva rakt över huset med kurs mot SV, höjd högst 20 m. Lena och jag gick på "Hardebergaspåret" och åter kl 1350 - 1440. Fortfarande sol och mycket klart och fint. Några pilfinkar, en ensam grönfink, ett fåtal koltrastar samt helt få skator och kajor sedda, därutöver intet. Jag spanade flitigt mot den klara himlen men såg ingenting i luften förutom de nämnda. Märkvärdigt fattigt!

Fortfarande rikligt med friska rönnbär, och på somliga träd även friska små prydnadsäpplen m m, men inga trastar ~~utan~~ (utöver ensamma koltrastar, alla hannar såvitt jag såg), och inga sidensvansar.

~~████████████████████~~

1993-01-03, söndag.

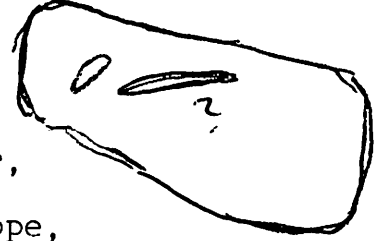
Hade per telefon kommit överens med Nils Åke Andersson om träff. Jag gick ner till järnvägsstationen, träffade honom där kl. 1200 prick, varefter vi i finaste solsken (men rätt många minusgrader) vandrade hem. I en hög trädtopp vid Tunavägen satt en fågel, den lyfte: sparvhök! Ungefär samtidigt hörde Nils Åke överflygande gråsiska; själv förnam jag den knappast alls. Lena bjöd på härlig lunch, och vi hade ett par mycket trevliga timmar. Det var längesedan vi träffades personligen.

På eftermiddagen såg jag en bofinkhanne i trädgården. Den arten har inte setts där sedan september. Överhuvudtaget mycket fågelfattigt i trädgården, jag brukar se skata och koltrast och rätt ofta någon blåmes och ibland en eller ett par gråsparvar, därutöver intet. Men vi har inte någon fågelmatning igång. Och något snötäcke har det inte varit (förutom en kort period i oktober, om jag minns rätt).

1993-01-08, ■■■ fredag.

Bilrunda med Bertil Nosslin. Start 0930 i dimmigt, vått och dystert väder. Småregn. Vi beslöt dock att starta enligt planen, ty prognosen siade om avsevärd väderförbättring ■■■ "vid middagstiden". På vägen ■■■ till Silvåkratornet föga bättring. Markerna var blöta, och vi såg rätt mycket svartfågel. Inget annat.

0950-1015 Silvåkratornet. Sikt först dålig, men den bättrade sig ganska avsevärt. Sjön islagd. Långt ute två långsträckta, smala öppna stråk, mycket ungefärligt enligt skissen här. Formligen tjockt med fågel där. Minst 120-130 vita svanor, och tusentals änder dels som en svart linje på isranden, dels i vattnet. Men allt syntes bara matt. Enstaka flygande fiskmåsar, unga trutar, ett par tre kråkor, en ensam storskrak. Minst 5 hägrar uppe, delvis 2 tillsammans. Lyfte (mest) från kanalen från Silvåkrakärret, som var öppen. - Skata ses, och på stolpe sitter en fjällvråk, den lyfter; nästan samtidigt kommer en ormvråk lågt förbi. - Sikt bättras, vind ökar, men fortfarande grått.

c 1030 Vombs ängar, ett par uppehåll. Inga gäss, ^{inga} (rovfåglar, men 2 fiskmåsar ■■■ juv + flera fiskmåsar på håll. Rätt mycket svartfågel, bl a flock c 90 råkor tätt samlade. Bland kajor sågs 1 ex med mycket tydligt vitt eller gråvitt "halsband". Kråkor förstås. Svartfågel delvis spridd, letar föda på gräs mellan vattensork-högar ■■■ som fanns i tusental.

c 1035 vi passerar Södergård, far sedan raka vägen genom Furet.
1045-1115 Utsiktsplatsen VOMBSJÖN SO HÖRN. Sjön islagd, våt blank is. Molntäcket ljusnar, ett par blå fläckar kommer fram! På isen långt ute 1 havsörn med 3 uppvaktande kråkor, f ö några stående trutar, bl a en havstrut ad. Mycket långt ute två rätt matt synliga fläckar, det är en mycket stor och en mindre flock fågel, kanske c 1000 resp. 300 ex, men vi kunde inte ■■■ klara arten, dock trol. gräsand. Några helt små m l m öppna ytor hyste några storskrakar. Fiskmåsar, trut, spridda gråtrutar ad flög västerut. Långt bort nära stora fågelmassan två eller troligen tre havsörnar på isen, ålder omöjlig att se. Utanför ■■■ branten en flygande ormvråk, snart ännu en. Flock c 15 bergfinkar passerar snabbt mot NV längs strandbranten, ljuset blir bra, vita stjärtbaserna syns kortvarigt men skarpt.

/ s

Vi flyttar oss till sjöns östra strand, betesmarken, för att om möjligt bli klara över arterna i de stora flockarna på isen. Passerar på väg förbi Stannys f d affär. Tre sångsvanor betar på marken rätt nära. Mycket ■■■ svartfågel, särskilt kaja + råka. 1 ormvråk sitter på påle.

1120-1145 spanar från östra stranden. Huvudmassan i flockarna är nästan säkert gräsand. Storskrakar, inalles c 25-30, kommer i småportioner österifrån och fäller i liten vak nära stranden. En ung ■■■ havsörn flyger precis lågt över isen. Inga andra örnar sedda nu. Gräsändernas antal trol. minst 2000. En rad på 6 svanar upptäcks av en slump, flyger mycket högt mot öster i den nu friska medvingen. - Vi vänder, far tillbaka via Björka till Ilstorp. Dessfärinnan, väster om vägen före Ilstorp c 800 gäss i utmärkt belysning, nu sol!!!
c 1150 Det är c 650 sädgäss varav ett ex med bred djupröd ■■■ halsring, mycket lätt att se. Antal bläsgäss c 150, men unga bläsare såg jag inte med säkerhet. - Minst 35-40 sädgäss kom flygande, fällde hos stora flocken. Kråkfågel.

1993-01-08 forts.

(3)

Vi fortsätter österut. Solsken och fint. Söder om vägen stora ytor där jag ofta sett stora gåsflockar beta. Idag är marken blöt, och ~~■~~ talrika pölar täcker stora arealer. Här mängder av gäss, belysning inte så god som nyss, men det är allra mest sädgäs, och lätena nästan bara av sädgäs. (som kan bestämmas) Antal över 1000, de står spridda, ofta många meter mellan fåglarna och de "baskar sig" i vattnet, badar så vattnet stänker. - Norr om vägen just vid f d ~~■~~ Ilstorps gård c 100 gäss, ej kritiskt bestämda. Här kommer en stenfalk som en pil förbi precis lågt över det jordiga fältet, flyger västerut. En glada lågt kretsande. Enstaka måsar upprepade ggr, åtminstone mest fiskmåsar.

Tågra: spanar runt, finner slutligen en ormvråk i öster, intet annat. Inte en gås. Far söderut på Ystadvägen, stannar kort där Sno-geholmssjön syns, den har våt spegelis, inga vakar att se. En fin havstrut ad flyger över sjön.

Vi svänger mot Eriksdal vid vägskalet någon km norr om Assmåsa lagård. Trevlig väg, men just vid vägskalet har ett område med fin och grov lövskog avverkats, bok, ek. Därefter på 2 km sträcka m 1 m nära Eriksdal 1 + 1 + 1 + 1 + 1 = 5 glador. Skator, kråkor. En blåhök hona eller juv mycket lågt. Vid Eriksdal en tornfalk på telefontråd. Liten flock bergfink sedd av Bertil. Före Eriksdal stort område i träda, det var där blåhöken kom.

Rödninge by c 1245, vi tar in på den enskilda vägen ner i dalen; vi har farit där förut, det är en mycket fin sträcka delvis i grov lövskog. 1 ormvråk sitter på gren precis över vägen, lyfter. Bara litet fågel att se. En kretsande ormvråk och på långt håll en kretsande obestämbar vråk. Molnfritt och grant väder.

1300-1335 rastar på vanliga platsen i skogsbrynet före ankomsten till Lyckås. Kafferast. 1 + 1 glador lågt. En extremt ljus, nästan silkesvit häger flyger i solen. Fint tecknad ad. 7 rådjur betar i den branta sluttningen mitt emot.

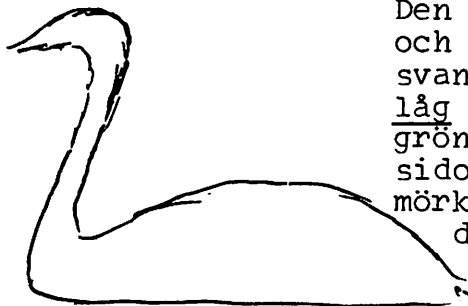
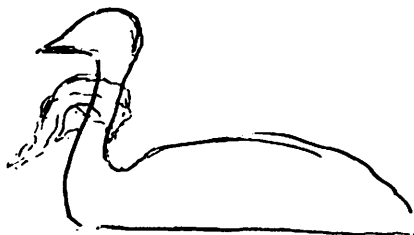
c 1340 vi fortsätter mot Örups almskog, ser ytterligare 5 betande rådjur. 1 fjällvråk på låg stolpe, lyfter. En ljus ormvråk visar sig i närheten, kretsar lågt, ~~■~~ (rovfåglarna) båda gör sällskap ett slag.

c 1345 2 glador lågt över de torra topparna när vi kommer till Örups almskog. Glesa måsar, åtminstone delvis gråtrutar, flyger över mot V.

1353 passerar manbyggnaden på Örup, far till Tomelilla för att tanka. Värvid en glada rakt över, rätt nära. mm En hel rad grova almar längs vägen är grovt ringbarkade (huggna) vid basen. Aldrig sett sådant förut. En tornfalk ryttlar över vägen när vi lämnar Tomelilla. Därefter 30 svartfåglar (alla sådana inte antecknade).

På oljeväxtfält ~~■~~ öster om Högestad slott, nära vägen i utmärkt ljus, betar 32 vita och 5 grå sångsvanar samt med dem en mindre sångsvan ad, jättefint sedd. Se enkla skisser här. - Ett par hundra meter bort på samma fält står 2 vita och 2 grå sångsvanar. OBS procenten ungfåglar. Vi beskådade fåglarna länge.

Den mindre sångsvanen och tre vanliga sångsvanar bredvid den låg länge på det gröna fältet med bred sidorna mot oss. Den mörka fläcken på huvudet indikerar den gula färgens utbredning.

Den mindre sångsv. låg flera ggr med huvudet djupt framåtböjt ss antytt här.

1993-01-08 forts.

(4)

Vi fortsätter efter denna mycket trevliga upplevelse. 1 glada. Vidare mot Sövestad. Stora fält i träda. Ytterl. 1 + 1 glador. 1430 Sövestad, vi far mot Krageholm. Norr om vägen, öster om Årsjö by, ses ny stor gåsflock. Ungefär 700 ex synliga, allra mest sådgäss, några blåsgäss sedda, men inte på långt när alla gäss kunde bestämmas kritiskt, och sannolikt gick en del gäss bakom kullarna, helt osynliga.

Stopp på vanliga platsen vid Krageholmssjöns sydspets. Vi går upp på fältet söder om oss, där stora ekar står ute på fältet. Detta ligger nu i träda. En ormvråk sitter här. Bergfinkar börjar komma flygande österifrån, i små portioner, knappt mer än 20-25 ex synliga samtidigt, men de kommer ideligen; det blir säkert c 500 - 700 ex inalles, en del faller, de flesta försvinner. - Krageholmssjön (hela den synliga delen) islagd, blank is, ingen vak. På isen står c 160 måsar, mest gråtrut. Jag har många ggr sett att måsar, ej minst trutar, är rikliga på denna lokal, kanske eftersom den ligger relativt nära havet. Inga andra fåglar på isen. Men från bokskogen hörs nötväcka. Minst 2 hägrar sedda.

Vi fortsätter mot Skårby. Dessförinnan stopp och spaning! Söderut ses stora fåglar över bokskogen, det är 3 korpar och först 1, strax därpå ännu en ormvråk. Skårby: intet. Vi far norrut, ser i väster en mycket tät och massiv kråkfågelflock, lågt flygande, det är säkert c 250-300 ex, en stor del av dem faller på en ledning, alldeles intill varandra. Ännu 1 ormvråk, den sitter på hög stolpe.

Ellestasjön. Kort stopp, just då kommer en havsörn juv västerifrån och fortsätter ut över sjön. Sjön helt islagd såvitt vi kan se. En blåhök flyger västerut, över trädtoppshöjd, det är en hona eller juv.

Snogeholm kl 1514, ej stopp, men vi hinner se 2 hägrar stående i vasskant. Kort därefter, när vi är på väg mot Saxeröd, kommer ytterl. 2 hägrar över skogen, tycks fälla i skogen.

Sövdesjön helt islagd, blank is, men massor av gåsexkrementer över stora ytor. Kvarnruinen: ej stopp, här har byggts ett taggtrådsstaket med en stätta. Vi forts. till sjöns sydvästra vik. En häger ad på staket vid stranden. Massor av gåsexkrementer på isen även här. Inga fåglar på isen. Klockan är 1527, vi ämnar fara vidare hemåt men kastar en blick ner mot "höga kullen" nära Knickarp. Där kretsar tre örnar. Vi ditåt på den dåliga vägen! Kommer fram bra. Det är en havsörn juv och 2 kungsörnar juv, de senare tydligt olikstora. Alla kretsar lågt; just nu går solen ner bakom Romeleåsen, solskivan är inte ett spår rödaktig utan egendomligt gulvit. De 2 kungsörnarna försvinner i granskog (eller kanske bakom en granskog); havsörnen gör branta utfall neråt gång på gång, slutligen kommer kungsörnarna upp igen, men försvinner snart, den sista ses kl 1539. Stor bergfinkflock rundflyger, flera hundra ex.

Vi fortsätter på den enskilda vägen, som efter en sträcka blir mycket bättre, vi klättrar uppåt mot söder alldeles väster om den höga kullen, når allmän väg nära vägskalet mot Beden..

Därifrån full fart hemåt via Blentarp. Men dessförinnan ännu en grann gåsflock väster om vägen, i profil mot kvällshimlen, jag räknar c 700 ex men kanske fler bakom svagt backkrön. Mycket blåsgäss! Full fart vidare via Blentarp - Hasslemölla, svänger här österut för att nå den nya förbifarten norr om Veberöd, invigd för några veckor sedan. Mycket bred och snabb väg, och (tack vare Berith i Skånes naturvårdsförbund) lagd så att den inte skär genom de fina ekdungarna. Mycket hög fart hemåt. Väster om Dalby, i rätt djup skymning, en ormvråk lågt över vägen, kl 1615.

Ankomst Lund 1622 efter fin dag. För rovfågel se särskild tabell.

kl.
1535

att

1993-01-08

vägsträcka
eller plats

ormvråk

fjällvråk

obestämd vråk

havsörn

kungsörn

glada

blåhök

stenfalk

tornfalk

summa

tid

5

Lund-Silvåkra by

— 0930-0950

Silvåkratornet

1 1

2 0950-1015

Vombs ängar

— c 1030

Vombsjön från
obspl. i sydöst

2 ≥ 3

5 c 1045-1115

Vombsj. östsida

1 1

2 c 1120-1145

Ilstorp-Tågra

1 1 1

3 c 1155

nära Eriksdal

5 ≥ 1 1

7 c 1220

nära Röddinge

1 1

1 c 1240

Övriga Fyledalen
incl. rastplatsen
nära Lyckås

1 1 2

4 1300-1335

Lyckås-Örup

1 1

2 1335-1345

Örups almskog

2

2 1345-1400

Tomelilla

≥ 1 1

2 c 1410

Högestad-Sövestad

1 1

2 c 1420-1430

Krageholm-Skärby

2

2 c 1435-1455

Ellestasjön

1 1 1

3 c 1505

Söndesjön

— 1515

"höga kullen"
söder om Söndesj.

1 2

3 1520-1545

nära Dalby

1

1 1615

summa

13 2 1 6 2 12 2 1 2 41

OBS {

havsörn: de (minst) 3 förr sedda var av
oviss ålder, de övriga juv.
kungsörn: båda juv.
blåhök: inget ex. var oad.

(6)

1993-01-14, torsdag.

Storm på natten, delvis orkan på södra Östersjön. Jag observerade, vid vandring hemifrån till Ekologihuset, att bären på många buskar (rönne m.fl.) ännu såt kvar, trots stormen. Jag hade tidigare under hösten flera gånger observerat, hur sådana buskar av olika arter undan för undan slappat bären. På ovannämnda vandringsslag finns många buskar och träd, som hösten-92 bar synnerligen rikligt med bär. Undan för undan föll de alltså av, precis som man kunde vänta. Förvånande var istället att så mycket bär såt kvar ännu i i januari och att de ~~blev~~ (till stor del) bländade av trots den svåra stormen.

Jag har tidigare kommenterat det faktum, att antalet av mig under hösten och ända tills nu sedda frästar (snöskata, valfrästar, rödvingefrästar) varit praktiskt taget lika med noll. Och anledningen har jag trots var, att bärskörden varit så extra riklig även längre norrut i Sverige (jag besked därom

(7)

1993-01-14 forts.

har kommit från flera håll). Nordvestiska
och finska fåglar, vars flyttmönstervanor
i hög grad influeras (eller kan influ-
eras) av näringsstillsättningen har alltså
haft god mat även långt norrut.
Santidigt har oerhörda kvantiteter bär
här i Skåne etc gått till spillo som
föda för dem. Därför av intresse att
inte all denna föda nu försvunnit.

1993-01-15, fredag.

När jag idag kl. 0925 stegade på
bussen för att ~~gå~~ fara ner till Bokför-
laget Signum, såg en flock på c.
11-12 snöskator i en trädtopp nära
motorvägen. Den första flock jag sett
av denna art i Skåne sedan våren
-92. (Däremot hade jag en flock ~~av~~
snöskator ~~ca~~ kanske 20-25 ex. i
Rättvik under julkhelgen).

1993-01-17, söndag.

(8)

Fin och solig och mild morgon. Klockan 0945 var temp. +6° C.
Svag vind.

Kl 0910 flög en flock på c 30-35 snöskator förbi utanför fönstret.
Lena och jag hade bestämt att göra en rätt kort bilrunda till Kran-
kesjön och kanske något längre. Naturligtvis var jag mäktat intresserad
av att prova min nyinköpta tub.

- 0955 start. Långt bort i öster flög en flock på c 15 svanar söderut,
ganska lågt. - Fin stämning av förvår. Måttlig sikt, men god
till ett avstånd av åtminstone 2 km. Mycket litet fågel, bara
några kajor och annan svartfågel.
- 1005 S Sandby. I utkanten flera omkullblåsta träd i yngre tallskog.
Många och ofta rätt stora vattensamlingar på fälten. Vid Revinge-
by och Revingehed många tallar stormfällida, även grova träd.
3 glador sakta glidande nära varandra, lågt. Annars my. få fåglar
sedda, kråkfågel, mest kaja.
- 1013 Kvinnevad. Nästan vindstilla, men mycket grova och rätt ruttna
träd låg splittrade, t ex nära "björnbärsplatsen".

1020-
-1050 Silvåkratornet. Många danska bilar här, och mycket folk, men
egendomligt nog inga människor i tornet. Tuben befanns utmärkt.
Men ljuset också mycket bra, och andflockarna i västra änden
av sjön sågs jättefint, även om det var omöjligt att bestämma
varje enskild individ kritiskt. Massor av fågel i sjön:

gräsand: helt få på närhall, men i V änden massor, delvis my.
tätt och delvis uppblandade med sothöns. Sannolikt
c 1500 gräsänder. Se nedan för obest. vattenfågel.

vigg: i ringa antal ute på sjön. Men i NO delen, som brukar
vara fågelfattig, låg en ovanligt grann viggflock
på c 230-250 ex.

knipa: inga flockar sedda, bara spridda ex och/eller par,
summa sedda c 10-15 ex.

storskrak: flock på c 20 ex nära; flock på säkert 40-50 långt
borta, därtill enstaka ex och par liggande och någon
småflock flygande. Summa sedda nog 75-100. Utfärgade
hannar vanliga.

knölsvan: spridda, men m 1 m nära, låg c 30 ad. Eventuella ung-
fåglar glömde jag att se efter. Se även obest. svan.

obest. svan: långt bort i andra änden på sjön låg minst 45
vita svanar, de jag kunde bestämma var knölsvan, men
de flesta förblev obestämda, tyvärr.

sothöns: ett par välsamlade flockar på c 25 och c 60 ex nära.
Men mycket långt bort. oftast helt nära gräsänderna,
låg mycket sothöns. Totalsiffra högst osäker, kanske
några hundra.

obestämd vattenfågel: långt borta flera hundra, dock högst
sannolikt att de flesta var gräsänder

häger: flera ex sedda, de var rörliga och delvis uppe och
flög, ibland 2 ex i sällskap.

havstrut: 1 + 1 ad över sjön, resp. på vattnet.

obestämda trutar: några ungfåglar långt bort, flygande.

sånglärka: ett tu tre kvittrade en sånglärka, förbiflygande.

Då hade flera andra personer kommit upp i tornet,
bl.a. en kollega från Zootis; tyvärr har jag glömt
hans namn.

fasan: ett ex uppskrämt av folk, flög med väldig fart ut i
vassen.

Det blev ett kort samtal om fågel, mest om örn, med
folk som kom i bil med nr NSM 921.

- 1055 vi far upp till Harlösa; här tjugtals kajor. Vi fortsätter ner
till Vombsjöns västra sida. Väster härom jättestora översväm-
ningar, ej sett maken på många många år. 1 ormvrak nära Vikens
gård, flygande. Litet kråkfågel. 3 gråtrutar ad flygande.

Sångsvan: betande flock, se nästa sida

1105- Spanar ut över de stora översvämningarna. En flygande och en
-1125 sittande ormvråk. 2 hägrar. Tätt flock 18 knölsvanar i vattnet, jag kunde inte se någon säker juv. På långt håll på stora jordiga fält c 10 + c 30 + c 50 gäss, art osäker. Men inom kort kom flera gåsflockar dit m 1 m från norr och nordväst och fällde där; dessa bestod åtm. mest av sädgäss, c 250 ex. Tillägg: på grönt kort gräs nära Vikens gård en sångsvan-flock i fint ljus. Den bestod av 26 sångsvanar ad, 12 dito juv samt - tro mig eller ej - en knölsvan ad. Jämför obsen: I Vombsjön här vid V sidan som vanligt fågeltomt.

1125 startar norrut, alltså tillbaka förbi "Fiskar Bergströms". I Vombsjöns NV del minst 200 gräsänder, ej fingranskade. Högt vatten i sjön.

1130 På stort fält nära Svansjö c 22 betande sångsvanar, i motljus, därför inte klart hur många som var ungfåglar.

1135 passerar Öved, far därefter söderut på vägen öster om sjön. Över sjön några unga trutar, och i invattnen mellan vägen och sjön några svanar, men vi stannar inte.

1140- Spanar från vanliga utsiktsplatsen. Fint väder. En verklig
-1210 jätteflock av gräsänder ligger i sjön, syns bra med blotta ögat och utmärkt med tuben.

Mycket ungefärlig placering i sjön:

Flocken är inte lika tät överallt. Tätast i västra delen. För övrigt inga fåglar synliga på vattnet. Nu ej vindstilla, men vattenytan knappt mer än krusad. Flocken består av c ~~2000~~ 2000 gräsänder, och bland dem ser jag en gräsand med normal färg på huvud och hals, stor snövit yta på bröset och hela kroppen för övrigt svart eller brunsvart (buen ej sedd bra, troligen inte svart).

Dessutom hittar jag några få storskrakar och minst 4 gamla fina hannar av bläsand! Över sjön ett par havstrutar ad och minst 3-4 gråtrutar ad plus några ungrutar. Och en duvhök kommer snabbt över talltopparna, ut över öppen mark.

Tn

1215 Vi far genom Furet. Ingen fågel, men talrika stora ~~gräsänder~~ tallar och granar har välts omkull av stormen, andra har knäckts på några meters höjd. Även lövträd dito dito vid Vombs by.

1220- Vombs ängar: inga rovfåglar att se, men f.ö. intressant.
-1245 Norr om vägen betar två flockar sångsvan, den ena består av 12 ad och 4 juv; den andra består av minst 32 ex, men den står bakom en ojämnhet i marken, man ser (delvis) bara huvudena, därför oklart med åldersfördelningen. Längre uppåt Vombs Nygård ser jag 16 rådjur, hälften ligger på fältet; ett stycke därifrån ~~minst~~ minst 6 rådjur till. Några helt små gåsflockar flyger åt olika håll, det är bergsäkra sädgäss.

X) Höll på att glömma det lustigaste: sex vipor upptäcktes, flög söderut över översvämningarna. Vipor i Sverige i januari är avgjort sällsynta, och i inlandet mycket sällsynta. Se även följande sida.

Nära Södergård och på ängarna som alltid kråkfågel, kråka, råka, kaja, inte i täta svärmar men sedda i alla riktningar, säkerligen hundratal inalles.

Plötsligt kom en flock på c 21 gäss med hög fart norrut, höjd c 150 meter, de liknade vitkindade men säker blev jag inte. Dock, min lycka var god, ty hela flocken vände och kom söderut. Det var vitkindade gäss. Mycket långt i norr sågs betande gås-flockar, men vi fortsatte.

1245 Över Silvåkra by en ormvråk. Kajor m m.

Vi stannade med fri utsikt på den vägsträcka som förr kallades "Silvåkra allé" (eftersom det var en vacker allé). Nu alla almar borta, jag tror att lindar har planterats istället. Spanar runt, finner 2 kretsare mycket långt bort i nordväst: det är två gamla havsörnar med snövita stjärtar, de kretsar om varandra, det måste ha varit ungefär över Krankesjöns V del.

1255 Hemfärd via Stensoffa - S Sandby. Mycket svårare stormfällning
-1320 av träd i Silvåkraskogen m fl ställen än jag trott. En grändunge nära Tvedöra delvis helt plattad! Mycket kreatur på vägen. Rätt mycket svartfågel. Kajflockar. Flygande flock på minst 20 ringduvor nära vägen.

Nära S Sandby en del måsar på avstånd, nästan säkert fiskmå. Före infarten till Östra Torn på avstånd i norr en verkligt stor och tät svartfågelflock, 350-400 ex, jag ser att mycket kaja ingår. 2 harar på fält.

- - - - -

Jag samtalade med folk både vid Silvåkratornet och på utsiktsplatsen vid Vombsjöns SO hörn. Fick höra dels att kungsfiskare just setts vid kanalens mynning i Krankesjön, alltså nära fågeltornet, dels att ett par man sett nio havsörnar samtidigt på Vombsjön när den var islagd, dels att uppgifter om oerhörda flockar av bergfink förekommit nyligen i pressen. En tidning sades ha angivit siffran två millioner. Denna flock hade rapporterats från någon av åsarna, antingen Hallandsåsen eller Söderåsen.

Vi såg idag på utfärden intet spår av småfågel utöver ~~ringa~~ ringa antal av m l m obestämda mesar och någon mindre finkflock vid Silvåkratornet.

Folk vid Vombsjön hade också tub och hade i den stora gräsandflocken letat fram några få bläsanddrakar, liksom jag. De hade dessutom sett fyra vipor vid översvämningarna, till sin häpnad.

Rovfåglarna på vår exkursion tabellerade på särskilt blad.

Redan en timme efter hemkomsten mulnade det, vinden ökade, det ~~blev~~ blev påfallande svagt ljus redan c kl 1445. Prognosen talade om både regn, åska och mycket hård vind!

OBS det mycket stora antalet sångsvanar, betande på fälten!

(11)

1993-01-17, söndag i med Lena.

vägsträcka eller lokal	tid	ornvråk	glada	havsörn	duvhök	tornfalk	summa
Lund - S Sandby	0955-1005						1
S.S. - Silvåkra	1005-1020		3				3
Silvåkra- torner	1020-1050						1
torner-Harlösa- Vombsjöns väst- sida	1055-1125	3					3
norr om Vomb- sjön till Öved	1125-1135		2			1	3
obs. plats Vomb- sjöns SO hörn	1140-1210				1		1
Vombs fure & Vombs ångar	1210-1245						1
Silvåkra by & allén	1245-1255	1		2			3
dänifrån - Lund	1255-1320						1
summa		4	5	2	1	1	13

Kommentarer:

- a) de 3 glädorna före Silvåkra höll nära ihop.
b) båda havsörnarna var gamla, vittstjärtade.

1993-01-23.

(12)

Fin morgon.

- 0850 stor flock snöskator snabbt och glest mot SV, mycket glest fördelade, jag såg säkerligen inte hela flocken, men antalet bör ha varit 60 - 80 ex.
- 0915 massor av snöskator har fällt i rönnen (på granntomten), det är c 100 ex. Plötsligt kommer c 120 till, fäller där och i päronträdet, ytterligare flockar kommer, men de hinna knappt fälla förrän alla flyger bort; totalantal c 250 - 300.
Lena tog foto.

- 0945 vi startar biltur österut. Snöskateflock ~~flyger~~ flyger norrut; strax därpå ~~flyger~~ flyger minst 60 andra västerut, kort därpå en flock på minst 200 västerut; detta är nära Kungsmarkens golfbana. På golfbanan vid den f d dammen sitter c 75 ex. Fö bara några få råkor och kajor.
H plus My. fint och klart väder, molnfritt; ett par ~~pl~~grader.
- 0955 S Sandby. Tar bensin; därvid 1 ormvråk sakta överflygande, c 50 svartfåglar lyfter då men fäller strax åter. - Flock c 30 snöskator flyger mot V - SV
- 1004 22 snöskator också ungefär mot SV
- 1005 start
- 1009 Abusa: 1 glada lågt och sakta. Strax därefter 1 fjällvråk, ovanligt mörk, tedde sig något oroväckande, men jag hann ut ur bilen och såg den bergsäkert. - ~~flyger~~ Kråkflock c 20 ex. Kreatur på bete
- 1012 100 - tals kossor. Flock minst 20 ringduvor. I närheten c 150 - 200 kråkfåglar. - Vi tar av mot Torna Hällestad, ser några kajor. Många kullblåsta träd. 15 snöskator överflygande. Väster om Tvet: ej mindre än c 130 fiskmåsar stående och/eller flygande över svag sänka på öppen mark. Underligt beteende. Både ad och juv. Oklart varför de samlats här. Devistas över en yta på c 100 x 400 m. De nalkas sakta. 1 ormvråk mycket lågt, fäller på sork-hög. - 2 ryttare på ängen; måsarna flyttar sig mot Tvet.
- 1025 måsarna sätter sig, ~~flyger~~ tar något från marken, lyfter på nytt. Bergfinkflock c 50 ex. 150 snöskator flyger mot V. På ängsmark (rättare väl: betesmark) c 200 kråkfåglar, de plockar något, men ovisst vad.
- 1031 stort uppflog, orsak oklar
- 1033 Tvets vägsäl
- 1041 Veberöd. Vi tar mot Skurup. Kajor helt få ex. Lång sträcka utan liv. Dörröd några kråkor, och 1 ormvråk nära.
- 1048 stopp Stenbergets P-plats. Fin vy. 2 ormvråkar lågt. 30 snöskator oregelbundet rundflygande, och annan flock ses på långt håll över granskogen
- 1055 vägskalet mot Gyllebo. Bokdunge (avverkad? Text oklar). Först intet att se, men vi stannar och spanar norrut i utmärkt ljus. Ser 1 tornfalk, den flyger my. lågt, börjar ryttla. Strax därpå 1 + 1 + 1 = 3 ormvråkar, alla lågt, normalfärgade. Därefter 1 blåhök ♂ ad my. lågt, och 1 blåhök ♀ eller juv jättefint sedd, flyger my. sakta. letar efter byte längs vägkanten, flyger c 1 meter över marken. Kort därpå en tredje blåhök, ♀ eller juv.
Små vita moln bildas på himlen. 1 gråtrut juv flyger mot V. Enstaka kråkor. 2 + c 10 + c 17 snöskator också mot V, och 1 ormvråk likaså.
- före 1120 ytterl. 1 + 1 ormvråkar, den ena kretsar rätt högt, den andra flyger västerut, sakta och lågt
- 1120-1130 ännu 1 ormvråk. 1 glada lågt mot vinden. 2 eller 3 snöskateflockar, vardera på c 30 ex.

årtalet
osäkert

- En duvhök dyker upp över skogen, slår efter kråka
- 1130 vi fortsätter
- 1133 passerar den gamla kejsarörnslokalen (där vägen från Gyllebo ansluter till vägen Häckeberga - Rockarp - Eksmeden; jag tror det var 1963 när en kejsarörn vistades här många månader; jag arbetade på Riksmuseet ~~1963~~ då men var nere i Lund och såg den minst en gång, i sällskap med andra skåne-ornitologer. Möjligen upptäcktes den, eller bestämdes första gången korrekt, av någon dansk ornitolog).
- Ännu en glada ses, kan möjligen ha varit samma ex som ovan.
- Vidare 1 blåhök, troligen inte samma ex som nyss; ~~1963~~ därtill 1 ormvråk samt en ung kungsörn, denna passerade mot S. Snöskateflockar, 20 - 40 ex/flock. 1 dubbeltrast.
- 1140 vi står strax norr om Kullaröd, ser minst 3 nya ormvråkar
- 1150 varav en är "gulröd", mycket ovanlig färg. Trastar på nytt, delvis högflygande, summa 30, dubbeltrast hörs däri.
- 1155 stopp för kaffe. Fri sikt norrut. 1 korp kretsar fint, 1 ormvråk kretsar lågt, stiger.
- 1210 Kall vind, men fint f.ö.. ~~1963~~ Enstaka kråkor. Några snöskator flyger över ungefär mot S. Magert utbyte här. Vi fortsätter till Häckebergasjön, gör en kort vandring S om sjön i samma fina väder. Några bergfinkar flyger västerut. Glesa snöskator, bara c 10 ex sedda, däri troligen ännu en dubbeltrast. 1 häger. I sjön litet gräsand och 15 storskrakar. 2 korpar flyger över, och 1 + 1 ormvråkar, inte mera trots noggrann spaning. - Oerhört med fallna träd, grova träd, vid sjön.
- Vi far förbi Häckebergakärret (= Skoggårds ängar, väster om sjön), stannar före Bökesåkra, ser bara spridda snöskator
- 1220 samt 1 ormvråk som flyger mot S. 2 dubbeltrastar kommer förbi.
- 1245 Några kråkor. 1 ormvråk tämligen högt, kretsar.
- 1300 Fortsätter. Ännu 1 ormvråk. Stor svartfågelflock, c 150 ex, på betesmark, det är åtminstone mest kaja och råka.
- Nattsvart granbestånd.
- 1315 Hässleberga vägsäl, vi tar mot Klågerup och Kongsmarken på en liten väg. Stor flock snöskator har fällt på betesmark. Därtill flock 25 flygande snöskator. 1 ungtrut. Enstaka kråkor
- 1325 mot Kyrkheddinge. En fasan nära Esarp.
- 1328 i Kyrkheddinge
- 1330 mot Bjällerup. Vid Råby lyfter 1 ormvråk.
- 1345 hem via Östra Torn. Vimmel av hundratals snöskator över villakvarteren vid hemkomsten.
- De tre rönarna, som omnämndes i en notis från gårdagen, är nu, kl 1400, helt länsade på bär i topparna, d v s på de översta grenarna från toppen och 2-3 meter nedåt. Längre ner sitter en del bär kvar. Den mellersta rönnen, som är lägre än de andra, har rikligt med bär kvar utom i den "översta metern".

	före Gyllebo	nära Gyllebo	Kullaröd	kaffe- rasten	vid Häcke- bergasjön	sista biten	summa
ormvråk	5	7	3	1	2	4	22
fjällvråk	1						1
glada	1	1					2
duvhök		1					1
blåhök		3 (1 ♂ ad)					3
kungsörn		1 juv					1
tornfalk		1					1
summa	7	14	3	1	2	4	31

Kanske borde ett ex läggas till för glada och blåhök, se texten. Därtill sågs 1 korp på kafferasten och 2 vid Häckeberga. GRck.

Tillägg: gulspurv hörd vid Gyllebo.

1993-01-25, måndag.

Mulet och mörkt på morgonen, flera plusgrader. Ljusare framåt förmiddagen, men inte blå himmel. Mycket snöskator i rörelse, men närmare obsar gjordes först från kl 1030.

- 1030 minst 140-150 snöskator sitter i trädtoppar utanför huset. I dessa träd inga bär alls.
- 1031 på andra sidan huset, bara c 75 meter från de träd, där trasarna sitter, står de förut omtalade tre rönnarna, som visserligen är m 1 m utan bär i topparna, men längre ner finns rikligt med bär på alla tre. Summa 2 snöskator sitter här bland bären.
- 1034 Ungefär 30-40 ~~snöskator~~ snöskator faller i rönnarna. Flocken på
-1035 c 140-150 ex sitter stilla.
- 1037 minst 300 snöskator, troligen flera, kommer m 1 m norrifrån och faller delvis i rönnarna, delvis i andra träd. ~~snöskator faller i andra träd. Antalet ex i rönnarna blir c 60 eller 70 ex. De äter bär. Inga träd eller buskar utöver rönnarna har bär.~~
- 1040 stort uppbrott, minst 300 ex till väders. Men en del ex i rönnarna lyfter inte, sitter stilla och spanar. Det gäller c 30 ex. Några av dessa sitter i topparna, där inga bär finnas,
- 1045 men de flesta sitter längre nere och äter. Långt nere, d v s uppskattningsvis 1½ meter över marken eller lägre, sitter inga trastar alls.
- 1055 efter kort uppehåll i obsarna finner jag att nästan ~~alla~~ alla trastar flugit bort. I det högsta trädet, d v s päronträdet bara några meter grån rönnarna, sitter c 15 ex. I rönnarna inte en enda snöskata men istället två rödvingetrastar! Två snöskator upptäckta i trädtopp på litet avstånd.
- 1100 Minst 200 ex kommer lågt och (som vanligt) rätt glest ungefär norrifrån, flyger rakt över hus och bärbuskar men faller inte.
- 1103 jätteflock på c 500 ex (synliga, det kan ha ~~varit~~ varit betydligt flera) flyger runt, tycks komma mest norrifrån, försvinner snabbt. Även de sistnämnda kvarvarande har försvunnit.
- - - - -
- 1400 jag går runda ~~utåt~~ utåt öster som vanligt. Himlen klarnade
-1440 delvis redan före kl. 1100, det blev sol, kallare, än en gång ökande vind. - Nu ses snöskator ideligen, flockar på 25, 50, ~~100~~ 100 eller mera, men som vanligt omöjligt att veta i vad mån det gäller "nya" flockar. Rundflygningar ideligen. Dock ser jag ute vid bebyggelsens gräns i öster att ett par smärre flockar kommer österifrån.

OBS bland annat att mängder av snöskator kl 1037-1040 satt ett par hundra meter från rönnarna, men i rönnarna bara några tiotal ex. Vidare att stora flockar flyger (flög) lågt över rönnarna utan att attraheras av dem. Man fick inte intrycket att snöskatorna var ivriga att leta föda.

Tillägg: på vandringen 1400-1440 såg jag också c 14 koltrastar, på marken eller lågt i buskage eller i något fall kvickt flygande över gångar eller gräsmattor. - Därutöver bara enstaka talgoxar och blåmesar och någon grönfink. Och skata.

1993-01-26, tisdag. Flera cm snö kom på natten, blev liggande. Frostgrader. Skottade trottoaren utanför huset för första gången denna vinter. - Snöskator sedda i stort antal flera ggr, ofta även sittande i trädgården eller därintill. Bären på de tre rönnarna i Oxelius' trädgård helt borta på e.m., utom några få (som sitter mycket lågt nere
klasar)

1993-01-29.

(15)

- 0815- mycket snöskator sågs i Lund denna morgontimme; men iakttagelserna
0930 var inte på långt när oavbrutna.
- 0930 exkursion, start med kurs mot Dalby. Högtrycksläge, frost, stilla; jättefint väder. Några snöskator. På ett fält ses skator och kajor ligga rätt nära varandra, en underlig syn.
1 tornfalk ryttlar över vägen ~~fram~~ (Dalby strax öster om). En ormvråk sitter i litet träd nära vägen. - Vi tar vägen ner mot
- 0950 Björnstorps by. Hög allé av almar, synbarligen inte almsjuka. Vi passerar slottet, kör in på enskild väg mot Romeleklint, färdas länge genom skog. Mycket ungbok, även stora ytor med ogallrad gran-skog. Rikligt med stormfällad gran. Ser ingen fågel utom koltrast.
- 1005 passerar nära den stora masten
- 1008 ut på vägen som från Veberöd går söderut mot Dörröd., svänger in vid vägvisaren Genarp 8, en my. trivsamt väg, men inga fåglar sågs i luften. Koltrast, Kråka. ~~Den~~ Den täta raden av stora popplar nära vägskalet vid Stora Perstorp har fällts; ett av träden hade blåst omkull. - Vi mot Håckeberga. Ser ånyo koltrast, ser också liten flock på c 10 bergfinkar.
- Håckebergasjön har nyis. Stopp, vi letar efter strömstare men misslyckas. En ormvråk, typ börringevråk med massor av vitt på över-sidan. Den lyfte från marken i skog. 5 dovhjortar betar.
- 1030 Besöker Håckebergakärret (=Skoggårds ängar). Litet fink, c 25-30
-1040 ex, överflygande, bofink hörs. Blåmes och talgoxe ses, nötväcka hörs 1 häger ad står vid litet öppet vatten. Vi far mot S. 3 dovhjortar. Degebergahus c 10 kråkor och 2 kajor. Vi far vidare mot Rockarp: 1 korp och 1 kråka
- Norr om Björkesåkrasjön intet utom en koltrast, men kort därpå ses 1 lågflygande ormvråk i skogen. Bestånd av mycket tät granskog. Ännu 1 lågflygande korp. 1 ormvråk, normalfärgad, sitter nära. Våldiga trädor på båda sidor om vägen. 2 koltrastar flyger högt mot SO.
- 1058 Rockarp: några skator, 2 korpar, 1 glada my. lågt över gård, och 1 lågflygande ormvråk. 1 flygande nötskrika.
- 1105 vi korsar E 14. Flock 15 dovhjortar betar norr om vägen. - Kort därefter passeras f d Näsbyholms station. Många stormfällda träd. 1 ormvråk + 1 till, båda flygande. 1 sparvhök lågt. 1 + 1 + 1 + 1 (=4) ormvråkar och 1 fjällvråk, kort därpå ännu 1 ormvråk sittande. 1 kungsörn juv på håll över skogen, därefter 1 fjällvråk och minst 5 ormvråkar. En blåhök, icke hanne ad. 1 + 1 havsörnar juv. Ännu 1 sparvhök, 1 tornfalk, 3 glador och (grov skattning) 50 kråkor, samt minst 4 korpar. Denna ~~rikedom~~ rikedom på rovfågel förklaras åtminstone delvis: vi ser att en åtel är utlagd.
- På långt håll 2 rovfåglar som jag inte lyckades bestämma, trodde först på örn, men detta helt osäkert. En sittande ormvråk.
- 1200 Vi hann inte undersöka allt på denna plats. Startade kl 1200 mot Skurup, ~~så~~ såg då 5 rådjur. Många mycket grova träd hade fallit (i sista stormen, rimligen) (löv--)
- 1205 Skurup. Vi tankar,
- 1215 startar söderut.
- 1219 14 sädgäss flyger österut i solskenet nära Svenstorps kyrka. Kort därefter ses 1 blåhök, dräkt ~~mörk~~ mörk, säkert juv. 4 svanar, varav 1 juv, flyger västerut, lågt. Arten klarade jag inte.

X/ I fältanteckningarna, efter Skurup, finns också följande uppgifter om dessa rovfåglar:

1. ena havsörnen flygande på långt håll, den andra satt i träd, lyfte, mobbades av två vråkar, högst sannolikt ormvråkar.
2. antalet ormvråkar var säkert större än vad som antecknats
3. tornfalken satt på närhåll på en stubbad pil.

- 1 ormvråk till, den sitter på tråd över vägen
Östra Vemmenhög; vi far mot Beddinge. Flock c 35 svartfåglar, det är råka och kaja.
- 1230 Dybäcks park, den är risig och djävlig och hårt huggen
- 1240 rast på P-plats vid havet; här ses gräsand c 100 ex, några
- 1255 knipor också. Kort därefter Hörde hamn: gråtrutar, havstrut. Fortsätter till
- c 1300 Abbekås hamn: 2 koltrastar, 150-200 gråtrutar: av 50 ex var
- 1312 36 ad och 14 juv. Havstrut 3-4 ad. Skrattmåsar 15 + 5 ad, fiskmåsar bara en ad! Ensam mörk ejder. Små flockar av alfågel, summa 10 - 15 ex sedda. Knipa sedd. Småskrak 1 flygande. Kråkor. Nu svag vind omkring § eller SO.
- 1315 Mossby. Havet bara krusat. - Lång sträcka i havet intet att se. Svarte. Vi tar in till vänster. Liten flock c 15 kajor. Mycket fin damm vid Skönadal, den har nyis (delvis, troligen). I damm ligger c 150 viggas. Provräkning av en del av flocken ger 20 ♂♂ och 30 ♀♀. 2 par knipa. Ej mindre än 17 hägrar här; jag hann se att minst 11 ex var ad. 11 grågäss. Brunand två par, gräsandpar, 2 sothöns, storskrake ♂♀. 1 ormvråk. Ruuthsbo kul damm i park, här sågs 10 gräsänder. Alla var ♀♀ (männe lapsus??)
- Här lätt snötäcke. Massor av vindfällan. - Balkåkra en börringevråk sittande.
- Marsvinsholm vid kyrkan: 80 ringduvor i parken. En sparvhök slår elegant, men byte osynligt, resultat okänt.
- 1350 Marsvinsholms slott. Nu ånyo massor av trasiga träd. Skårby 1 ormvråk. 30 dovhjortar, men dessa är i hägn. Ytterligare 2 ormvråkar lågflygande, den ena är "halvljus" (vilket ofta gör sådana ex felbestämda). - 1 ormvråk och ett par tre kråkor sitter på död kanin på vägen, vråken lyfte inte. 1 sittande och 1 hökretsande ormvråk, den sista kanske inte alldeles bergsäkert bestämd.
- Utsiktsplatsen vid vägen väster om Ellestasjön: 1 havsörn juv flyger österut, ~~mmmmmm~~ 1 ormvråk sitter högt i träd. 11 sångsvanar flyger österut, 2 ex i flocken är juv. 1 rådjur. Nyis på sjön. Svanarna fällde på isen, därvid ändrades deras läte. Flock c 20 gräsänder flyger över isen. Ännu 1 ormvråk i trädtopp.
- Snogeholmssjön har spegel-is. 2 hägrar stående. 1 ormvråk kommer, jagar bort en korp från ett träd. Vi viker in på den enskilda vägen N om Snogeholmssjön, förbi stugan som ligger ~~mmmm~~ c 300 m från allmänna vägen. 1 häger överflygande. 10 gräsänder på isen. Härligt ställe. Vi far genom den skog där jag relativt nyligen var ute med Rune Gerell m fl och såg ekoxe.
- 1445 Sövdeborgs slott. Massor av grov bok avverkad. Ingen fågel sedd i skogen. - Kommer fram till ~~mmmm~~ Fyledalens västra mynning vid Sövdeborgs f d station. Vi viker in på den enskilda vägen som går mot OSO in i dalen. Landskapet är snötäckt. 1 ormvråk sitter i högt träd.
- 1500 Eriksdal: 1 korp. 2 snöskator. Röddinge: vi far ner i dalen. Ser 1 kråka. Inget annat nu, men det är en ljuvlig eftermiddag.
- x) Dubbelgrevinnan: 1 havsörn juv sittande. 1 sparvhök flyger norr-ut. 1 + 1 ormvråkar flyger mot V, annan ormvråk sittande. 1 häger. ~~mmmm~~ Nötväcka. 30 gräsänder och storskrak ♂♀ i ån.
- 1530 vi fortsätter nära Lyckås. 3 ringduvor. 1 rättljus ormvråk sitter, lyfter. Annan ormvråk sitter. 1 glada kommer från SO.
- 1540 1 obestämbar vråk på kraftledningsstolpe långt borta.

x) förklaring, se efter texten.

- nära Benestads kyrka: 1 glada. På snöigt fält c 19 sångsvanar, varav c 7 är juv; detta nära Ödemarksgården.
- 1547 det s k Svampakorset strax väster om Tomelilla. Vi ser en del kråkfågel, bl a små kajflockar. Vi svänger västerut här. 1 sittande ormvråk.
- 1553 Röddinge kyrka. På telefontråd 1 ormvråk. I träd i kanten av Oran (=Sjöbo Ora) 1 obestämbar vråk. folk åker skidor i Orebacken. Flock c 50 kajor på ledningstråd.
- 1559 1 glada vid vägkorset V om Sjöbo, ~~1 ormvråk~~ och strax därefter 1 sittande ormvråk. Vi tar norrut här, avser att fara hem via Övedskloster. Nu solsken! 1 obestämbar vråk, ~~1 ormvråk~~ dock troligen ormvråk. Nära Torps gård 1 + 1 sittande ormvråkar.
- 1608 Övedskloster. Vombsjön har nyis, vi stannar inte. Vid ~~Övedskloster~~ Svansjö går 12 gäss på snön, art dessvärre inte klar. 2 + 1 rådjur. Vid Vombsjöns V sida 1 ormvråk sittande i al, kort därefter ännu 1 vråk sittande. - Jättehögt vattenstånd i sjön; även i Kävlingeån massor av vatten. 1 häger stående, en annan häger ses falla.
- Utomordentligt stora mängder änder i Vombsjön, granskades bara helt flyktigt, men säkert låg där 3000 - 4000 ex (underförstått: med gräsand som starkt dominerande eller nästan allenahärskande); litet storkrak sågs också. 18 + 8 sädgäss passerade mot V. 1 ormvråk.
- Vi far inte över Vombs ängar. Ser ännu 1 häger.
- 1626 kommer ner till stora vägen, här nyligen omlagd; den hette förut väg 12 men har antagligen bytt ~~nummer~~ nummer. Vi far snabbt hemåt. Norra utkanten av Veberöd: mycket rikligt med kråkfågel, de flyger ungefär mot NV, uppenbart på väg mot nattkvisten. Massor är det.
- 1635 nära Dalby 1 ormvråk, Mer kråkfågel; här tycks de röra sig mot OSO. (flygande.)
- 1650 hemma igen.

Ordförklaring: "Dubbelgrevinnan" (egentligen: "Dubbelgrevinnans hus") syftar på villan vid Lyckås med närmaste omgivning. I villan bodde nämligen grevinnan Marianne Piper-Hamilton. Hon var dotter till dåvarande chefen för Sydkraft, den store naturvandalen Jonte Hultcrantz. Hon gifte sig med en greve Piper och fick en son; men maken avled efter bara något år. Hon gifte om sig med en greve Hamilton, jag tror det var ägaren till Barsebäck. På senare år, när hon blivit ensam på nytt, har hon visat intresse för naturvård och bl.a. sålt miljövänliga produkter m m i en långa alldeles vid Lyckås gård.

Tabell över rovfågel se nästa sida. Ovanligt hög siffra för ormvråk idag. Mina anteckningar visserligen i stort sett noggranna, men det är långtifrån säkert att jag hunnit ~~skriva ner~~ skriva ner alla sedda vråkar.

1993-01-29	Lund - Häckeberga	Häckeberga - Näsbyholm	vid Näsbyholm	Näsbyholm - Skurup - Hörte	Hörte - Abbekås - Skärby	Skärby - Ellesåsön - Eriksdal	Eriksdal - Lyckås (Fyledalen)	Lyckås - Sjöbo	Sjöbo - Lund	Summa
ormvråk	1	4	> 13	3	2	10	4	4	7	48
fjällvråk			2							2
obest. vråk						1		2	1	4
sparvhök			2		1		1			4
glada		1	3			3		2	1	10
kungsörn			1							1
havsörn			2			1	1			4
blåhök			1	1						2
tornfalk	1		1							2
summa	2	5	> 25	4	3	15	6	8	9	77

Kommentarer :

1. kungsörnen : juv.
2. alla havsörnarna : juv.
3. blåhök : ingen ♂ ad.

4. de två i Texten (strax före bl. 1200)
anförda rovfåglarna är inte medtagna
i Tabellen. Kunde naturligtvis ha
anförts som obestämda rovfåglar.

- Jan. 16: på eftermiddagen, när det börjat skymma, flög en flock på c 25 stora trastar lågt över huset. Nästan säkert snöskator.
- " 21: på morgonen, när det blivit ljus, kom en mycket gles och ojämn flock på minst 40-45 snöskator utanför huset. Det rådde just den stunden mycket hård vind, och trastarna for åt olika håll. Några timmar senare sågs ett par tiotal snöskator lågt över husen rätt nära. En råka kom just då mycket lågt över samma område; då formligen yrde det upp mer trastar, säkert 50 snöskator, antagligen ett eller två ex av en mindre art, taltrast eller rödvinge.
- " 22: mycket hård vind omkring väst; en rapport vid 13-tiden angav 18 meter/sek. vid Oscarsgrundet. Byar med stormstyrka förekom säkert många ggr. Detta är fjärde gången på ungefär tio dagar som vi haft vind av stormstyrka. - På eftermiddagen klockan ~~1445~~ 1445 fann jag att en tät flock snöskator fällt just i tre rönнар på granntomten, som trots alla stormar ~~de~~ fortfarande har rikligt med bär. De satt nära varandra och åt. Plötsligt for en god del av flocken upp, greps av vinden och kastades något hundratal meter österut men kämpade sig tillbaka. Därefter snart ny oro och det egendomliga, glesa, irrande flockbeteendet, där somliga individer for iväg åt helt andra håll. Antal ex i flocken minst 50. Jag tror att dessa tre rönнар är nordamerikanska. De liknar vår *Sorbus aucuparia* i hög grad, men bärklasarna är nog mera rundade, inte m 1 m platta som hos vår art.

En timme senare, när vinden var lika hård, kom en gles flock på väl 70 snöskator i motvind, delvis precis över de nyssnämnda rönнарna, men alla fortsatte västerut. Naturligtvis omöjligt att veta om detta var en ny flock.

I TV-nyheterna kl. ~~1930~~ 1930-2000 meddelades, att stormen över S Sverige varit mycket kraftig, med byar på över 30 meter/sekund. Stora skador, långtradare som vält och blåst av vägen etc.

23: se särskilt protokoll!

- 24: på morgonen kl 0650: blötsnö hade fallit, rätt mycket. Hård vind på nytt. Plusgrader. - Satt mest inne och skrev. Vid tillfälliga utblickar sågs på morgonen snöskateflockar, först en på c ~~30~~ 30 - 35 ex som kom med väldig fart i medvinden, senare väl 75 - 100 ex flygande ungefär åt motsatt håll, d v s ungefär mot VSV. Båda flockarna som vanligt glesa, kom rätt lågt. - I trädgården på morgonen en rödhake. - Redan omkring kl 1230 var all snö borta. Samtidigt sågs antydningar till luckor i det grå molntäcket, som tydligen låg på ringa höjd.

En gång idag såg jag 2-3 mindre trastar flyga över; säkerligen taltrast eller rödvinge, men närmare kom jag inte.

- 1993-01-26: en rödhake i trädgården. Snöskator sedda i stort antal.
1993-01-27: massor av snöskator.
1993-01-28: en domherre, hanne, i trädgården. Massor av snöskator, hela dagen. Ofta satt 50-100 ex i träden i trädgården och i angränsande trädgårdar, och glesa flockar på 20 till c 100 eller 150 ex flög ideligen åt olika håll. Många hundra ex måste ha vistats i Östra-Torn-området idag liksom föregående dagar.

1993-01-29: lång och synnerligen givande rundtur med Bertil Nosslin. Se särskilt protokoll.

1993-01-30: ännu en strålande vinterdag, nästan molmfritt, svag vind, men köldgrader även på middagen. Sammanhängande snötäcke, men ingen nysnö kommen. På morgonen bara några få snöskator sedda c kl 0900, men framåt kl 1100 satt en flock på c 40 ex i träden utanför huset.

Lena och jag gick en runda kl 1340-1425. Fint, men kallt. Först bara råka (och någon annan kråkfågel i få ex) SAMT ÅTSKILLIGA koltrastar, men slutligen fick vi en överflygande flock snöskator på högst 25 ex. Någon enstaka gammal fiskmåss strykande över villa-kvarteren.

Sent på eftermiddagen satt c 35 snöskator i träden invid vår tomt.

1993-01-31, söndag: på morgonen och förmiddagen stundvis en gles flock på högst 10 snöskator i trädgården och/eller i träden på granntomterna. Flera koltrastar samtidigt i trädgården. Två gråsparvhannar vid fågelbordet (som nu erbjuder fågelmat, alltsedan snön föll för några få dagar sedan). Gråsparv ses numera inte alls ofta i trädgården, och sällan mer än 2 ex.

På middagen, c kl 1300 och senare, satt c 40 snöskator länge i trädgården med närmaste omgivningar. Satt i träd, inget ex på marken. På marken satt däremot 3 - 4 koltrastar; de var dock rörliga och flög ofta kortare sträckor. - Det mulnade starkt dessa timmar, blev grått och tydligt mildare, sämre sikt.

Denna dag såg jag i trädgården även talgoxe, blåmes, grömfink, skata, alla i 1-2- (högst) 3 ex, samt en rödhake. Därtill överflygande enstaka kajor och råkor samt vid ett tillfälle 3 fiskmåsar varav 2 ad.

1993-02-01, måndag.

(21) Notiser (feb. 1993)
Dimma, mest tät, större delen av dagen. Jag satt allra mest inomhus. I trädgården vid ett par tillfällen en del snöskator, dock aldrig mer än c 25-30 i gles flock. Vid ett tillfälle i en sådan flock såg jag också en rödvingetrast.

1993-02-03.

Mulet och disigt och flera plusgrader och måttlig vind omkring väst, men intet regn. Snön smälte snabbt undan. Före kl 1400 såg jag endast en smöskata i trädgården. Ett par korta utblickar senare gav intet resultat.

1993-02-04.

En domherre hördes när jag gick till Zootis; den satt i de höga träden nära Tekniska institutionerna.

1993-02-05.

En domherre, hona, sågs och hördes på precis samma plats som igår.

1993-02-08 t.o.m. -02-16.

Lång period med dimma, ofta tät dimma. Mörka dagar. Inga exkursioner. I trädgården (som vanligt) mycket fågelfattigt, ofta inte en fågel att se, ibland dock 1 eller 2 koltrastar, enstaka talgoxar och/eller blåmesar. Ofta skator, högst 2-3 samtidigt. Någon gång grönfink i grantopparna på granntomten, 1-2 eller högst 3 ex samtidigt. Stannade man länge nog vid fönstret sågs ofta någon överflygande råka, kanske en kaja, och ringduvor kom förbi, ensamma eller kanske parvis. Dessa nämnda arter aldrig samtidigt. Vanligen gav en utblick 2-3 arter, ibland bara en art, knappast någonsin mer än 4 arter. En dag sågs en rödhake.

Observera bland annat att icke en gråsparv, icke heller en pilfink sågs. - Före 8 febr. hände det att enstaka fiskmåsar, utfärgade ex, flög över, ofta lågt; men nu i dimman har jag inte sett några sådana.

1993-02-07, söndag.

Strålande väder, utmärkt sikt, mycket svag vind. Tunt snölager, men vissa fält tedde sig bara, andra vita. Lena och jag startade kl 1115; då rådde lätt frost. Vi for österut som vanligt. 2 ormvårkar satt nära varandra i rätt litet träd nära golfbanan. Södra Sandby 1125. Glada: 1 kretsande ex nära Måryd. Föga svartfågel. 1 ormvårk i alléträd vid vägen nära Eliselund. Massor av kreatur ute på Revinge-fältet. Tvedöra: en lågflygande ormvårk. Flock minst 70 ringduvor flygande, svänger, faller kanske. - Lång sträcka utan fågel förbi Stensoffa - Silvåkra by 1138. Några kajor parvis samt liten flock på 8 ex.

Krankesjön, ankomst tornet 1140, men mycket folk i tornet, och jag gick inte ditupp förrän 1150. Is på sjön, men långa smala "råkar" eller öppna stråk; där stod massor av änder på kanten, och massor låg även i ~~vatten~~. På rätt nära håll c 90 knölsvanar, delvis tätt och delvis dolda m 1 m. Men av 50 väl sedda ex var 11 eller 12 grå ung-fåglar. Långt bort i väster minst 15 andra svanar, art oklar. Där låg också mycket annan vattenfågel, flera hundra, mest obestämbara. Jag använde min nya tub, den är utmärkt, men idag var det trångt i tornet, även småglyttar som lekte och skakade linorna etc.

Fågel från tornet 1155-1220:

knölsvan se ovan
obest. svan se ovan
gräsand säkert 1500
knipa rätt många sedda
storskrak likaså
häger 1 överflyg.
havsörn 2 juv. på isen
sädgås: flock 5 flög över

havstrut: 1 ad överflygande

Därtill säkert 500 andfåglar långt bort. Noggranna studier av andfåglarna ej gjorda idag. Flera personer hade idag sett en rödhuvad dykand bland gräs-änderna; det föreföll vara allmänt känt att en sådan vistades här. Jag såg den inte.

Vid tornet entita och talgoxe. - Vi fortsatte 1220 mot Vombs ängar. I högt träd S om Silvåkra by 1 sittande ormvårk.

På ängarna en mycket lågflygande blåhök, ej hanne ad, jagade elegant och sakta över markerna, följdes kilometerlångt. Kråkfågel ovanligt få idag, brukar faktiskt nära nog alltid vara väl företrädde här. Överflygande flock c 35 sädgäss, reste norrut men svängde; långt bort sågs andra flygande gåsflockar, dock högst 40-50, kom ej nära.

Norr om vägen: spanade noga, såg föga fågel men (liksom sist) väldigt mycket rådjur, jag räknade c ~~28~~ 28 - 30. Stopp för noggrann undersökning: antalet befanns vara 49 ex varav c 15 liggande, dessa delvis så tätt att räkningen kan vara felaktig på 1-2-3 ex. Oerhört stor flock, jag har inte på decennier sett så många tillsammans.

Spaning söderut över ängsmarken gav intet alls, ej en gås, ej en rovfågel att se. Men (mera av en slump, faktiskt) på jordigt fält fann jag en stor gåsflock, c 350 ex!!! Mest sädgäss, endast sädgås hördes. - Himlen tom, ingen kretsande rovfågel.

1250 vi fortsätter via Vombs by - genom Furet, stannar som vanligt vid Vombsjöns SO-hörn (som strängt taget är sjöns sydligaste punkt). Kafferast, därefter spaning över sjön. Den var islagd, men mycket långt ute sågs kilometerlånga strimmor av stående änder, det allra mesta var gräsand, men storskrake och knipa sågs. Även tydligen en del öppna stråk med mycket fågel. I riktning N-NNV från obs-platsen tre sådana "strimmor" av fågel, på olika avstånd, men ingen var nära. Absolut måste några tusen änder ha funnits här, jag kunde inte komma lägre än till 4000. På ett ställe några få änder i liten vak, där-bredvid en ung havsörn och några kråkor; på annat ställe 7 svanar liggande på isen; på ett tredje ställe c 15 måsar stående, säkert gråtrut, och jag såg bergsäkra gråtrutar och 1 havstrut över isen.

Spanar med kikare åt olika håll. Ingenting i luften, men på jättestort avstånd vid Vikens gård (öster om Harlösa) ses en mängd vita prickar på ett ~~grönt~~ grönt fält, antal över 100, men flocken är större;

1993-02-07 forts.

jag ser tydligt att många ex skymtar bakom träddunge. Det var helt givet att det måste vara svan, sångsvan som normalt i sådana fall, men flocken måste vara exceptionellt stor. Tuben togs till hjälp: det var svan. Se ~~här~~ härnedan. - Ensam häger flyger över isen.

Vi fortsätter 1350, följer vägen öster om sjön, ser några sångsvanar i Björkaåns mynningsområde men stannar inte. Nära Övedskloster en ormvråk fritt i träd, en annan sittande på halv trädhöjd inne i bokskog.

Stannar nära hembygdsgården, går ner på vanliga platsen på gamla järnvägsvallen. Solen steker skönt, vädret fortfarande lika grant. Man ser tydligt att öppna stråk finns i sjön, där ligger i motljuset bl a knipa, som också hörs när de flyger. Även storskrak men mest gräsand (och obestämda änder men rimligen gräsand). Rätt mycket änder lyfter för en havsörn, som flyger ganska högt västerut, följs länge, men motljus hela tiden. Alder oklar, men det kan ~~förstås~~ förstås ha varit samma ex som sågs från förra obs-platsen. - 2 glador mycket lågt kretsande över skogen. Grågås hörd tydligt och länge någonstans i väster, men syns ej. 1 flygande ormvråk, och ännu 1 ormvråk lyftande i vägkanten nära Vikens gård, hamnade 1 meter vid sidan av bilen men vek av bra.

Vikens gård: vi far upp på lilla allmänna ~~vägen~~ vägen mot Hjularöd. Här, nära Vikens gård, väster om vägen, står (resp. ligger) inalles 181 sångsvanar, varav jag bara kan se 19 ungfåglar. Ny räkning ger 183 ex och 19 eller 20 ungfåglar därav. Går mest rätt ~~glöst~~ glest. Inne i flocken går 5 kanadagäss väl samlade, och ett tu tre hörs sädgås: en gås kommer, faller, har ena benet svårt skadat, ~~får~~ kanske är ena foten helt borta. Börjar beta, linkar svårt. Svanarna reagerade ej, inte heller kanadagässen.

Vi far lilla svängen uppom Hjularöd - Harlösa 1450-1455. Kråkfågel även här Avgjort sparsamt idag.

Silvåkra by 1500, vi far hemåt samma väg vi kom ut. Vid Stensoffa 1 sittande vråk, osäker men troligen ormvråk. Enstaka små gåsflockar flygande i fjärran. Södra Sandby 1510. Flock 8 fiskmåsar stående.

1521 hemma igen. Mycket skön runda. Rovfåglar i särskild tabell.

1993-02-07							
sträcka	ormvråk	obest. vråk	havsörn	glada	blåhök	summa	kommentarer
Lund - S. Sandby	2					2	
S. Sandby - Silväkra	2			1		3	
Krankesjön från tornet			2			2	havsörnarna: juv.
S Silväkra by och Vombs ängar	1				1	2	blåhök: ej ♂ ad
Vombsjöns SO hörn			1			1	örnen juv
Övedskloster	2					2	
Vombsjöns N sida	2		(1)	2		4 (eller 5)	örnen kanske samma som sågs från SO-hörnet
Stensoffa		1				1	
summa	9	1	3 (eller 4)	3	1	17 (eller 18)	

start från Lund 1115, återkomst 1521.

1993-02-18, torsdag.

Rundtur med Bertil Nosslin. Från Lund 1005, for på en del små krokvägar via östra utkanten och förbi den spritt nya brandstationen och vidare via Kvärlöv, där en flock på c 70 råkor sågs på marken. Även 1 + 1 fasantupp. Staffanstorp 1020, därifrån söderut på väg 108. Enstaka kråkor, råkor, kajor, 1 fasantupp. 1 tornfalk flygande, m 1 m tydligt ryttlande. 1 ormvråk sittande. Väder: mulet och grått, sikt måttlig; torrväder. 1 flygande ormvråk, reste västerut.

Klågerup, Hyby 1025. Kråkor sittande, ofta parvis. Stopp vid Holmeja med sikt över Yddingen. Några grågäss flygande + 5 till. På avstånd c 30 gäss flygande, högst sannolikt grågäss. Yddingen till 95 procent öppen. I öppen yta nära nordspetsen låg 3 grågäss, c 6 + 4 + 2 storskrakar, 2 salskrakhannor, c 20 gräsänder varav en hel-albino. En mycket mörk ungsvan lyfter på håll. 1 havstrut ad på iskanten, c 12 fiskmåsar ses, mest ad. 1 häger över sjön. Några ~~kråkor~~ kråkor. De 20 gräsänderna lyfter, albinon också, men denna flyger sedan runt ~~alldeles~~ alldeles ensam, faller slutligen ungefär där den startade. - 1 fjällvråk rätt nära, och 1 glada lågt kretsande långt uppe i ~~N-NO~~ N-NO. På avstånd i annat öppet vatten c 100 gräsänder. Enstaka grågäss och storskrakar utöver de nämnda. - Stora ön i sjön har grov skog, tydligen mest alm, ty de flesta träden är döda, det ser ut som om almsjukan härjat hemskt där.

Fjällfotasjön 1045-1050. Grova träd vid stranden (nära där vägen passerar) står kvar, men all buskvegetation är bortröjd och sikten över sjön alltså ~~mycket~~ mycket bättre än förr. Hela prägel på stranden är förändrad. Sjön delvis isbelagd, my. fågelfattig: c 8 storskrakar är allt jag kan hitta. I träd 1 ormvråk, och annan ormvråk på stolpe vid vägen, lyfte ej, var bara 3-4 m från bilen.

Lilla Börringesjön (=Klosterviken). 1 + 1 + 1 hägrar stående i vasskant. Just när vi stannar kommer en massa gäss österifrån och faller i sjön, det är c 250 ex varav mycket approx 75 grågäss och 175 kanadagäss. Sjön delvis islagd, i vattnet bara några få knipor, några få viggas, några storskrakar och högst 30 gräsänder. (En del av sjön närmast slottet ses dock ej från denna obs-plats). I vasskant på ett ställe 1 ad och 1 juv ~~svan~~ svan, säkert knölsvan, på annat ställe precis likadant 1 ad + 1 juv.

Vi forts. till Södra Börringe gård, avsåg att gå ner till Skyttanäbben på östra sidan av stora Börringesjön. Stannade vid gården, där det sedan gammalt varit P-förbud (åtminstone på alla lämpliga platser). Vid ladugården kom en flicka i arbetskläder åtföljd av en hund som liknade en collie. Jag ut för att fråga var vi fick parkera. Hunden rusade fram, var from som ett lamm men oerhört lekfull och mer än halvvägs inne i bilerhos ~~Bertil~~ Bertil innan vi fick ut den. På min hövliga fråga om vi fick ställa bilen en stund svarade hon att vi var välkomna och fick parkera var vi ville. OK. Vi gick på den lilla och oerhört leriga markvägen ner till Skyttanäbben. My. länge sedan sist för oss båda. Grått väder men inte hopplös sikt. Is på små pölar, men sjön nästan helt isfri. En havsörn ad med kort snövit stjärt (nästan säkert hade den suttit på "Näbben") flög ut över skogen på V sidan, grant. 1 + 1 ormvråkar lågflygande, därtill en osäkert bestämd vråk, alla m 1 m längs östra stranden. I sjön sågs länge bara 4 + 2 sångsvanar, men ett tu tre hördes läten närmare, och en plog på 10 sångsvan flög ungefär mot O-OSO. Ljus så dåligt att jag inte blev klar över antalet ungfåglar. Knipa hörd. Långt nere i söder upptäckte vi en flock på c 35-40 storskrakar och åt NV en välsamlad flock på (nästan exakt) 15 salskrakar varav 8 hannar ad. Mycket fint. Därtill i sjön 2 + 2 + 1 grågäss. - I bokar och andra träd på udden c 20 bergfinkar, kanske 30 men ej fler. Talgoxe, gulsparv. Vid gården där korna stod stilla i skiten fanns en tät flock på c 40 kajor och några kråkor.

Därefter vidare till Havgårdssjön, ankomst 1235. 1 sittande ormvråk dessförinnan, en stor och tät kajflock på håll på öppen mark, jag trodde på c 150 ex men det var minst 250, syntes när de lyfte tätt samlade. Ännu 1 ormvråk sedd. I sjön oerhört med änder, mest gräsand (se nedan). En havsörn juv kom på c 100 m höjd, änder lyfte

1993-02-18 forts.

massvis, men örnen kastade sig ned och låg någon sekund alldeles "onormalt" i luften, kroppen horisontell med buken mot oss och ena vingen rakt ner, andra vingen nästan rakt upp, det hela såg bisarrt ut, my. sällan har jag sett något sådant. Örnen fick ingenting, jag såg den flyga bort "tomhänt", den steg, började kretsa, försvann.

I sjön: c 1600 gräsänder varav en matt rostgul eller ~~svart~~ "buff", därtill högst 100 storskrakar, fin flock c 30 salskrakar varav minst 10 hannar ad, v 40 vingar, c 25 knipor spridda, och en mycket välsamlad flock på c 180 sothöns. Flock 20 kanadagäss kom på avstånd men fällde inte. Övrig andfågel ~~mycket~~ mycket oroad av örnen, flög runt men åtminstone de allra flesta fällde åter i sjön. Häger: några i trädtopp, men slutligen såg vi 11 ex i sällskap flyga bort. Antagligen fanns 2 - 3 till. 2 eller troligen 3 olika ormvråkar också sedda. - Nära sjön betande flock 8 dovhjortar.

En ung ~~hann~~ kungsörn kretsade lågt på håll, fällde på hög mast där en annan örn satt (se nedan). ~~3~~ 3 rådjur.

Vi satte fart mot Näsbyholm. Kort efter starten såg vi över de bokskogsklädda kullarna två unga kungsörnar, rimligen samma individer som nyss nämnts, men vi såg dem bättre nu och kunde avgöra ~~att~~ att båda hade ungdräkt.

Näsbyholm 1355-1440; det blev sämre sikt och efter en stund svagt regn. Men bra utbyte, det ~~mesta~~ mesta sågs när vi stod stilla resp. satt i bilen och avnjöt matsäcken.

fjällvråk först 2, sedan en tredje (absolut inte samma som förut) ormvråk minst 3

blåhök: en hona eller juv satt på marken helt nära korp först 2, sedan 2 + 1.

vitkindad gås: flock flög på avstånd, flög närmare, "rundflög" länge, summa 20 ex. - När vi stod ~~här~~, kom en stor röd Volvo med Uno Unger vid ratten och hans son som passagerare. Aldrig sett sonen, och inte sett Uno på flera år. De två hade föregående dag varit bl.a. vid Högestad och Krageholm och sett ganska mycket örn m.m.

Vi fortsatte via E 14 - väg 102 ~~över~~ över åsen mot Veberöd, häruppe blev det dimma, tät och tjock ett par km sträcka, men i Veberöd ånyo bättre. Regn och grått dock. Vid Skönabäck 1 ormvråk. Flera björkar med mycket Taphrina. Kläggeröd passerades kl 1500. Dörröd kl 1507: sikt 1000 m, Veberöd 1509, sikt 1500 m. 1 ringduva, dagens enda, underligt nog.

Vombsjöns V sida noll, dimma. Sjöns NV hörn vid Hjälmared: 1 häger och c 250 gräsänder, några storskrak bland annat 2 par. Knipa hanne. Väster om vägen ett grågåspar ~~och~~ och 12-15 fiskmåsar. Vi vänder, far via Vombs by över ängarna. Mörk dag men sikt nu någorlunda god. Vid gödselhögar och korrör kråkor och kajor. Söder om vägen c 20 sädgäss, norr om vägen minst 500 bläsgäss med enstaka säd inblandad; och långt i norr mer gäss, rimligen också de bläsgäss eftersom Uno Unger såg drygt 1000 bläsare här igår. Sångsvan 2 ad och 3 juv betande. Rådjur många i diset, räknades ej. Otroligt tätt med stora vattensork-högar på vissa ytor på ängarna. På ängarna massor av vatten i små-medelstora "pölar". Klingavälsån också mycket vattenrik.

Silvåkrakärret kl 1535. sikt dålig, ~~vi besöker inte Kankesjö~~
~~utan far via "Påstevägen" till Revingsby. Nu har vi redan väntat på~~
~~Revingsby kommer 15.37. I övrigt såg vi några få fåglar och~~
~~efter inter. 15.40. 15.45. 15.50. 15.55. 16.00. 16.05. 16.10. 16.15. 16.20. 16.25. 16.30. 16.35. 16.40. 16.45. 16.50. 16.55. 17.00. 17.05. 17.10. 17.15. 17.20. 17.25. 17.30. 17.35. 17.40. 17.45. 17.50. 17.55. 18.00. 18.05. 18.10. 18.15. 18.20. 18.25. 18.30. 18.35. 18.40. 18.45. 18.50. 18.55. 19.00. 19.05. 19.10. 19.15. 19.20. 19.25. 19.30. 19.35. 19.40. 19.45. 19.50. 19.55. 20.00. 20.05. 20.10. 20.15. 20.20. 20.25. 20.30. 20.35. 20.40. 20.45. 20.50. 20.55. 21.00. 21.05. 21.10. 21.15. 21.20. 21.25. 21.30. 21.35. 21.40. 21.45. 21.50. 21.55. 22.00. 22.05. 22.10. 22.15. 22.20. 22.25. 22.30. 22.35. 22.40. 22.45. 22.50. 22.55. 23.00. 23.05. 23.10. 23.15. 23.20. 23.25. 23.30. 23.35. 23.40. 23.45. 23.50. 23.55. 24.00.~~
~~Se utlöst och utlöst över ängarna. Många små dagtror~~
~~vadret blev motigt på slutet.~~
~~Obs. dagarna (ungefär) 15.30. 16.30. 17.30. 18.30. 19.30. 20.30. 21.30. 22.30. 23.30. 24.30. 25.30. 26.30. 27.30. 28.30. 29.30. 30.30. 31.30. 32.30. 33.30. 34.30. 35.30. 36.30. 37.30. 38.30. 39.30. 40.30. 41.30. 42.30. 43.30. 44.30. 45.30. 46.30. 47.30. 48.30. 49.30. 50.30. 51.30. 52.30. 53.30. 54.30. 55.30. 56.30. 57.30. 58.30. 59.30. 60.30. 61.30. 62.30. 63.30. 64.30. 65.30. 66.30. 67.30. 68.30. 69.30. 70.30. 71.30. 72.30. 73.30. 74.30. 75.30. 76.30. 77.30. 78.30. 79.30. 80.30. 81.30. 82.30. 83.30. 84.30. 85.30. 86.30. 87.30. 88.30. 89.30. 90.30. 91.30. 92.30. 93.30. 94.30. 95.30. 96.30. 97.30. 98.30. 99.30. 100.30. 101.30. 102.30. 103.30. 104.30. 105.30. 106.30. 107.30. 108.30. 109.30. 110.30. 111.30. 112.30. 113.30. 114.30. 115.30. 116.30. 117.30. 118.30. 119.30. 120.30. 121.30. 122.30. 123.30. 124.30. 125.30. 126.30. 127.30. 128.30. 129.30. 130.30. 131.30. 132.30. 133.30. 134.30. 135.30. 136.30. 137.30. 138.30. 139.30. 140.30. 141.30. 142.30. 143.30. 144.30. 145.30. 146.30. 147.30. 148.30. 149.30. 150.30. 151.30. 152.30. 153.30. 154.30. 155.30. 156.30. 157.30. 158.30. 159.30. 160.30. 161.30. 162.30. 163.30. 164.30. 165.30. 166.30. 167.30. 168.30. 169.30. 170.30. 171.30. 172.30. 173.30. 174.30. 175.30. 176.30. 177.30. 178.30. 179.30. 180.30. 181.30. 182.30. 183.30. 184.30. 185.30. 186.30. 187.30. 188.30. 189.30. 190.30. 191.30. 192.30. 193.30. 194.30. 195.30. 196.30. 197.30. 198.30. 199.30. 200.30. 201.30. 202.30. 203.30. 204.30. 205.30. 206.30. 207.30. 208.30. 209.30. 210.30. 211.30. 212.30. 213.30. 214.30. 215.30. 216.30. 217.30. 218.30. 219.30. 220.30. 221.30. 222.30. 223.30. 224.30. 225.30. 226.30. 227.30. 228.30. 229.30. 230.30. 231.30. 232.30. 233.30. 234.30. 235.30. 236.30. 237.30. 238.30. 239.30. 240.30. 241.30. 242.30. 243.30. 244.30. 245.30. 246.30. 247.30. 248.30. 249.30. 250.30. 251.30. 252.30. 253.30. 254.30. 255.30. 256.30. 257.30. 258.30. 259.30. 260.30. 261.30. 262.30. 263.30. 264.30. 265.30. 266.30. 267.30. 268.30. 269.30. 270.30. 271.30. 272.30. 273.30. 274.30. 275.30. 276.30. 277.30. 278.30. 279.30. 280.30. 281.30. 282.30. 283.30. 284.30. 285.30. 286.30. 287.30. 288.30. 289.30. 290.30. 291.30. 292.30. 293.30. 294.30. 295.30. 296.30. 297.30. 298.30. 299.30. 300.30. 301.30. 302.30. 303.30. 304.30. 305.30. 306.30. 307.30. 308.30. 309.30. 310.30. 311.30. 312.30. 313.30. 314.30. 315.30. 316.30. 317.30. 318.30. 319.30. 320.30. 321.30. 322.30. 323.30. 324.30. 325.30. 326.30. 327.30. 328.30. 329.30. 330.30. 331.30. 332.30. 333.30. 334.30. 335.30. 336.30. 337.30. 338.30. 339.30. 340.30. 341.30. 342.30. 343.30. 344.30. 345.30. 346.30. 347.30. 348.30. 349.30. 350.30. 351.30. 352.30. 353.30. 354.30. 355.30. 356.30. 357.30. 358.30. 359.30. 360.30. 361.30. 362.30. 363.30. 364.30. 365.30. 366.30. 367.30. 368.30. 369.30. 370.30. 371.30. 372.30. 373.30. 374.30. 375.30. 376.30. 377.30. 378.30. 379.30. 380.30. 381.30. 382.30. 383.30. 384.30. 385.30. 386.30. 387.30. 388.30. 389.30. 390.30. 391.30. 392.30. 393.30. 394.30. 395.30. 396.30. 397.30. 398.30. 399.30. 400.30. 401.30. 402.30. 403.30. 404.30. 405.30. 406.30. 407.30. 408.30. 409.30. 410.30. 411.30. 412.30. 413.30. 414.30. 415.30. 416.30. 417.30. 418.30. 419.30. 420.30. 421.30. 422.30. 423.30. 424.30. 425.30. 426.30. 427.30. 428.30. 429.30. 430.30. 431.30. 432.30. 433.30. 434.30. 435.30. 436.30. 437.30. 438.30. 439.30. 440.30. 441.30. 442.30. 443.30. 444.30. 445.30. 446.30. 447.30. 448.30. 449.30. 450.30. 451.30. 452.30. 453.30. 454.30. 455.30. 456.30. 457.30. 458.30. 459.30. 460.30. 461.30. 462.30. 463.30. 464.30. 465.30. 466.30. 467.30. 468.30. 469.30. 470.30. 471.30. 472.30. 473.30. 474.30. 475.30. 476.30. 477.30. 478.30. 479.30. 480.30. 481.30. 482.30. 483.30. 484.30. 485.30. 486.30. 487.30. 488.30. 489.30. 490.30. 491.30. 492.30. 493.30. 494.30. 495.30. 496.30. 497.30. 498.30. 499.30. 500.30. 501.30. 502.30. 503.30. 504.30. 505.30. 506.30. 507.30. 508.30. 509.30. 510.30. 511.30. 512.30. 513.30. 514.30. 515.30. 516.30. 517.30. 518.30. 519.30. 520.30. 521.30. 522.30. 523.30. 524.30. 525.30. 526.30. 527.30. 528.30. 529.30. 530.30. 531.30. 532.30. 533.30. 534.30. 535.30. 536.30. 537.30. 538.30. 539.30. 540.30. 541.30. 542.30. 543.30. 544.30. 545.30. 546.30. 547.30. 548.30. 549.30. 550.30. 551.30. 552.30. 553.30. 554.30. 555.30. 556.30. 557.30. 558.30. 559.30. 560.30. 561.30. 562.30. 563.30. 564.30. 565.30. 566.30. 567.30. 568.30. 569.30. 570.30. 571.30. 572.30. 573.30. 574.30. 575.30. 576.30. 577.30. 578.30. 579.30. 580.30. 581.30. 582.30. 583.30. 584.30. 585.30. 586.30. 587.30. 588.30. 589.30. 590.30. 591.30. 592.30. 593.30. 594.30. 595.30. 596.30. 597.30. 598.30. 599.30. 600.30. 601.30. 602.30. 603.30. 604.30. 605.30. 606.30. 607.30. 608.30. 609.30. 610.30. 611.30. 612.30. 613.30. 614.30. 615.30. 616.30. 617.30. 618.30. 619.30. 620.30. 621.30. 622.30. 623.30. 624.30. 625.30. 626.30. 627.30. 628.30. 629.30. 630.30. 631.30. 632.30. 633.30. 634.30. 635.30. 636.30. 637.30. 638.30. 639.30. 640.30. 641.30. 642.30. 643.30. 644.30. 645.30. 646.30. 647.30. 648.30. 649.30. 650.30. 651.30. 652.30. 653.30. 654.30. 655.30. 656.30. 657.30. 658.30. 659.30. 660.30. 661.30. 662.30. 663.30. 664.30. 665.30. 666.30. 667.30. 668.30. 669.30. 670.30. 671.30. 672.30. 673.30. 674.30. 675.30. 676.30. 677.30. 678.30. 679.30. 680.30. 681.30. 682.30. 683.30. 684.30. 685.30. 686.30. 687.30. 688.30. 689.30. 690.30. 691.30. 692.30. 693.30. 694.30. 695.30. 696.30. 697.30. 698.30. 699.30. 700.30. 701.30. 702.30. 703.30. 704.30. 705.30. 706.30. 707.30. 708.30. 709.30. 710.30. 711.30. 712.30. 713.30. 714.30. 715.30. 716.30. 717.30. 718.30. 719.30. 720.30. 721.30. 722.30. 723.30. 724.30. 725.30. 726.30. 727.30. 728.30. 729.30. 730.30. 731.30. 732.30. 733.30. 734.30. 735.30. 736.30. 737.30. 738.30. 739.30. 740.30. 741.30. 742.30. 743.30. 744.30. 745.30. 746.30. 747.30. 748.30. 749.30. 750.30. 751.30. 752.30. 753.30. 754.30. 755.30. 756.30. 757.30. 758.30. 759.30. 760.30. 761.30. 762.30. 763.30. 764.30. 765.30. 766.30. 767.30. 768.30. 769.30. 770.30. 771.30. 772.30. 773.30. 774.30. 775.30. 776.30. 777.30. 778.30. 779.30. 780.30. 781.30. 782.30. 783.30. 784.30. 785.30. 786.30. 787.30. 788.30. 789.30. 790.30. 791.30. 792.30. 793.30. 794.30. 795.30. 796.30. 797.30. 798.30. 799.30. 800.30. 801.30. 802.30. 803.30. 804.30. 805.30. 806.30. 807.30. 808.30. 809.30. 810.30. 811.30. 812.30. 813.30. 814.30. 815.30. 816.30. 817.30. 818.30. 819.30. 820.30. 821.30. 822.30. 823.30. 824.30. 825.30. 826.30. 827.30. 828.30. 829.30. 830.30. 831.30. 832.30. 833.30. 834.30. 835.30. 836.30. 837.30. 838.30. 839.30. 840.30. 841.30. 842.30. 843.30. 844.30. 845.30. 846.30. 847.30. 848.30. 849.30. 850.30. 851.30. 852.30. 853.30. 854.30. 855.30. 856.30. 857.30. 858.30. 859.30. 860.30. 861.30. 862.30. 863.30. 864.30. 865.30. 866.30. 867.30. 868.30. 869.30. 870.30. 871.30. 872.30. 873.30. 874.30. 875.30. 876.30. 877.30. 878.30. 879.30. 880.30. 881.30. 882.30. 883.30. 884.30. 885.30. 886.30. 887.30. 888.30. 889.30. 890.30. 891.30. 892.30. 893.30. 894.30. 895.30. 896.30. 897.30. 898.30. 899.30. 900.30. 901.30. 902.30. 903.30. 904.30. 905.30. 906.30. 907.30. 908.30. 909.30. 910.30. 911.30. 912.30. 913.30. 914.30. 915.30. 916.30. 917.30. 918.30. 919.30. 920.30. 921.30. 922.30. 923.30. 924.30. 925.30. 926.30. 927.30. 928.30. 929.30. 930.30. 931.30. 932.30. 933.30. 934.30. 935.30. 936.30. 937.30. 938.30. 939.30. 940.30. 941.30. 942.30. 943.30. 944.30. 945.30. 946.30. 947.30. 948.30. 949.30. 950.30. 951.30. 952.30. 953.30. 954.30. 955.30. 956.30. 957.30. 958.30. 959.30. 960.30. 961.30. 962.30. 963.30. 964.30. 965.30. 966.30. 967.30. 968.30. 969.30. 970.30. 971.30. 972.30. 973.30. 974.30. 975.30. 976.30. 977.30. 978.30. 979.30. 980.30. 981.30. 982.30. 983.30. 984.30. 985.30. 986.30. 987.30. 988.30. 989.30. 990.30. 991.30. 992.30. 993.30. 994.30. 995.30. 996.30. 997.30. 998.30. 999.30. 1000.30. 1001.30. 1002.30. 1003.30. 1004.30. 1005.30. 1006.30. 1007.30. 1008.30. 1009.30. 1010.30. 1011.30. 1012.30. 1013.30. 1014.30. 1015.30. 1016.30. 1017.30. 1018.30. 1019.30. 1020.30. 1021.30. 1022.30. 1023.30. 1024.30. 1025.30. 1026.30. 1027.30. 1028.30. 1029.30. 1030.30. 1031.30. 1032.30. 1033.30. 1034.30. 1035.30. 1036.30. 1037.30. 1038.30. 1039.30. 1040.30. 1041.30. 1042.30. 1043.30. 1044.30. 1045.30. 1046.30. 1047.30. 1048.30. 1049.30. 1050.30. 1051.30. 1052.30. 1053.30. 1054.30. 1055.30. 1056.30. 1057.30. 1058.30. 1059.30. 1060.30. 1061.30. 1062.30. 1063.30. 1064.30. 1065.30. 1066.30. 1067.30. 1068.30. 1069.30. 1070.30. 1071.30. 1072.30. 1073.30. 1074.30. 1075.30. 1076.30. 1077.30. 1078.30. 1079.30. 1080.30. 1081.30. 1082.30. 1083.30. 1084.30. 1085.30. 1086.30. 1087.30. 1088.30. 1089.30. 1090.30. 1091.30. 1092.30. 1093.30. 1094.30. 1095.30. 1096.30. 1097.30. 1098.30. 1099.30. 1100.30. 1101.30. 1102.30. 1103.30. 1104.30. 1105.30. 1106.30. 1107.30. 1108.30. 1109.30. 1110.30. 1111.30. 1112.30. 1113.30. 1114.30. 1115.30. 1116.30. 1117.30. 1118.30. 1119.30. 1120.30. 1121.30. 1122.30. 1123.30. 1124.30. 1125.30. 1126.30. 1127.30. 1128.30. 1129.30. 1130.30. 1131.30. 1132.30. 1133.30. 1134.30. 1135.30. 1136.30. 1137.30. 1138.30. 1139.30. 1140.30. 1141.30. 1142.30. 1143.30. 1144.30. 1145.30. 1146.30. 1147.30. 1148.30. 1149.30. 1150.30. 1151.30. 1152.30. 1153.30. 1154.30. 1155.30. 1156.30. 1157.30. 1158.30. 1159.30. 1160.30. 1161.30. 1162.30. 1163.30. 1164.30. 1165.30. 1166.30. 1167.30. 1168.30. 1169.30. 1170.30. 1171.30. 1172.30. 1173.30. 1174.30. 1175.30. 1176.30. 1177.30. 1178.30. 1179.30. 1180.30. 1181.30. 1182.30. 1183.30. 1184.30. 1185.30. 1186.30. 1187.30. 1188.30. 1189.30. 1190.30. 1191.30. 1192.30. 1193.30. 1194.30. 1195.30. 1196.30. 1197.30. 1198.30. 1199.30. 1200.30. 1201.30. 1202.30. 1203.30. 1204.30. 1205.30. 1206.30. 1207.30. 1208.30. 1209.30. 1210.30. 1211.30. 1212.30. 1213.30. 1214.30. 1215.30. 1216.30. 1217.30. 1218.30. 1219.30. 1220.30. 1221.30. 1222.30. 1223.30. 1224.30. 1225.30. 1226.30. 1227.30. 1228.30. 1229.30. 1230.30. 1231.30. 1232.30. 1233.30. 1234.~~

1993-02-18 forts.

(27)

Rättelser och tillägg: jag glömde renskriva en sida, som jag tappade i blöt lera vid Näsbyholm och trodde vara förlorad. Återfunnen och torkad och läslig.

På sträckan från Havgård till Näsbyholm såg vi, förutom de två unga kungsörnarna, även 1 + 1 flygande och 1 sittande ormvråk. Vi gjorde en stor Z-sväng nerom en ensligt liggande gård vid namn Kullstorp och passerade nära Gabeljung (Eller Gabelljung?), en enskild väg som jag aldrig färdats på förut. Här 1 lyftande fjällvråk i vägkanten, ännu en ormvråk. Flock 9 gulsparvar. Några blåmesar.

Någon korp sedd och hörd samt ännu en ormvråk sedd.

Både här och på många andra platser idag såg vi att påfallande många gamla och grova och ofta m l m ihåliga och murkna träd bläst omkull i sista stormiga perioden.

Från Silvåkrakärret for vi ner till Krankesjön, fast vädret var dåligt. Från Silvåkratornet 1540-1600 sågs:

gräsand massor, säkert 1500 - 2000, därtill mängder av vatten-

fågel långt bort i väster, ej klart bestämbara ens i min

finna nya tub, men rimligen gräsand och kanske sothöns m.m.

knölsvan ojämnt spridda, c 90 - 100 sedda, siffra approx, en del mer kan ha funnits i väster.

sångsvan 6 ex fällde

häger 1 + 3 + någon därtill

vigg hundratals, bl a en stor flock på över 70 ex

knipa inte många sedda

storskrak också fåtaligt sedd

salskrak några sedda

Totala antalet vattenfåglar i sjön säkert 2500 excl. svanarna.

Lämnade Krankesjön 1600, for via "Prästavägen" till Revingeby,

sedan direkt till Lund i regnigt och mörkt väder. Strax väster om Revingeby kom 2 +1 ormvråkar lågt mot S, troligen på väg mot nattkvisten. Ankomst Lund 1625.

OBS: dagarna (ungefär) 9 till 15 februari var det dimma, ofta tät, nära nog oavbrutet, en dag dock bättre. Jag var knappt utanför huset dessa dagar, satt och skrev, gick till Ekologihuset för att kopiera renskrivna avsnitt och hämta post.

Se artlista och tabell över rovfågel.

Artlista:

häger många ex
 sädgås inte mycket
 bläsgås 500
 grågås hundratals
 vitkindad går c 20
 kanadagås nog 200
 obestämda gäss c 100-200
 knölsvan c 100
 sångsvan c 25
 gräsand flera tusen

vigg täml. allmän
 knipa fåtalig
 storskrak flockar
 salskrak summa över 40
 obestämda änder massor

ormvråk
 fjällvråk
 obestämda vråkar
 glada
 havsörn

} se
tabell

kungsörn
 blåhök
 tornfalk
 fasan några
 sothöna 180

fiskmåsc c 10
 gråtrut några
 havstrut 2 ad
 obestämda trutar några
 ringduva bara ett ex

koltrast ett fåtal sedda
 talgoxe några
 blåmes "
 gulspurv flock 9 ex
 bergfink flock c 25-30

skata några få
 kaja stor flock bl a vid Havgård
 råka allmän
 kråka "
 korp summa minst 5 Näsbyholm

- - - - -

dovhjort 8 + 3
 rådjur 3 + några + stora
 flocken Vombs ängar, c 25
 sedda där
 hare 1 + 2 + 1 + 1

Detta en i hast uppgjord lista,
 se närmare anteckningarna

Summa 36 artbestämda fågel-
 arter sedda av oss idag.

Uno Unger med son kom farande vid Näsby-
 holm, stannade bredvid oss. Jag hade
 inte sett honom på många år.
 Dagen innan hade hab besökt bl.a.
 Krageholm, Hagestad m fl platser och
 sett flera havsörnar, ~~och vid Krankejön igår hade han~~
 och vid Krankejön igår hade han ~~hört rördrom tuta, 2 exemplar!!~~

Vid Öresundskusten hade han haft
 bl.a. någon storspov, en rödspov (och
 han visste att detta var helt excep-
 tionellt), vidare 5 kärrsnäppor,
 flock på 17 vipor samt en strandskata.

Trevligt utbyte. Jag misstänker att
 rödspoven är det första februari-
 fyndet i Sverige(?).

1993-02-18

	ormvråk	fjällvråk	obest. vråk	glada	havsörn	kungsörn	blåhök	tornfalk	Summa
Lund-Holmeja	2							1	3
Yddingen		1	1						2
Fjällfotastjön	2								2
Börtingesjön: Klosterviken									-
Börtingesjön: Skyttanäbben	2		1		1				4
Havgårdssjön	3				1 (2)				4
Havg.-Näsbyholm	5	1				2			8
Näsbyholm	3	3	1				1		8
Näsbyholm- Skurup-Vomb	1								1
Vombsjön NV									-
Vombs ängar									-
Krankesjön fr. Silvråkratornet									-
Kr.-Rev. - Lund	3								3
Summa	21	5	2	1	2	2	1	1	35

Kommentarer: (a) vigen extremt ljus ormråk redd. (b) havsörnen vid Skyttanäbben ad, den andra juv. (c) kungsörn: först 2 m. l. m. dåligt sedda, kort därefter 2 juv sedda, rimligen samma ex. som kort därefter. (d) blåhöken var inte ♂ ad, högst troligt en juv.

Väder: fr.o.m. Näsbyholm dåligt, d.s., delvis regn.

1993-02-23, tisdag.

Bilrunda med Peter Larsson, enligt överenskommelse. Han hämtade mig 0840, vi avsåg att vara tillbaka omkring kl 1300. För österut mot S Sandby - Revingeby, där kom en glada lågt förbi. Väder: kallt, molnfritt, stilla, fint. Temp. i Lund på morgonen minus 9 °C.

För Revingehed - Silvåkra. ~~mm~~ Nära Kvinnevad en sittande ormvråk. Några skator, eljes noll. Silvåkrakärret några kråkor, 3 + 1 + 4 + +. 3 bläsgäss överflygande, fällde ej. *Några grågäss beöade här.*

Vombs ängar: mycket stora flockar gäss kom på långt håll från V eller VSV, de landade långt söderut, säkert 300 - 400 ex, enbart bläsgäss hördes; och diverse smärre flockar som svängde m 1 m nära oss bestod enbart av bläsare. Men i huvudmassan i söder kunde naturligtvis inte varje ex bestämmas kritiskt. Tid 0920' - 0935. Samtidigt kom en ung havsörn från V, lågt, började kretsa, höll på länge, steg mycket högt, grant. På ängarna som vanligt rätt rikligt med kråkfågel.

Klingavälsån ~~mm~~ förde ovanligt rikligt med vatten. - 1 obestämbar vråk sittande långt bort.

Vombs by: vi tar in på den s k Norra Vombvägen genom furet. 0945-1000 obsade från höga utsiktsplatsen vid SO hörnet (egentligen snarare södra hörnet) av sjön. Denna var till vår förvåning nästan ~~mm~~ helt öppen, med litet nyis på Ö sidan. Fågelfattigt: trots noggrann spaning i fint väder fann vi bara c 20 änder (nästan säkert gräsänder) långt bort på isen vid Ö stranden; även några få gäss stod långt bort. Ingen rovfågel. Kafferast. En större hackspett hördes och sågs flyga. Plötsligt skrän: 4 + 1 nötskrikor flyger över mot V, ytterligare ngt ex hört. Vi far söderut ner mot väg 12 (som nu bytt nummer, jag har glömt om det är 11 eller 13). - I skogsbyn i solen tre vita eller ljus gråvita dovhjortar. Jättestor yta planterad med lövträd, art oklar. 3 ringduvor i träd vid gård.

Far österut mot Sjöbo. Vägen heter 13 nu. 1 tornfalk på tråd. My. vacker vy över den flacka Klingavälsådalén. Ännu 1 tornfalk på ~~mm~~ tråd. Inga gäss ~~mm~~ att se. Flock 40 kajor på marken. 1 flygande ormvråk nära Tågra. 2 ormvråkar ses jaga varandra rätt högt uppe. Ännu 1 ormvråk. 2 korpar. Rundspaning ger 1 kungsörn på högspänningsstolpe, ålder omöjlig att se. F Ö bara enstaka kråkor; icke en gås. Fortsätter förbi Sövdeborgs slott - Sövde by. Kl 1042 spanade vi över Sövdesjön, den är istäckt, ingen fågel. Vi far på den enskilda vägen ot Ilstorp. Flock 220 sädgäss betar norr om Sövde by. En tredje tornfalk sittande. 1 ung havsörn flyger norrut, 1 glada kretsar; någon km åt ~~mm~~ annat håll flyger en annan ung havsörn också norrut! 4 sångsvanar ad betande på grönt fält, går undan sakta och värdigt när vi passerar sakta förbi.

1117 Ilstorps by. Vi far ner mot Kumlatofta bro. 1 sittande ormvråk, i rätt litet träd nära bron. 1 glada kretsar i norr över tallskogen (som kallas Skarrie hed). Ytterligare 2 + 2 glador nära bron, varav 1 sittande. Även 1 ljus ormvråk sittande ~~mm~~ på stolpe och 1 flygande ormvråk. - Mycket vatten i ån, en del mark översvämmad, men översvämmningar inte på långt när som de brukade vara på 30-talet. Flock på knappt 50 gräsänder ligger resp. står vid åkanten. Åfåran öppen, is på översvämn.

Mellan bron och Kumlatofta by en jättestor betande gåsflock. Flera bilar hade passerat utan att gässen lyfte, men när vi nalkades lyfte alla på en gång, säkert 1500 ex. En glada kom rakt över på c 100 - 150 m höjd, månne det räckte för gässen? Av gässen mycket approximativt 500 säd och 1000 bläs; ~~mm~~ alla kom tätt ~~mm~~ samlade och på hyggligt håll, och de fällde efter kort flykt, men noggrann bestämning av alla var helt otänkbar. Roligt i alla fall att se ~~mm~~ en så stor och tät flock.

Vi ~~mm~~ förbi Everlövs kyrka: ~~mm~~ här, i litet risbo i träd vid vägen, låg en ormvråk, och en annan ormvråk kom och satte sig nästan på den liggande, då lyfte den. Egendomligt beteende. Boet många meter upp i glest träd, liknade ett litet kråkbo. En glada flyger i vickande flykt, parningsflykt eller ansats därtill(?).

1993-02-23 forts.

(31)

Vi far mot Veberöd men viker in mot Hemmestorps Eke och Nämndemansgården på enskild väg, skyltad sålunda. Ännu en glada. En högt och en lågt kretsande ormvråk. Gulsparv. Gärdsmyg flyger över vägen. Lång sträcka på enskild väg, som först leder m l m mot NO (?) men sedan svänger mot väster. 2 glador sittande lågt i björk! Flock 11 skator.

Ensam trast ses sitta i trädtopp, vänder ryggen åt oss men ses helt fritt. Vi stannar, bekikar trasten - och det otroliga händer: en stork flyger in i synfältet, långt bort, i klaraste solsken, flyger ungefär mot S, rimligen ner mot Karup där storkhägnen finns. Att en stork slumpvis råkar flyga in i kikarsynfältet måste väl vara oerhört osannolikt (även om storken ~~får~~ ett halvdomesticerat ex; frittflygande var den dock!)

Noggrann granskning av trasten, se nedan. - En ormvråk med mycket ovanlig färg, undersidan snarast grå/gråbrun. Ännu 1 ormvråk, sitter i träd. Vi kommer ut på allmänna vägen före (=ungefär öster om) Hasslemölla, far mot Veberöd. Massor av svartfågel i luften före Dalby, säkert 300 ex, mycket kajor, men blandat. Nära Dalby 1 glada lågt över vägen.

Vi med god fart mot Lund, jag avlämnades hemma kl 1245.

Tillägg:

- a) 2 hägrar vid ån nära Sövdemölla gård, norr om Sövde by.
b) den ovannämnda trasten var en kanonsäker dubbeltrast. Jag studerade den noga och länge och såg följande karaktärer:
1. huvudets sidor (sågs en gång när den vred på huvudet) var delvis ljusa, hade ett m l m vitt ögonstreck.
 2. nacken var brungrå eller mattbrun, alls inte askgrå.
 3. ryggen var brun, snarast matt mellanbrun, inte kraftigt rödbrun.
 4. övergumpen var ljusare brun än ryggen, ~~mer~~ blekbrun; övergången från ryggfärg till övergumpens färg inte skarp.
 5. stjärten var mörkare brun men absolut inte m l m svartbrun. Alla dessa fem karaktärer stämmer med dubbeltrast och stämmer inte med snöskata (björktrast). Fågeln satt fritt i solsken allra högst i toppen på ett medelhögt träd. Vi hann se den länge i kikare men den flög innan vi fått upp tuben.

Rovfåglarna tabellerade.

Vid infarten till Lund sågs över vägen och på lyktstolpar flera fiskmåsar och skratmåsar ad.

Sedda arter:

häger
stork
sädgås
bläsgås
grågås

sångsvan
gräsand
storskrak ng Sövdesh. is
ormvråk
glada

havsörn
kungsörn
tornfalk
skratmåsa
fiskmåsa

större hackspett
gärdsmyg
koltrast
dubbeltrast
gulsparv

nötskrika
skata
kaja
råka
kråka

korp
ringduva bara 3!

obestämda gäss
obestämd vråk

27 bestämda fågelarter.

ek. med Peter
Larsson
1993-02-23

(32)

sträcka/lokal	tid	ormvråk	obestämd vråk	glada	havsörn	kungsörn	hornfalk	summa
Lund-Revingeby	0840-0900							-
Rev.-Silvåkra	0900-0910	1		1				2
Vombs ängar	c 0925		1		1			2
Vombs Fure och över Vombsjön	0935-1000							-
nära Sjöbo	c 1015						2	2
nära Tågra	c 1025	4				1		5
fr. Söde by till Jlstorps by	1040-1115			1	2		1	4
Jlst.-Kumlaöfta	1115-1125	3		6				9
nära Everlööv	c 1135	2		1				3
Hemmesörps Eke - Veberöd	1145-1220	4		3				7
Veberöd-Lund	1220-1245			1				1
summa	-	14	1	13	3	1	3	35

Kommentarer : av ormvråkarna ett ljus
ex., undersida snarast smältvit; och ett ex.
med snarast gråaktig undersida, vilket är
mycket ovanligt. Havsörn: alla tre ex.
var ungfåglar. Kungsörn: ålder kunde
ej avgöras, satt i motljus.

1993-02-28, söndag.

Mycket grant väder, morgonen molnfri, stilla, frost; senare drog det upp rikligt med vita bulliga moln, dock oftast solsken. Lena och jag gjorde rätt kort rundtur. Från Lund 1225, for via S Sandby - Revingehejd - Kvinnevad - Harlösa - Sjögården, där vi stannade för lunch efter att från Lund ha förhört oss om öppettider.

På utvägen: öster om S Sandby 1 glada och (nästan samtidigt) 2 ormråkar precis intill varandra, bara några meter från bilen. Därefter vid Skatteberga 1 ormråk m 1 m tydligt i parningsflykt, . Övriga fåglar, t ex svartfågel, my. fåtaliga. Solsken, barmark, enstaka fält vitpuddrade.

Revingeheid 1243: flock c 10 kajor och c 10 råkor precis i vägkanten lyfte ej. - Harlösa 1248, ej stopp. På sluttningen nära Vikens gård tycker jag mig se en svan stå och fläkta med vingarna precis där vi såg den stora rastande flocken för ett par veckor sedan. Vi ditupp: på samma fält står nu 78 sångsvanar ad, 17 sångsvanar juv och 3 knölsvanar ad!! Kontrollräkning och bestämning ger exakt samma resultat, osäkerhet högst 2 ex eftersom en del av flocken är mycket tät. Alltså 98 ex inalles. Går på fält med höst-oljeväxter. Några sångsvanar tycktes flörta med varandra, stod mot varandra, m 1 m näbb mot näbb, slingrade halsarna (dock ej om varandra). 1 glada kretsar.

Sjögården 1255. Vombsjön islagd, på isen oerhört med fågel, flera tusen. I tub sågs att det var gäss, bläsgäss, grågäss, sädgäss; se närmare redogörelse härnedan. - Lena och jag fick god mat, köttbullar med grönsaker, potatismos och lingon, därefter kaffe och en härlig tårtbit eller paj med hallon. Korta utblickar gav 2 glador på håll.

Kl 1340 klara. De väldiga gåsflocker på isen hade försvunnit, ~~se nedan för närmare redogörelse för vad som hänt~~, men jag såg över resp. på isen ett knip-par, några gräsänder, 2 gamla havstrutar, några få storskrakar. Se nedan. Vi far ~~till rastplatsen på gamla järnvägsbanken~~ till rastplatsen på gamla järnvägsbanken. Härligaste väder men trots noggrann spaning bara 1 + 1 + 1 ormråkar, en av dem steg jättehögt. Vidare 1 + 1 glador, båda x) rätt långt bort. Forts. via Öved - ~~gick~~ titt över Frualid, såg intet; sjö-isen helt tom. Sjöns Ö sida - Vombsjöns sydöstra hörn: isen tom, mycket långt bort minimal vak med c 10 storskrakar + 1 obest. svan + c 5 obestämbara änder. Här kom 1 sparvhök på måttlig höjd över tallskogen, och 1 glada sakta och rätt lågt över isen.

Vombs fure nära Vombs by: 1 lyftande ormråk. Vi far upp längs sjöns V sida, ser först föga. Men vid NV hörnet stopp, kikade med tub, såg på isen 2 flockar gräsand, c 300 + 800, därtill c 20 kanadagäss. Samtidigt lyfte, ungefär S om Vikens gård, ett par helt jättestora gåsflocker, säkert 3000 inalles, jag fick partiell klarhet om arterna. Mycket bläsgäss, hade hörts även vid ank. Sjögården. Rätt mycket grågäss, dito dito. Men nu, när alla (nästan?) lyfte, fann jag att sädgäss utgjorde majoriteten, grovt skattat 3-400 grå, kanske 500 bläs, resten säd. 1 glada här. Vi vänder vid sjöns NV hörn (Hjälmaröd) far söderut igen, en tornfalk ryttlar i vägkanten.

Nu 1535, vi korsar ängarna, ser där inga gäss men ~~37~~ 37 rådjur, delvis betande, delvis liggande, mest utanför Nygård. Vid Silvåkrakärret, väster om vägen och söder om Silvåkra by, betar c 300 gäss, delvis nära, mycket stor del är grågäss men jag ser en del säd och två gamla fina bläsare. I kanten här c 10 snöskator och en dubbeltrast, vi stannade, dubbeltrasten visade sig utmärkt, fritt hoppande på marken, snöskatorna i närheten, my. trevligt.

1550 Silvåkra by, vi far ej till Krankesjön utan hemåt via Stensoffa. Vid Eliselund massor av svartfågel på fält, delvis nära kreatur som går ute i mängd. Även Ö om Måryd massor av svartfågel och V om S Sandby likaså, på marken. - Hem 1610 efter mycket fin runda.

x) tillägg: nära Övedskloster lyfte en ormråk från marken i bokskog. Ytterligare tillägg: antalet gäss på isen vid ankomsten till Sjögården skattade jag till c 5000, kanske riktigt. Småflocker av gäss var då i rörelse i luften, flög åt olika håll. Men den stora massan på isen stod stilla. Försvann dock dessvärre när vi åt. Rovfåglar tabellerade på nästa sida.

1993-02-28

med Lena

(34)

ormvråk

glada

sparvhök

tornfalk

summa

Lund - S Sandby

S.S. - Revingehed

Hartösa - Sjögården

vid Sjögården

Vombsj. norra sida

gamla banvatten

Övedskloster

Vombsj. SO. v. skilsp.

Vombs fure

Vombsj. V. sida

Vombs ängar

Silvåkra-

S Sandby - Lund

8

7

1

1

17

tid:

start 1925

hem 1610.

1993-03-01.

Vid middagstiden en tornfalk, flitigt ryttlande över det område omedelbart öster om motorvägen, som skall läggas ut till park.

1993-03-02.

Jag gick en god bit österut på det s k Hardebergaspåret och tillbaka, tid c 1330-1445. Fågelfattigt, intet utöver det vanliga. Mulet väder. Vid hemkomsten sågs en ormvråk, som flög ungefär österut med stadig kurs.

1993-03-06.

Synnerligen givande rundtur med Lena och med Bertil Nosslin. Se särskilt protokoll.

För övrigt nästan bara innesittande och arbete med boken både före och efter 6 mars.

1994-03-16.

Mulen och på middagen delvis småregnig dag. Men på e.m. lättade molntäcket, och det blev solsken och klar sikt. Rätt kyligt då. Klockan 1720, när jag tillfälligt skådade ut, kom 15 + 4 svanar rätt högt med nordostlig kurs. Hann inte hämta kikaren, men det hade säkerligen inte hjälpt.

1993-03-20, lördag.

Jag gick kl 1240-1350 österut på Hardebergaspåret och åter. Fint vårväder: sol och vita moln och mild luft vid starten, senare ökad molnighet och mest skugga. Ytterst litet fågel att se och höra; dock sjöng några få lärkor, och talgoxar var livliga och syntes relativt ofta. Trots flitigt skådande sågs ingen flyttning av fågel, med ett möjligt undantag: på tämligen stor höjd kom mycket glesa trutar västerut, alltså mot den måttliga västanvinden. Kanske 15 ex sedda inalles, mest ensamma, en gång tre ex tätt ihopa. Kanske ingen flyttning utan bara en platsväxling. - Senare, klockan 1700, just när vi skulle sätta oss till middagen, kom två små kvicka fåglar och fällde i stora talltoppen, där grönfinkar ofta sitter. Men denna gång var det två gränsiskor, tydligen hanne och hona. De satt någon minut, for sedan snabbt bort.

1993-03-06.

0930.

36

Bertil Nosslin kom kl [redacted]. Lena och jag följde med på en lång och härlig rundtur. Lysande väder, sol, molnfritt, klar sikt. Stilla. Vi for Lund - Ravinge - Harlösa. Vid Hardeberga 1 ormvråk sittande, vid Ravingeby flock c 40 råkor i vägkanten, bokstavligen talat [redacted] bara en knapp meter från (några exemplar) [redacted] bilen: de lyfte ej! Jag har en känsla av att flyktdistansen har minskat avsevärt på senaste decennierna. Något tiotal kajor i samma flock. Vid Ravingehed flock c 50 råkor och 25 kajor. - På grönt fält långt bort 3 svanar varav en vit och [redacted] gråbruna! Harlösa 0955. Här några kråkor.

Vikens gård. Vi fann att sångsvanar var [redacted] kvar, stod idag närmare stora vägen. Räknade här 102 sångsvanar ad, 7 sångsvanar juv samt en knölsvan ad! På fält långt upp i sluttningen stod 4 sångsvanar ad och 7 dito juv. OBS åldersfördelningen. Nära gården betade 35 grågäss, de lyfte på rätt långt håll. 1 ormvråk flög söderut, annan ormvråk sågs [redacted] lyfta på närhåll, och en glada kretsade lågt.

Massor av vatten på markerna utefter ån nedströms Vombsjön, men åtminstone delvis var dessa översvämningar frusna. Själva sjön var nästan helt islagd. Massor av änder på isen nära en smal vak, det var tusentals ex. Även några få svanar långt ute. Vi stannade rätt nära Svansjö gård och spanade med tuben: änderna var OK, allra mest gräsand. Men på avstånd därifrån väl 2000 gäss, långt ute, artbestämning inte möjlig i regel. En ensam sångsvan ad också på isen. Ännu 1 ormvråk sittande.

1015 Övedskloster: kajor m m allmänna. - Torps gård passeras. - Vid vägkorset nära Åsum, N om Sjöbo, ses 2 ormvråkar kretsas tillsammans, och 1 tornfalk sitter på tråden. Kråkfågel allmänt. Vägkorset V om Sjöbo 1022, far sedan upp genom Oran men ser intet före vägskalet vid Anklam, där vi tar till vänster mot Vanstad. Nära Vanstadtorp en kretsande glada, f ö en my. lång sträcka utan fågel så när som på några kråkor.

1040 Hörjel. Grann gulspurvhanne i buske vid vägen. Enstaka fiskmåsar. - Tryde 1 kretsande glada, och mycket råka. En [redacted] stor björk med massor av Taphrina, en annan [redacted] björk därintill bara lindrigt angripen. Vi far mot Spjutstorp, ser en ny tornfalk samt 2 flygande gräsänder. Snö kvar fläckvis på markerna. Skarp sol. Vid infarten till Onslunda kommer en örn flygande över, oväntat nära, men den sågs bakifrån, det var en kungsörn. Ålder ej klar, den flög i rak kurs flera kilometer, hela tiden rakt bort från oss. Ännu en tornfalk.

Onslunda. Landskapet snötäckt, vi styr mot Vitaby 1100. 2 sånglärkor över snöfältet. Norr om Onslunda har man vidsträckt utsikt mot N, vi finner 2 ormvråkar kretsande i sällskap. [redacted] Därefter delvis färd genom skog. Korset vid Ekeröd: vi fortsätter mot Vitaby via Grevlunda. Efter Vitaby tar vi skarpt till vänster mot Brösarp, far alltså inte ner till havet, som syns grant och blått.

Brösarp: här helt snöfritt. Ravlunda. - Brösarps backar stopp 1120-1135, ser oss runt, spanar, finner åt olika håll 2 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 = summa 7 ormvråkar, alla flygande, de flesta m l m lågt. Ganska många sånglärkor drar över mot norr, ses och hörs. Mycket råka.

BrösArps samhälle [redacted] 1137, vi tar vägen mot Bertilstorp men stannar snart på öppen mark, finner nu 1 + 1 + 1 + 1 = summa 4 ormvråkar. Därefter 2 ormvråkar kretsande lågt i sällskap, båda är mycket ljusa. Här en sträcka med mycket snö. Bertilstorp: 2 glador sitter nära varandra på telefontrådar; ett kort stycke därifrån sitter en ormvråk. Ytterligare 2 kretsande ormvråkar. Andrarums Alunbruk: ej stopp men vi stannar vid Christinehofs slott helt kort. Där är renoveringsarbeten på gång, tycks vara nödvändigt [redacted] ty slottet ser inte snyggt ut exteriört. 12 dovhjortar på [redacted] öppen mark nära slottet. - Vi far via Andrarums kyrka, ser ännu en sittande (En ormvråk sittande, ormvråk och en del kråkfågel. Minst 5 lärkor flyger över. -

1993-03-06 forts.

Lövestad: intet att se. Vanstad (för andra gången idag): 1 + 1 glador. Vi tar vägen söderut mot Röddinge, en liten och smutsig och slingrande väg; det är tveksamt om jag någonsin tidigare befarit just denna sträcka. 1 kretsande ormvråk sedd.

1225 Röddinge kyrka; vi far österut på stora vägen (hittills har den kallats nr 12, numera omdöpt till 13 om jag minns rätt). Ser en sittande ormvråk och en kretsande obestämd vråk, vidare 1 kretsande glada. - Svampakorset strax V om Tomelilla: 1 glada. Vi tar söderut. Svartfågel. 1 havsörn kretsande, intressant dräkt, stjärt kort och i huvudsak rent vit, men med ett par mörka fläckar, inte särskilt stora. Måste kallas ad eller kanske subad. Vidare 1 glada och 1 ormvråk. Vid ån, i länsgränsen, ses en gärdsmyg, flyger my. lågt, gömmer sig i ris vid vattnet. - Ensam sångsvan ad flyger österut. 1 ormvråk i parningsflykt.

1240 Lyckås. 5 rådjur betar på ~~stora~~ fält. Vi gör kafferast 1245 - 1215 på vanliga stället. Ytterl. 6 rådjur. Ser 1 kungsörn ad och en dito juv/subad flyga över dalen, ser också 1 ormvråk, klar börringevråk, en normalfärgad ormvråk samt minst 3 - 4 glador. ~~Några fiskmåsar~~ Några fiskmåsar kretsar på håll. - Väder: det skyar delvis men är fortfarande fint. - Två ornitologgrupper spanar i närheten. En man kom fram och hälsade på mig och sade att jag lett turer på 60-talet i Stockholm, där han var med. Men jag kände tyvärr inte igen honom, minns inte heller hans namn.

Vi fortsätter i dalen mot NV: 1 glada. Tar in på den lilla fina enskilda vägen mot Röddinge. Mycket bok har nyligen avverkats i dalen. En rätt lång sträcka före Röddinge m 1 m fågeltom. Men sedan blev det stopp och rundspaning och samtal med ett par danskar; ~~de hade tydligen god lokalkännedom. De färdades i bil med danska numret HE 58055. De hade hört talas om att slaguggla skulle ha uppträtt här i dalen; vi hade inte hört ett ord därom. Medan vi samtalade kom en kungsörn tillsynes kretsande över skogen, den var inte i klar ungdra~~ de hade tydligen god lokalkännedom. De färdades i bil med danska numret HE 58055. De hade hört talas om att slaguggla skulle ha uppträtt här i dalen; vi hade inte hört ett ord därom. Medan vi samtalade kom en kungsörn tillsynes kretsande över skogen, den var inte i klar ungdra~~kt~~ men inte heller tydlig ad. Men kungsörn var det bergsäkert. En ormvråk attackerade örnen länge och intensivt. Fem andra ormvråkar sedda på olika håll, kanske flera; ett par av dem my. högt. Parningsflykt sedd. En havsörn kommer glidande högt och grant ungefär mot SV, motljus, ålder omöjlig. - Annan dansk bil med numret NY 41133 passerar; jag antecknar detta eftersom det är känt att enstaka danskar är ute i olovliga ärenden: letar bon av sällsynta rovfåglar, samlar ägg. Flock c 30 ringduvor lyfter ur bokskogen. Nöt-väcka hörd. 1 tornfalk i dalen. Efter en stunds samtal fortsätter vi till Röddinge, ankomst 1340, passerar Fyleverken 1345, ser 1 + 1 ormvråkar före Eriksdal, därefter 1 ung havsörn flygande västerut och en ung kungsörn som faller i en hög och tanig grantopp, sitter rätt länge, kommer sedan närmare och ses slå häftigt (efter byte, tror vi) ibland täta granar, försvinner. Stannar på den enskilda vägen från Eriksdal mot ~~Sövdeborgs f d station~~ Sövdeborgs f d station. Här ses 4 ormvråkar m 1 m samtidigt på ~~den~~ skilda håll och på mycket långt håll minst 5 andra vråkar, knappast möjliga att artbestämma men jag tror att alla var ormvråk. En blåhök hane ad flyger lågt över markerna, fint. Vi fortsätter mot Sövdeborgs f d station, ser 1 kretsande glada mycket lågt, och återser den blå kärrhökhannen. (fram till)

1406. Framme på allmän väg tar vi söderut ~~vägen~~ vägen Sjöbo-Ystad, som följes söderut. Passerar Snogeholmssjön som tycks vara islagd och utan synlig fågel. Letar förgäves ~~efter~~ efter hägerbon som nu på vintern brukar vara lättsynliga i trädkronorna nära Sssmåsa gård (bostaden alltså).. Ser intet här, far till ~~den~~ den fina obs-platsen vid Ellestasjöns NV hörn. Här flyger 1 havsörn (sannolikt juv) västerut, och en annan havsörn, klar juv med rätt rödbrunbrokiga vingar sitter i träd vid stranden, flyger så småningom bort mot V. Skarvkolonin syns men inga skarvar. Is på sjön. Några hägrar flyger bortåt, minst 5 ex. Korp hörs. Måsar långt bort: fiskmås tror jag.

1993-03-06 forts.

3 glador ses åt olika håll, och minst 2 ormvråkar. Ett par smärre flockar grågäss flygande, 4 svanar också flygande långt bort, och en kniphanne flyger runt, vinglätet hörs starkt ett slag. Fler grågäss visar sig, vi ser inalles åtminstone 35-40 ex innan vi fortsätter mot Bellinga lagård.

1440 ~~1440~~ före ankomsten dit: 1 glada sittande. Flockar av finkar ses flyga i ungefär nordlig riktning, mellan vägen och Ellestasjön. Vi upptäckte flockarna när de redan var på färde, vet inte hur många som passerat men säkert såg vi 500 ex, de "strömmade" raskt förbi, ibland i rätt glesa skaror, ibland smärre luckor.

Bellinga lagård: 2 kretsande glador och en havsörn juv, denna flög mot NV eller N. Sånglärkor. Ytterligare finkflockar förbi, säkert 500 ex till ~~1440~~ ungefär ss ovan. Rimligen bara bergfink att tänka på. Faktiskt kom ytterl. 2 havsörnar juv förbi, 2 korpar ses, en glada ~~1440~~ också. Rör sig delvis över kulle S om vägen till Knickarp: kanske ligger en åtel där? ~~1440~~ - 1 sittande ormvråk med my. markerat ljust bröstband. Ytterl. ~~1440~~ 1 + 1 ormvråkar nära Knickarp, därefter 1 + 1 glador lågt.

1500 Blentarp, vi tar till vänster mot Simontorp. En sparvhök korsar vägen framför oss. - Lilla Rödde: talgoxar. Mulet men ljust vid horisonten, Klockan är 1510. En blåhök, ej hanne ad, nära, lågt. Pilfinkflock, gulsparv. Korpar sedda och hörda. 1 ormvråk faller på marken, kråka sitter just där, flyttar sig men jag ser att kråkan bär på ett byte.

1520 Kläggeröd: härlig utsikt. 1 korp flygande, 1 ormvråk sitt.

1528 Veberöd. ~~1528~~ Molnen lättar i SV-V-N. Söder om Vombs by 1 ormvråk flygande. Heljesjön islagd. I utkanten av Vombs by sitter en ormvråk i träd. Vi far snabbt genom Furet till den sedvanliga utsiktspunkten vid sjöns SO hörn, spanar här över isen: långt ute sitter 2 kråkor i sällskap, my. långt bortåt N stranden vid Svansjö ses stora massor av gäss vid vak, även ser jag några storskrakar. Åt helt annat håll, mera mot NV, ses 2 ~~1528~~ havsörnar på isen, de ~~1528~~ sitter mitt emot varandra helt nära, ser ut som två "höns", den typiska m l m trekantiga formen. Se skiss. Ålder omöjlig att se. Långt uppe i norr ses flygande gåsflockar, men knappast mer än 75 ex inalles. - Obsarna här sker 1537-1555. Åter i Vombs by 1600, far över ängarna, räknar där 25 rådjur norr om vägen och 3 söder om vägen. En ensam vipa flyger! - Det blir eftermiddagssol! - Svanflocken på fältet vid Vikens gård (se utvägen!) är delvis kvar. Flock 7 sångsvanar kommer från N, lågt, det är 2 rent vita ad, 4 mörkgrå juv och den sjunde fågeln är mycket tydligt blekare, ljusgrå. - Mycket vatten på ängarna. Inte en gås att se!

Silvåkrakärret, från allmänna vägen S om byn: 2 + 1 grågäss betande. Silvåkra by: ensam stare i trädtopp. Chironomider eller trichocerider ses ~~1528~~ flyga, inte många ex förstås, men jag såg några sådana även i Fyledalen.

Vi far Silvåkra by - genom f d Silvåkra allé (almarna fällda för längesedan men underligt nog sågades de ner mycket högt upp, så att grova stubbar på 2-3-4 meters höjd står kvar). Nya träd, jag tror det är lindar, har planterats. - Vid Tvedöra mycket ~~1528~~ svartfågel. Far upp på allmänna vägen mot Revingeby men tar in västerut via Sandby mosse. Vid Fredrikslunds gård mer svartfågel. På håll en obestämd vråk, men på närmare håll 2 betande grågäss och en flock 5 grönfinkar i busktopp. Före ankomsten S Sandby en jättefin blåhök ~~1528~~ hanne ad lågt på jaktflykt över fälten nära en gård. Nära S Sandby 1 glada. Klockan är 1640. Vi far sista sträckan till Lund, ser dagens sista ormvråk, den sitter i träd. Ankomst Lund 1650 efter en dag med exceptionellt rikt utbyte. Se tabell.

1993-03-06

(39)

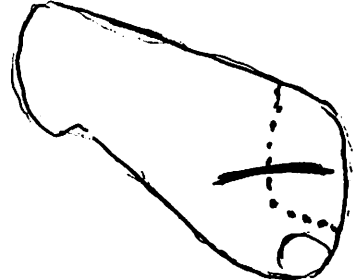
vägsträcka/lokal	ormvråk	obestämd vråk	sparrhök	glada	havsörn	kungsörn	blåhök	tornfalk	summa	kommentarer
Lund - S. Sandby - Harlösa	1								1	obestämda vråkar: i praktiken säkert ormvråk.
Harlösa - Övedskloster	3			1					4	
Öv. - Sjöbo ora - Anklam	2							1	3	ormvråk f.ö.: nära Bertilstorp två extremlyusa ormvråkar krets. tillsammans.
Ankl. - Vansled - Tryde	1			2					2	
Tryde - Onslunda						1		2	3	vråkar naturligtvis ofta parvis.
Onslunda - Vitaby	2								2	
Brösarps backar	7								7	havsörn: dagens första ex ad, snövit stjärt med ett par små fläckar; övriga minst 6 juv och c 4 oklar ålder.
Brös. - Bertilstorp	6								6	
Bert. - Andr. - Röddinge	8			4					12	kungsörn: Fyledalen 1 ad och 2 juv, övriga oklar ålder.
Rödd. - Ödemarksgården	2	1		3	1				7	
Fyledalen fr. SO - Eriksdal - Sövdeb. stn	{13}		6	6	3	4	1	1	34	blåhök: första och sista ex var hannar ad, det tredje ex hona eller juv.
Sövd. - Åsmåsa									—	
Ellestasjön NV	2			6	3				11	
Bellinge lagård - Blentarp	3			3	2				8	
Blent. - Kläggeröd	1		1				1		3	
Kläggeröd - Veberöd	1								1	
Veberöd - Vombs by	2								2	
Vombsjöns SO, utsiktsp.					2				2	
Vombs ångar									—	
Silvåkra - Sandby morse - Lund	{1}		1	1			1		4	Gack
summa	54	8	1	26	11	5	3	4	112	

1993-03-21.

Rätt kort rundtur med Lena. Från Lund 1240. Sol och vår, värmedis. Ett par unga trutar flyger västerut i den svaga motvinden.

1250 stopp för bensinköp i S Sandby. Ytterst få fåglar i luften. Tvedöra: medelstor kråkfågelflock på avstånd på betesmarken. Några få ringduvor. - Stora avverkningar i skogen nära Stensoffa; därtill ses fortfarande avsevärda stormskador.

1320 Silvåkratornet vid Krankesjön. Flera man i tornet, bl.a. Sören Svensson. Jag stod där till 1345. Det blir alltmer molntäckt, men bra f.ö. - Jättestor flock sothöns, mycket långsträckt, ligger ungefär som skissen visar, vilket är anmärkningsvärt, ty i vanliga fall är den med prickad linje markerade delen av sjön, alltså östra delen (utom närmaste klarvatten) nästan alltid tydligt fattig på fågel. Sothönsflocken c 1500 ex.

På närmsta klarvatten gräsand några tiotal, skedand 2 hannar, vigg rätt många men inte i tydliga flockar, knipa några, grågås 12-15 synliga och i deras sällskap en bläsgås ad. Vidare en bastardgås: stor; bröst och säkerligen även undersida vit, faktiskt snövit, hals svart, huvud svart eller gråsvart, med mycket otydlig och oskarpt avsatt ljusare fläck eller yta på huvudets sidor. Intet spår till den vita teckning som kanadagåsen har f.ö. Låg ensam Lång hals, stor fågel, säkert hade den en kanadagås som ena föräldern. - Vidare sågs i sjön c 40 knölsvanar; skrattnåsar i ringa antal och en havstrut vix ad; däremot letade jag förgäves efter skäggdopping. - ~~En~~ En glada kom från S över vegetationen vid åmynningen, störtadök plötsligt och kom upp med ett stort hängande och slängande byte, stor fågelvinge syntes. Tappade bytet bara 5-10 m över vattnet, bakom träd, men ett par man sade att bytet bestod av en sothöna! - 1 sånglärka överflygande.

En man i tornet berättade att han (eller någon nära vän) hade en gård med fåravel; där hade gladorna tagit nio alldeles nyfödda lamm, åtminstone fanns inga andra tänkbara rovdjur. Lammen skulle ha angripits när de ännu var spritt nyfödda och låg på marken. Låter ytterst egendomligt, jag skall fråga Sören om han kan spåra mannen.

Vi hoppades höra rörhöns, men förgäves, den ses eller hörs numera nästan aldrig i sjön. Däremot hördes rördrom tuta när jag klev ner, flera andra man hörde den också. - 2 starar nära tornet.

1350 ankomst Vombs ängar. I söder ses två flygande starflockar på resp. c 35 och 45 ex, därtill mycket större flock långt borta, se nedan. Storspov sedd och hörd spela, dock trol. bara ett ex. Några få vipor. Vid polar väl 100 skrattnåsar i fin vådräkt, även en del fiskmåsar. Måsarna lyfter plötsligt, troligen för glada rätt nära. Kråkor få, några lärkor s och h. Inga gäss betande, men flock 19 gäss kommer flygande, svänger, hörs, det är bläsgäss allihopa. - Starflock nalkas, mycket stor, största jag sett på länge, skattat c 1200 ex., flocken stiger brant, orsak okänd. 5 flygande grågäss. 5 rådjur betande i söder. - Nära ~~Södergård~~ Södergård några råkor och kråkor och 10-12 kajor. Väder nu grått men milt.

1405 vi fortsätter genom Vombs by - genom furet, stannar på vanliga utsiktsplatsen. Milt, grått, nästan stiltje. På sjön 60 gräsänder, på annat håll annan flock på 20, därtill 5 knipor varav bara 1 hanne ad. Storskrak hanne och hona. En kråka. Fattigt alltså på sjön. Men i söder i skogen hördes spillkråka länge. - En skäggdopping upptäcktes.

Vi fortsätter till "Stannys" affär som numera är nedlagd, huset under renovering, träd runt huset fällda. Här kretsar en glada och nära den två ormvråkar i sällskap, 30 starar m 1 m bredvid dem, och en sparvhök kommer och kretsar.

Övedskloster: 1 ormvråk sitter inne i skogen, några meter uppe. Kajor flyger parvis. - Svansjö: ensam vipa. Några kajor etc. Ungefär 40 måsar över fält. En tornfalk ryttlar. - Vid Vikens gård far vi

1993-03-21 forts.

upp på vägen mot Löberöd för att se om sångsvanarna fortfarande är kvar på oljeväxtfältet bakom gården. Resultat: summa en ung sångsvan står kvar där, f.ö. tomt. - Vi återvänder till väg ~~104~~ 104 och far sedan längs Vombsjöns V strand. Mycket högt vatten i sjön. I NV hörnet (Hjälmarödshörnet) ligger mycket gräsand, betydligt över 500 ex, alla på öppna sjön och inte i hörnet närmast stranden. Även ses 1 kricka, flock 6 gravänder samt flock på minst 10 storskrakar. Därtill 15 skrattmåsar ad i fin dräkt. - Långt ute på sjön obestämbara andflockar. Bara kort rast här.

For hemåt via Vombs ängar: fint spel av storspov, ett ex nära; nästan säkert ett ex långt bort. Någon enstaka vipa, men inga gäss. Silvåkrakärret söder om byn, nära vägen: två par betande grågäss. Enstaka ringduvor. I träd i byns utkant en sittande ormvråk. Hem via Stensoffa - Tvedöra, på sistnämnda plats 75 råkor, en del annan svartfågel, 100 starar. Klockan nu 1515. Lilla Abusa: 1 ormvråk flyger söderut. - Svinhägnet vid Måryd: svartfågel, även närmare S Sandby svartfågel och väster S Sandby likaså en del råka m m samt skrattmåsar, alla jag såg hade granna vårdräkter. Bara ad.

Artlista:

skäggdopping 1 Vombsj.
rördrom tutade Kr.
grågås
bläsgås: ett ex ad
med grågäss i Kr.,
och flock 19 ex
ängarna.

bastardgås (eller
åtm. onormalt
färgad gås) 1 Kr:
vitlysende bröst,
hals och huvud
svarta, huvudsidor
diffust och svagt
ljusare på en
begränsad yta.
Stor fågel.

knölsvan Kr
sångsvan 1 juv Viken
gravand 6 Vombsjön NV
gräsand: få i Kr,
c 60+20 VSSO,
över 500 VSNV etc
kricka 1 + några få Kr
och 1 VSNV
skedand: 2 hannar Kr
brunand: flera Kr,
även smärre flockar
vigg allmän Kr men
m 1 m spridd, inte
tydliga flockar
knipa i ringa antal
sedd Kr och VSSO
storskrak: Kr c 10 ex,
Vombsjön ringa antal
också

ormvråk summa 5
sparvhök 1
glada 3 (minst)
tornfalk 1

sothöna flock
säkert 1500 Kr,
därtill flock
eller flockar
långt bort i V
vipa få ex sedda
storspov ängarna
men bara 1
eller trol. 2
skrattmåss täml.
allmän, bara
ad praktdräkt
fiskmåss några
här och där
havstrut 1 vix
ad Kr
ringduva ofta
sedd, även
parningsflykt.
Inga nämnvärda
flockar sedda
spillkråka
ropade länge
i Furet
sånglärka 1 Kr,
och sjöng
över ängarna
koltrast
talgoxe
blåmes
bofink sjöng i
Furet men ej
helt full-
tonigt.

stare: vid Kr 2 sedda
från tornet, men på
ängarna och vid
"Stannys" flockar,
summa c 35 + 45 +
1200 + 30 ex.

skata
kaja
råka
kråka.

Summa 36 bestämda
fågelarter på denna
rätt hastiga runda.

På utvägen mycket
litet fågel.

Väder: i början
snarast varmt, fint,
dis; senare mest
grått. Svag vind.

OBS att icke en
enda sädgås sågs,
och inte heller
såg eller hörde jag
en enda sävsparv
vid Krankesjön.

1993-03-25.

På morgonen kl 0740, i mycket klart och fint, kyligt väder, kom 9 svanar med kurs mot NO tämligen lågt över Östra Torn. Upptäcktes av en tillfällighet, sågs genom fönstret. Art oklar.

På e m några grönsiskor i buskar och småträd i trädgård nära Tenorgränden 8.

1993-03-26.

Kl 1730 sågs (av en ren slump) två sparvhökar komma från S eller SSV, efter varandra, c 200 m inbördes ~~avstånd~~ avstånd. Flög sakta norrut, höjd 100 - 150 m. I den mån det var fråga om sällskaplighet, så upphörde den nog just då, ty det bakre exemplaret vek av, återgick en aning, och började kretsa. Det främre exemplaret höll rak kurs.

1993-03-27, lördag.

Mycket vacker dag, högtrycksläge, svag vind, utmärkt sikt, morgon och f.m. (nästan?) ~~moln~~ molnfri, senare lätta cumuli (och därefter mera moln, se nedan).

Jag satt inne och skrev och gick igenom anteckningar och handlingar. Men ~~ca~~ ungefär 1300-1310~~00~~ och 1330-1340 stod jag ute och spanade noga efter högflygande fågel, väntade att få se någon rovfågel exempelvis. Dock under dessa perioder ~~icke~~ en enda högflygare att se.

Gjorde nytt försök, ut kl 1419, lyfte kikaren mot SSO-S, som jag brukar göra först - och hamnade rakt på en flock på 28 tranor; det var inte så att jag fann dem med blotta ögat; jag riktade kikaren rakt på dem av ren slump. De gled i fin plog mycket högt och rätt långt bort i öster. Skattad höjd c 800-1000 m. Följdes länge, plogen ändrade form men kursen hölls oförändrad hela tiden. Första för året för mig, och rätt tidigt datum. - Fortsatte noggrann spaning utan avbrott. Detta hände:

- 1430 jag hör en trut ropa men ser intet.
- 1431 en trut glider på mycket stor höjd ungefär mot S-SSV. Utmärkt fint väder, cumulusmolnen har vuxit men fortfarande mest sol.
- 1450 fiskmåsar hörs skrika upprört, låter som om den ser en rovfågel, men jag finner varken måsen eller något annat.
- 1453 en mås, kanske en fiskmåsa, ses kretsa långt nere i söder, högt.
- 1455 en vråk kommer från V eller kanske VNV, höjd högst 200 m, glider, men börjar slå med vingarna, då ses det att det är en ormvråk, den flyger ungefär mot ~~SSV~~ SO, sedan S, torde tappa höjd.
- 1456 2 + 1 trutar kommer rätt högt mot NO, alla är ungfåglar, rimligen gråtrut.
- 1458 en vråk upptäcks rätt långt bort i SSO, ~~SSV~~ snarast lågt, glider bortåt. Kan mycket väl ha varit samma ex som ovan.
- 1500 8 tranor kommer västerifrån, bara några hundra meter söder om mig och högst 150 m höjd, de flyger mot O, senare ungefär SO, lågt, men börjar kretsa och stiga. Det har blivit nästan sammanhängande molntäcke, grått, bara delvis av cumulus-struktur. Tranorna cirklar länge, slår mycket ofta med vingarna, stiger starkt, senare mycket starkt, lätta att följa mot det grå molntäcket, når väldig höjd, säkert c 1000 m, men just åt det hållet (ungefär SV) är det en ~~moln~~ liten lucka i molntäcket, solen bländar. Tranorna stiger men tycks samla sig och fortsätta ungefär mot NO eller N, men drunknar i ljuset. I realiteten är det dock (nästan) givet att de fortsatte.
- 1508 tranorna kan inte följas längre. Nu skuggigt av nästan sammanhängande molntäcke, delvis "disigt" och grått.
- 1511 helt oväntat hörs starkt vingbrus, och en ensam knölsvan ad passerar lågt mot V.
- 1519 slutar obsa efter precis 60 minuter.

Under denna timme har jag dessutom sett en lågt flygande fiskmåsa över hustaket, en rätt lågt flygande skratmåsa flygande ungefär österut, några få ringduvor flygande ungefär västerut, oftast ensamma. Även någon skata och råka sedda, och en koltrast hördes varna för en katt, när första tranflocken kom.

- 1555 när jag skrivit ~~detta~~ detta, hade det klarnat mycket; södra himmelshalvan mest molnfri.

1993-03-31.

Jag gjorde observationer från trädgården, enligt följande:

- 1210 obsar börjar
1225 en mås kretsar på jättehöjd
1233 " " glider snabbt mot N eller NNO, jättehöjd
1240 en ormvråk kretsar länge, glider sedan österut, mycket högt, men glidflykten föreföll väldigt brant, nästan störtlöft
1243 en stor trut mot NO, jättehöjd. En obestämbar rovfågel sedd
1248 mås sedd, kort därpå 2 skratmåsar mot NO; artbestämning dock ej bergsäker. 4 småfåglar mot Ö
1302 en duvhök kretsar tämligen lågt, ses utmärkt, försvinner. Enligt min erfarenhet är säkra obsar av duvhök över Lunds stad avgjort ovanliga
1307 1 skratmåsa mot NO
1308 4 tranor ses kretsas i S, medelhöjd, de flyger raskt mot Ö efter kort kretsande. 1 mås mot NO, högt. 2 måsar, säkerligen trutar, kretsar på kanonhöjd, en (av dem?) reser mot NO, ännu en ungefär mot ONO
1325 nu nästan helt molntäckt, cumulusmoln ser det ut som
1327 2 mycket stora ~~gamm~~ kretsare, jättestor höjd, kanske 1500 m, art oklar, kanske tranor?
1329 flock 30 duvor mot NO. Högt, men det är säkra ringduvor
1332 en rovfågel ses i störtlöft, fortsätter sedan mot Ö. Art oklar, kanske en hök.
1335 obsar slut.

1400 obsar börjar igen
1404 ~~gamm~~ 34 tranor nalkas från kompassriktningen 200°, kretsar i plogform, jättehöjd, flyger kurs N c 35° O (kompass)
1409 ytterl. 58 tranor nalkas i riktning 200°, kretsar, ~~gamm~~ ropar, stiger
1413 fortsätter de, kurs nu mot N eller NNV.
2 ormvråkar drar norrut, dock inte i sällskap
1417 16 tranor upptäcks i SO, relativt lågt, börjar kretsas. Samtidigt, men närmare och högre, finner jag 2 tranor intill varandra, kretsar ej. 1 ormvråk drar norrut på lägre höjd.
Väder: nu oftast skugga av cumulus-artade moln av grå färg, därtill höga slöjor. Solsken, när det alls finns, är oskarpt och svagt. - 1 + 8 + 1 trutar högt mot NO, 1 skratmåsa dito
1434 långt bort i Ö ses 17 tranor, flyger högt mot N. (ej högt.)
1435 oerhört långt bort i Ö ses 40-42 tranor, högt kretsande; jag tappar dem. - En humla flyger.
1438 46 tranor flyger norrut långt borta (Detta kan vara den nyss-nämnda flocken på 40-42. ??)
1446 en stor trut kretsar på jättehöjd
1447 två andra trutar håller tätt ihop, högt mot Ö (rätt
1454 flock 90 ringduvor medelhöjd, kurs mot NNO; fin men gles flock.
1459 en stor rovfågel kretsar i öster, glider sedan snarast österut. Bredvingad, kan vara trut men också en större art
1502 en ormvråk mot Ö, tämligen högt
1505 11 skratmåsar kretsar glest, medelhöjd. Jag släpper dem ur sikte
1515 obsar pågår till 1515, ser c 10 skratmåsar flyga mot NO på medelhöjd. Troligen sistnämnda flock.
Väder: nästan grått eller gråblått molntäcke, skugga, nästan vindstilla.

Summor: 1210-1335: 4 tranor, 1 ormvråk, 1 duvhök, 2 obest. rovf.
1400-1515: ~~gamm~~, 4 ormvråkar.

(minst c 160 Tranor, kanske c 200

1993-04-06.

Lena och jag for upp till Kärrnäs, efter inbjudan från Carin. Start från ~~1020~~ Lund 1020 i regntungt och mörkt väder; svagt regn en stor del av färden. Vid Östra Torn och S Sandby och Flyinge stora flockar av fiskmås och skrattnås, dels på gräsmark, dels på harvade fält. Grovt skattat c 800 ex inalles; däri även ett ringa antal gråtrutar. - Nära Sösdala en rätt lågt kretsande glada.

Kl 1245, precis när vi körde in på Kärrnäs gårdsplan, kom 22 tranor över, ropade högt, kretsade rätt kortvarigt, höjd c 200 m, fortsatte norrut.

Efter trivsamma timmar inomhus start kl ~~1515~~ 1515 på en vandring söderut längs vattnet, öster om Kalvsnäs gård, där jag tillbragte tre somrar på 20-talet, ner till Kalvs gård och tillbaka i stor krok genom skog av olika typer. Åter till Kärrnäs c 1815 efter vandring på c 5 - 6 km. Mörkt och mulet och delvis lätt regn. I vattnet, som var helt öppet, låg inte en enda and eller gås eller ~~svan~~ svan; däremot lyfte 2 kanadagäss från gräsmark nära Kalvs gård. Det var uppenbart ♂, ♀, mycket större. Högljudda vid uppfloget.

Vi hade en my, intressant upplevelse med en fiskgjuse som flög över vattnet och ~~stannade~~ ofta stannade och ryttlade. Ett par ggr störtade den nedåt men ångrade sig innan den nått vattnet. Ett par ggr slog den dock brant vattnet men kom upp utan byte. Men slutligen, efter ryttlande på kanske 20 - 30 m höjd, slog den mycket brant i vattnet, dröjde relativt länge under vattnet och kom upp bara delvis, blev liggande med huvud och hals uppe och vingarna utbredda, men vingarna inte över vattnet. Försökte lyfta. Misslyckades. Låg stilla på nytt; jag tog tiden nu, det var c 35 sekunder. Gjorde nytt försök, missade. Ny paus. Ett tredje försök lyckades, den steg i mycket flack vinkel (se skiss) med ett oerhört stort byte, kom upp, flög uppskattningsvis högst 20-30 meter framåt och uppnådde någon meters höjd, tappade sedan bytet (eller släppte det kanske frivilligt, det var omöjligt att avgöra mot mörk bakgrund). Steg uppåt brantare, flög runt någon minut, försvann sedan i rak flykt söderut över skogen. Jag har aldrig sett detta beteende så utpräglat, åtminstone inte på de sista 20 åren. -

I skogen mycket tyst. Taltrast hörd, några få ex sjöng. Koltrastar sedda. Fem nästan säkra dubbeltrastar fällde i högt träd. En tjäderhöna lyfte ur tät skog i kanten av ett kärr.

Sista timmen av promenaden, d v s från c 1715, hördes dock något livligare fågellåten; entita, talgoxe, nötväcka, spillkråka, nötskrika.

Efter återkomsten till Kärrnäs såg jag en flock på minst 25-30 rödvingetrastar och hörde deras "kör" av sång, m l m fulltonig. Därtill en anöskata vid huset. Blåmes, entita, talgoxe. Korp hörd. Efter hemkomsten vila. Carin gjorde i ordning en helt underbar middag; efter snaps eller drink kom Älgkalv med svampsås och lingon och grönsallad. Började sent och pågick länge. Mycket trevligt samtal till c 2230, då vi var mycket trötta och gick till vila.

1993-04-07.

Morgonkaffe när vi vaknat. Utanför huset gott om nötskrika; och en spillkråka härjade i en rutten stubbe.

Vi skulle köpa honung hos herr Andersson i Diö, det är en utomordentligt trevlig och vänlig man, och förvisso är han storexpert på bin och biodling. Vi kom, i sällskap med Carin, till Diö c kl 1000, fick vara med om trevligt samtal bl.a. om Varroa-kvalstret och dess bekämpande. Köpte 24 burkar honung à 700 gram, pris 25 kronor/burk = 600 kr., men efter addrag på 48 kr. för 24 tomburkar

1993-04 -07 forts.

återstod kr. 552, och på det beloppet fick vi 5 procents avdrag. Summa att betala alltså 525 kronor. Ett jättebra kap; Lena och jag hade inte beställt mer än 12 burkar men fick veta att mer fanns till salu och tog erbjudandet som en skänk från ovan.

Därefter färd till Älmhult och tack och farväl till Carin. Start 1053. Över Älmhult skrattnåsar. Vi ~~gjorde~~ gjorde kort uppehåll vid Bosjökloster 1206-1210, köpte bensin i S Sandby (för som vanligt via Flyinge); ankom Lund 1247. Väder: mulet men torrt; före c 1120 var det mörkt, därefter ljusare men inte blå himmel. Efter c 1215 åter något mörkare.

På färden, söder om Killeberg, "mötte" vi en flock på c 50 tranor. De kom långt över skogen med nordlig kurs, kl c 1110. - Nära Osby 1 ormråk, nära Bosjökloster 1 fiskgjuse lågtoch 1 glada; nära Snogeröd ännu 1 fiskgjuse ~~mycket~~ samt en glada mycket långt. En del mås.

Vid Östra Torn, alltså kort före hemkomsten, låg en ejderguding i vägkanten alldeles vid en gård. Det var helt omöjligt att stanna, men jag såg den fullständigt fritt, på 3 meters avstånd, och den höll huvudet högburet!!

I Lund: det var molntäckt men ganska ljust. Nästan vindstilla. En turkduva flög över trädgården kl 1315. Åska några ggr ungefär kl 1400-1430.

Tillägg: det verkar åtminstone rimligt att ejdergudingen anträffat av gårdsfolket ute i marken och tagits till gården. Det gäller gården just vid den tvära kurvan, där vi passerar varenda gång vi far österut och tillbaka.

1993-04-09.

Lena och jag avsåg att besöka Peter Larssons utställning i Tranås (Skånes Tranås), efter inbjudan. Från Lund 0928. Ormråk: en vid S Sandby, en vid Öved, två nära Torps gård. Väder: molnfritt, utmärkt sikt, nästan vindstilla. Kl ~~ca~~ 1000 Södra Åsum. Minimala cumulusmoln ses i öster. Tolånga-Näsby: knappt 100 skrattnåsar på fälten, glest fördelade. Tolångaån tjusig. Vid Näsby en glada kl 1012 någon minut senare ännu en ~~glada~~ glada. En hare.

Mycket litet trafik. Heingetorp 1016. Cumuli ökar i antal ~~men~~ men är små.

1020-1045 stopp i Lövestad vid butiken som bär namnet Salong Pantalong! Här fanns otroliga mängder av grejor och prylar, stort och smått, men vi handlade ingenting.

Bäretofta: 1 tornfalk ryttlande.

Frörums vägska: 1 glada kretsar, och ~~en~~ en ormråk sitter i en dunge.

Vi besökte Peters utställning 1110-1145. Han gör mycket trevliga saker, mest fåglar och växter och landskap i färg i växlande manér, de flesta tilltalar mig mycket. Peter sade oss att ett trevligt matställe, Brummers krog, fanns i grannskapet. Vi gick dit men fick tyvärr veta att hela krogen var abonnerad. Fortsatte därför via Tomelilla - Lyckås - Baldringe - Eneborg. Såg inte en enda rovfågel på denna sträcka, däremot såg vi ett gravandpar, ♂ ♀, flyga över. En överkörd grävling i vägkanten i Fyledalen.

Assmåsa: 2 glador. Snogeholm: 1 ormråk. Jättefint väder, men inga fler rovfåglar sedda.

Vi stannade för ~~en~~ på Snogeholm. I viken utanför slottet låg salskrake ♂ ♀ och en flock vigg på 7 ♂ och 5 ♀. Även 2 knölsvanor Nötväcka, 1 häger, 1 skarv. - Hårdhänt avverkning har skett, massor av gamla träd fällda och grova stubbar uppgrävda eller splittrade.

Alldeles utanför slottet, runt ett tätvuxet träd, flög en ~~fladdermus~~ fladdermus runt, art oklar dessvärre. 4 par grågås, 1 + 1 skäggdoppingar, några fiskmåsar.

FORTS

1993-04-09 forts.

Vi startade från Snogeholm 1355, for hem via Ilstorpsgården - Ilstorp - Björka - genom Vombs Fure men stannade ej på utsiktsplatsen. Stannade däremot på Vombs ängar 1420-1430. Rundspaning: några få vipor, 4-5 storspovar, glesa starflockar, minst 1 + 1 glador och 3 ormvråkar varav en "dansande", en kretsande brunkärrhök ♂. Norr om vägen c 10 rådjur, söder om vägen c 6 dito.

Råka allmän på många ställen idag. Kolonier sedda bl a i Tome - lilla samhälle, även nära Tvedöra etc etc. Kajflockar, stora flockar, sedda mellan Tvedöra och Lund.

Ankom Lund 1455. Jobbade hemma med boken (som vanligt).

1650 Lena meddelar att hon sett påfågelöga (io) i trädgården. Jag ut, hör trana, upptäcker en flock på precis 25 ex kretsande på enorm höjd. Efter tre minuter ändrar flocken utseende, från en krets till en trubbig "plog", se skisser: Plogen delade upp sig i 18 + 7 ex, alla gled mot N eller NNV med början kl 1653. Två måsar, säkerligen trutar, sågs nära tranorna, de gled norrut, tappades.

Tillägg:

Vid Snogeholm även ringduvor ofta sedda, vidare pilfink 5 ex, grönfink överflygande, nötväcka hörd, bofink sjöng. Ett praktfullt påfågelpar på gårdsplanen.

På färden hemåt: på rätt kort sträcka inne i tallskogen före Björka by såg vi 4 citronfjärilar, och i Vombs Fure ännu en sådan.

1993-04-23, fredag.

Idag kl 1000 besökte jag Förlaget Signum och hade ett långt samtal med Viola Robertson. Hon fick två kapitel av min bok, som skall heta "Dagbok år 1938" och som upptagit mycket av min tid det sista året. Hon var i högsta grad vänlig och positiv; och eftersom hon och hennes make skall vistas på resor de närmaste veckorna beslöt vi att ta ny kontakt omkring 15 maj. Besöket beredde mig den allra största lättnad. Mer om detta ärende kommer jag nog att skriva, men knappast mycket före den planerade utgivningen i höst.

Morgonen var mild men mulen. På återväg från besöket upplevde jag huru molnen lättade och temperaturen steg ytterligare, ungefär enligt prognosen föregående kväll.

1993-04-24, lördag.

Rena försommaren, mild vind, molnfri himmel. Klockan 1005 skådade jag ut i trädgården och fann en igelkott, som drack ur fågelbadet. Den höll ~~■~~ på oerhört länge, gjorde då och då en kort paus, sträckte huvudet framåt men fortsatte drickandet efter några sekunder. Den lapade vatten med snabba rörelser av tungan. Detta höll på i fulla tio minuter. Då stoppade den, rörde sig sakta några decimeter, steg upp på en grov gren som ligger där men tycktes halka ned, vände sig sakta och försvann i tjock vegetation bakom badet. Det var ett stort exemplar, och den såg inte alls utmärkt ut, så som jag några gånger tidigare sett igelkottar på våren.

Alltmedan igelkotten drack, ~~■ ■ ■ ■ ■~~ vistades två koltrastar nära fågelbadet men höll sig hela tiden på minst någon meters avstånd. Det var en ~~■~~ hanne och en hona, de visade viss aggression mot varandra. - Hämping flög över, ringduva kuttrade, och en citronfjäril flög över gräsmattan.

Klockan 1230 gick jag till posten. Sommarvarmt. På en sträcka av c 200 meter, där maskros och någon annan blomma stod i gräset, kom ~~■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■~~ en citronfjäril, en nässelfjäril och två påfågelögon flygande! Även på återvägen sågs en nässelfjäril och ett påfågelöga på samma sträcka.

Efter hemkomsten skulle Lena och jag flytta en fågelholk, som suttit uppe flera år utan att ha blivit accepterad. Vi tog ner den från päronträdet och skulle sätta den på en vägg några meter bort. ~~■ ■ ■ ■~~ Men i den minuten kom en blåmes och sape sig allra högst i päronträdet och lät höra väldigt intensivt läten. Holken undersöktes (det är en holk av betong) och befanns innehålla dels gammalt material med skal av flugpuppor m m, dels nyare material av grön mossa, men ingen bale och inga ägg. Vi satte genast upp holken på sin gamla plats och hoppas att blåmesen skall acceptera den.

Klockan 1400 idag var skuggtemperaturen hemma = +17° C.

Strax efter vår middag, klockan 1730, fann jag en rovfågel högt kretsande mot den soldränkta himlen. Den satte plötsligt fart mot N eller NO. Det var en tornfalk.

1993-04-25, söndag.

Satt mest inne och arbetade med boken. Öppnade dörren till trädgården klockan 1145: då sjöng en lövsångare i buskarna vid stora tallen. Det var min första för året. - Varmt och fint väder, himmel dock starkt slöjig, solsken matt.

1993-04-26.

På morgonen kuttrade en turkduva länge, satt antagligen på hus -
taket. Kl 0930 sjöng en Ärtsångare i trädgården.

1993-04-27.

Gick kl 1305-1445 på Hardebergaspåret och åter. Hett. Antecknade:
sånglärka sjöng, en ladusvala sedd, hämpling, gråsparv, enstaka
kråkor, 3 fiskmåsar ad överflygande, kaja bara något enstaka par.
Kl 1425 kom 12 tranor i plog mot NO. Plogen:
Mycket litet fågel. På grund av den ovanliga
hettan kunde man vänta att sent ankommande
flyttfåglar skulle komma tidigare än vanligt.
Jag spanade därför flitigt efter tornsvala
men såg ingen.

Väder: himmel snarast grå - gråvit, mot zenit mattblå. Precis
sådant ljus som frestar på mina ögon, alltsedan Falsterbo på 40-talet.

På kvällen kl 2000 flög 7 + 2 + 2 måsar högt mot Ö, art inte helt
klar men sannolikt trut.

1993-04-28.

Gick en runda på spåret kl 1330-1430 i fortsatt hetta Inga torn-
svalor.

1993-04-29.

Fint väder, men frisk vind omkring 0, och temp. på middagen i
skuggan var c 18° C, och i solen 25° C, alltså stor skillnad mot
dagarna förut.

Kl 1905 kom en strandskata rakt över huset, skrek (som vanligt).
Flyghöjd högst 5 meter över hustaket.

1993-04-30.

På kvällen kl c 2000 kom 7 gravänder i flock med kurs mot Ö. Ses
sällan över Lund. - Det var vackert väder även idag, men säkert c 10
grader svalare än den 28. Inga tornsvalor trots flitig spaning.

1993-05-01, lördag.

Fortfarande härligt försommarväder, något varmare än igår men flera grader svalare än 27 och 28 april. Jag satt mest inne och skrev men gick ofta ut i trädgården för att se efter tornsvalor. Dock förgäves även idag. - På f.m. kom två strandskator lågt över huset, ivrigt skrikande. - På kvällen kl 2025 hördes underliga läten: jag rusade ut genom den öppna trädgårdsdörren - och där kom en magnifik flock på c 160 vitkindade gäss rätt högt med kurs mot NO eller kanske snarare ONO. De flesta i en bågformig front, ett par tiotal ex kom bredvid resp. en aning bakom huvudmassan.

Årtsångare sjöng i trädgården på morgonen. Annars bara det vanliga. Hämplingar ideligen.

1993-05-07.

Anyo varmt efter några kyliga dagar.

1993-05-08.

Mycket varmt, stilla; mattblå himmel, en del moln, delvis cirrus-artade, delvis av cumulus-typ. - Kl 14 var skuggtemperaturen ~~22~~ 22° C.

Klockan 1330-1530 vistades jag mycket ute i trädgården, dock inte oavbrutet. ~~22~~ Letade tornsvalor utan resultat. Såg bara detta:

- 1345 1 sparvhök upptäcks oväntat, kretsar på högst 100 m höjd, stiger, försvinner sedan i snabb flykt mot V.
- 1405 1 ladusvala kommer mycket snabbt och i rak flykt med kurs ungefär N-NNV, höjd under 50 m.
- 1413 1 skrattnås ad flyger österut rätt lågt. Ytterligare någon skrattnås sedd, följdes ej länge.
- 1440 3 måsar på oerhörd höjd, glest förband, upptäcktes när jag tillfälligt lyfte kikaren mot ett helt litet moln. De gled österut.

Därutöver bara det vanligaste: koltrast, ringduvor, någon råka överflygande. någon talgoxe.

1993-05-09.

Lena och jag var bjudna till Gun Bök på Bjärehalvön. Vi startade från Lund 1005, ankom Greve kyrka 1230 efter matpaus i backen vid Nötte. Väder: full sommar. Föga anteckningar från uppvägen, dock sågs 2 turkduvor nära Tågarp och 1 dito vid Mörarp.

Gun kom till mötesplatsen, så även Carin Ehrenberg. Vi gjorde sedan en vandring på åsen c 1400--1800, de första timmarna i solsken, och vi rastade på en helt härlig plats bland vildaplar, enbuskar, blåbärsris, körsbär, björk, hägg och rönn. Fjärilar flög: blåvingar, citronfjäril, Pieris många, en stor ?parlemorfjäril, en liten vivel svärmade allmänt. Göken gol!

Jag antecknade kortfattat även följande arter från vandringens början: häger i i Sinarpsdalen, knölsvan flera par i Kattvik, gräsand, knipa ett rundflygande ex, gravand, ejder.

Från rastplatsen ovanför Norrvikens trädgårdar c kl 1500 vidare:

lärkfalk 1 ex
ormvråk 1 ex lågt
obestämda vråkar 2 ex mycket lågt
4 sparvhökar
en tyvärr något osäker stenfalk

allt detta på en kortstund,
och alla utom lärkfalken flög
mot öster. Öväntat med så många
ex så sent på våren.

havstrut
gråtrut allmän
ringduva allmän
gök
sånglärka
ladusvala tämligen allmänt kommen
hussvala enstaka, därtill på upp-
vägen vid Förslöv c 10 ex
backsvala enstaka ex några ggr
gårdsmyg mycket ofta hörd i skogen
trädpiplärka enstaka sjungande
sädesärla sedd
vipa
skrattnås
fiskmås
fasan

Från den fortsatta vandringen:

svarthätta sjöng allmänt
törnsångare hörd
ärtsångare flera ex
lövsångare ofta hörd
grönsångare flera sjungande
gransångare en sjöng vid

Apelryd

svartvit flugsnapp bara få
rödhake sedd

shökata ett ex
taltrast sedd och hörd
koltrast allmän

talgoxe

blåmes

entita

gulsparv sjöng

bofink sjöng ganska

allmänt

hämpling

grönfink

gråsparv
stare fåtalig
skata
kaja mycket allmän
råka mycket allmän, många
kolonier sedda
kråka
korp hörd

Omkring kl 1500 mulnade det ~~mycket~~
plötsligt, och en kort stund
senare kom ett åskväder, som
var bland de kraftigaste jag
upplevt på senare år. Och inte
på mycket länge har jag varit så
nära urladdningarna. Störtregn
kom, vi blev sjöblöta, åskan
dånade, och tiden mellanblix
och knall (om den alls kunde
mätas) låg på någon halvsekund.
Men allt gick väl, vi kom in i ~~en~~
bilarna och hem till Guns villa
i god form och på gott humör,
vata som uränta katter.

Fort.

1993-05-09 forts.

När ovädret kom över oss, hade vi en ganska lång vandring framför oss, innan vi nådde bilarna. Och vandringen ~~gick~~ gick allra mest över öppen mark och på väg. Det lönte sig inte att skula under träd. Vi gick i lugn takt, och inte minsta tecken till panik kunde spåras. Men visst var det spännande; man visste ju inte om nästa åkslag skulle komma ännu närmare och vad följderna då skulle bli.

Och hemma hos Gun blev det, liksom förra året, en utsökt middag och en trivsamt kväll och intressanta resonemang i olika ämnen. OBS att mina anteckningar denna dag delvis råkat i olag.

1993-05-10.

Efter frukost en rundtur på åsen. Besökte bl.a. "Fästans kors", en plats, numera i vuxen granskog, där en gång på 1800-talet en kvinna från ett torp i närheten gick vilse och omkom i snöstorm. Enligt uppgift hade hennes rop på hjälp hörts i ett (numera försvunnet) hus i närheten, men folket hade trott att det gällde vargtjut och därför inte vågat sig ut. Nu är platsen markerad med ett litet röse, krönt av ett kors. Platsen är känd i bygden. Och på röset låg en liten förtorkad blombukett. Ett livsöde bland otaliga andra.

Vi gjorde en lång bilrunda. Jag antecknade inte routen men har följande artlista:

grågås	hussvala et t ex	bofink
knölsvan	backsvala fåtalig	hämpling
brun kärrhök	sädesärta	stare
fasan	gårdsmyg flera	skata
skrattmå	lövsångare	kaja
fiskmå	ärtsångare	råka
gråtrut	törnsångare	kråka
havstrut	svarthätta	korp 2 ex
ringduva	näktergal	
gök	sjöng kortvarigt	
sånglärka	talgoxe	
ladusvala	blåmes	
täml. allmän	gulspurv	

Återresa till Lund 1330-1530 via Hjärnarp - Norra Vram - Stenestad - Klåveröd - Åkarpsmölle - Konga - Bialitt - Trolleholm. Antecknade: summa rovfåglar blev 3 ormråkar, 2 glador, 1 brun kärrhök och 1 sparvhök. Dessutom bålgeting sedd, lokal tyvärr inte helt klar eftersom anteckningarna råkade bli svårtydda.

1993-05-11.

Carin ~~skulle~~ skulle närvara vid en dag med skogsinformation på Fulltofta vid Ringsjön. Jag tror det var sammanträde och fältexkursion med skogshistoriska Sällskapet. Carin bjöd oss att delta som gäster. Det blev en fin dag med många lärorika besked av skogsfolk, i fint väder och i mycket olika skogsbiotoper.

På uppvägen till Fulltofta såg vi 2 glador. Däruppe bl.a.

fasan
svarthätta
ringduva
bofink
gulspurv
sånglärka
ladusvala täml. allm.
ärtsångare
lövsångare

gråtrut
skrattmå } efter harv
fiskmå } på älten
törnsvala 1 + 1 ex,
ny för året för mig
spillkråka 1 ex

På hemvägen (vi bröt upp rätt tidigt) såg jag gulärta, storspov, ett par glador och en sparvhök

1993-05-11.

Besök på Fulltofta. Skogshistoriska Sällskapet, i vilket Carin Ehrenberg är medlem, sammanträdde här för ett friluftsmöte; och Lena och jag hade inbjudits av Carin att delta. Godsets marker skulle demonstreras, och hur landskapet förändrats "från enefälad och sur - skog till (ungefär) skogar av modern typ.... och rekreation...". Jag minns inte titeln riktigt. En mycket kunnig man ledde en rätt lång rundtur, vi beskådade skogsmark av mycket olika typ, från gammal (och privat naturskyddad) bokskog till ~~stora~~ planterad barrskog, föryngringsytor etc etc. Mycket folk, fint väder, högeligen lärofikt. Mina anteckningar ytterst kortfattade, men ~~redogörelse~~ redogörelse för dagen ~~finns~~ finns i Skogshistorisk Tidskrift 1993, som lär ha utkommit nyligen.

Årets första tornsvala kom över skogen, när vi lyssnade till en ~~en tornsvala~~ man som demonstrerade bokskog av olika typ.

Lena och jag måste återvända till Lund genast efter rundturen. På hemvägen såg jag ännu en tornsvala mellan Fulltofta och Löberöd. Carin har berättat att samvaron efter rundvandringen var särdeles trivsamt och gemytligt.

1993-05-12.

En tornsvala över Zootis, Lund.

1993-05-13.

Två tornsvalor överflygande när jag gick till Zootis. En stund senare 2 ex över Zootis. Fler ej sedda av mig, men Sören Svensson berättade att han sett flera ex över Lund på morgonen.

1993-05-14.

Det gick vilda rykten att den ostasiatiska jättehavsörnen Haliaeetus pelagicus, som på sista veckorna setts i Finland och kanske även i Mellansverige (Värmland??), skulle ha visat sig vid Sövedsjön eller dess närhet. Även om det var en mikroskopisk chans att se den, reste Lena och jag ut en rätt snabb tur denna dag. Start 0850, ~~ca~~ återkomst 1310. Vi for Lund - S Sandby - Harlösa - Sjöbo - Spjällakorset - Sövedborg - Ellestasjöns NV hörn (utsiktsplats), stod här c 0940-1030, därefter ner till Krageholmssjön, vände här, stannade v om Ellestasjön, fortsatte förbi Sövedsjön, obsade här c 1125-1155, därefter hem via Illstorp - Björka Övedskloster - Vomb (uppehåll, letade förgäves efter larver av påfågelläga, Vanessa io, syn. Inachis io) - Lund.

Väder: mycket varmt, stilla; Vombsjön och Ellestasjön och Krageholmssjön låg spegelblanka. Växlande molnighet, mest matt sol. Värmedis. Alls inget bra väder för kretsande rovfågel.

Ingen Haliaeetus pelagicus att se. - Här en artlista med korta uppgifter. (E11 = Ellestasjön)

skäggdopping sedd flerstädes
storskarv: stor koloni E11; och
även sedd överflygande, ofta
högt

häger mycket ofta överflygande
exempelvis E11, Söved etc
knölsvan ♂ ♀ sedda både Söveds-
sjön och E11.

grågå: kullar sedda Vombsjön;
och vid Snogeholm flock 30
ex betande, därtill ♂ ♀ med
~~mamma~~ 13 (tretton) pulli!!

gräsand sedd

glada allmän

ormvråk flera ex, bl.a. ett ex
kretsande på jättehöjd,
säkert 1000 m, vid Sövedsjön

brun kärrhök 1 ex E11 och en väl-
digt grant utfärgad kanne vid
Silvåkrakärret.

fasan ofta sedd och hörd
strandskata: 1 ex flygande över E11.
vipa sedd tämligen ofta, men inte
sedd på Vombs ångar!

skrattnäs: vid E11 c 20-30 sedda,
vid Krageholmssjön mycket få,
vid Sövedsjön 30-35 ex i gles
flock. Alla hade mer eller
mindre svart huvud, ofta mycket;
men de hade också s k "ören"
dräkt på oversida och vingar, så -
som avbildats i Jonssons bok.
Underligt. Måne flock av icke-
häckare?

FORTS

X/ se nästa sida.

1993-05-14 forts.

gråtrut: enstaka Vombsjön
ringduva allmän
skogsduva sedd Ell och vid
Sövdeborg
gök: flera ex hörda, och 1 ex
sågs vid Silvåkra by
sånglärka
ladusvala
hussvala
sädesärta
gulärta: ett ex Vombs ängar
vid vägen
näktergal sjöng vid Ell.
ärtsångare

54
trädgårdssångare
svarthätta
lövsångare
talgoxe
törnskata: hanne vid Sövdesjön
skata
kaja
råka
kråka
stare
gråsparv
bofink.

Tillägg om grågässen: kullen med 13 ungar gick, med föräldrarna, bara 10 - 15 meter från bilen. Ungarna var stora som krickor, mycket jämnstora, dock tyckte jag mig se att en eller två av dem var något mindre än de övriga.

- 1993-05-15, lördag: 1 tornsvala flög västerut på kvällen
-16, söndag: ingen tornsvala sedd. Väder mest mulet.
-17, måndag: ånyo klart, på e m rätt varmt, utmärkt sikt.
På kvällen efter kl 2000 kom 1 ex mot väster,
därefter (vid kort utblick) 2 sedda rundflygande.
-18, tisdag: fint väder, frisk ostlig vind. Vid middagstiden
några ex högt rundflygande, 1 ex lågt; dessutom
2 ex flygande mot NO.
-19, onsdag: några ex sedda när jag gick till Zootis; och
över inst. c 6 - 9 ex sedda vid kort blick;
totala antalet säkert större. På e m flera ex
sedda, mestadels flygande österut i frisk
motvind.

1993-05-24, måndag.

Klockan 1720, i varmt väder, kretsar en sparvhök rätt högt över Östra Torn, glider sedan mot NO.

1993-05-25.

Exkursion med Berith. Vi kom till Vombs ängar, södra delen, nära det som förr var ängsvattnarens hus, kl 0850. Fågel:

storspov 2 ex, överflygande,
spelade
vipa
knölsvan 2
näktergal sjunger
törnsångare "
lövsångare "
ringduva ses och hörs
törnsvalor överflygande, van -
ligen två och två tillsammans
häger: enstaka sedda
insekter: den djupblå troll-
sländan (heter Calopteryx
virgo??), en Aeschna sp.
rådjur 2 ex, olika stora, det
större en gravid ♀ (antagli-
gen Beriths tips)
gräsand: ensam hanne landar i
vattnet.

- 0918 1 häger upptäcks glider mot
NV på kanonhöjd. Ej ett
vingslag
hämling 3 överflygande
talgoxe
fasantupp
backsvala en överflygande
3 svalor, troligen ladu
hare: 4 i närmsta åker. På
ängarna är vegetationen så
hög att harar inte syns.
mycket insekter.
Bra med vatten i Klingavälsån
0930 en stork kretsar, stiger,
lägger sig plötsligt "på
sidan", störtar nedåt 100-200
meter, glider sedan snabbt och
rakt söderut.
1 rödbena faller tyst vid
dammen, annat ex spelar i
fjärran.

Forts.

1993-05-25 forts.

råka 1 ex

kråka 2

bofink sjunger

- 0938 en ljus ormvråk med ljus
(men oskarpt avsatt) stjärtrot
glider högt mot NV. Saknar
en handpenna i V vinge.

flugor	}	flyger rätt mycket
smådiptera		
skalbaggar	}	flyger också
Pieris några ex		
andra fjärilar		
några ex		

På vattnet i stora diket ses
"skräddare". Även andra in-
sekter.

Anthocaris ♂ (aurorafjärilen)

rådjur 2

sånglärka sjunger

ladusvaka ses

en gräsand ♂ med rätt små
ungar.

[männe felskrift för ♀ ??]

Väder: varmt, sol, nästan
molnfritt. Mycket svag vind.

trädgårdssångare sjunger

- 1000 en bil, GAE 484, kommer
helt oväntat hit. Ut hoppar
en flicka, som säger sig
arbeta med denitrifikations-
projektet. Kort samtal,
mycket söt, rar och vänlig.

backsvala

ormvråk högt uppe, parnings-
flyger

- 1008 jag åter upp i obs-tornet.
Molnigheten ökar
- 1010 en tornfalk ryttlar över
trädraden längs ån
- 1011 en stork kommer på låg höjd
från S, flyger runt, faller
vid dammen

näktergal sjunger flitigt
osäker ängspioplärka sedd

- 1017 en skrattmåås ad högt.
Storken promenerar sakta
över ängen, två vipor slår
närången över den, storken
lyfter, flyger 500 m runda,
faller.
- 1 mörk ormvråk högt, sakta
mot vinden, den "står"
m l m i luften

- 1023 storken lyfter åter, faller

400 - 500 m längre norrut

- 1025 storken flyger bort mot V-NV,
långt

1 tornfalk kretsar.

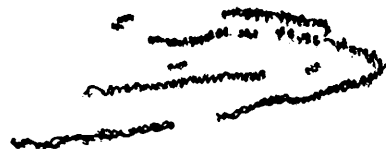
Det blir skuggigt; moln av
cumulus-typ men med oskarpa
konturer drar upp från V.

2 hägrar långt

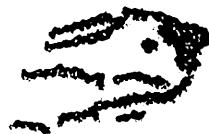
1 sädesärta överflygande

~~8888~~ sånglärka sjunger

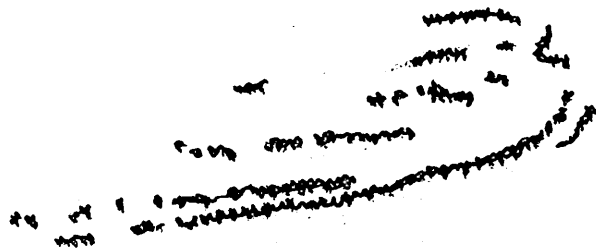
- 1031 långt bort ungefär i NV upp-
täcker jag en jätteflock
prutgäss mot de gråvita
molnen. Flocken ter sig
först så:

därefter så:

Och sedan, när den flugit
flera km och ses ungefär
i NO, har den blivit mera
utdragen, så:

Jag räknar/skattar antalet
ex i flocken till 600.

- 1035 jag går norrut längs diket.
Bruset från det grova röret
till dammen ökar plötsligt,
massor av vatten kommer,
många sekundliter. Vattnet
brunt.

Forts.

1993-05-25 forts.

- kaja hörd
1052 en stork nalkas öster-
ifrån; den har hela
vingar.
en storskarv kommer från
NO, jättestor höjd, rak
kurs.
storken stannar ej, flyger
vidare mot Krankesjön.
Ljusblå flickslända, jag
tror den hette Agrion
puella förr i världen
1058 himlen är nu helgrå
1100 en glada kretsar långt
uppe i norr.
Solglimt.
2 skrattnåsar ad över-
flygande.
Gök gal.
ensam stare flyger förbi.
Luften blir disigare,
sikt på 2-3 km håll blir
sämre.
En ringduva flyger över
6 råkor mot N
1 kaja mot Ö
En stor ephemerid med
långa "stjärtspröt"
stiger brant uppåt
1145 Berith, som gått lång
runda på ängarna, åter-
kommer. Vi tar matrast.
Gravand sedd.
Väder: det är mulet och
grått, tämligen svalt,
men torrt.
Vi far via vattenverket
(här ses gråsparv) och
raden av dammar (här ses
gravänder och gräsänder)
till Heljesjön: här hörs
2 rörsångare, och vi ser
skäggdopping
snöskata
stare.
Därefter till Vombs ängar,
där vi studerar det märk-
liga gås-paret.

(56)

Det ena ex är tydligen en kanadagås,
hona, stor är den. Det andra ex,
hannen, är mycket stor, dräkten har
ett brunt anflog, undersidan är
fint och oskarpt tvärfläckad i
mörkt. Fläckarna är små. Färg-
gränsen mellan hals och bröst är
oskarp, färgen på bröstet är orent
vit eller vitt/grått. Även den
vita fläcken bakåt på huvudet har
oskarp gräns. Näbben är blekt
smutsgul, mörkare mot spetsen.
Ben mattgula. Läte avvikande.
Fågeln anföll m.l.m. Honan lyfte
ej, gick knappt av boet.

Brun kärrhök hanne flyger förbi
Glada ses.

- 1250 Öbacken:
grå flugsnappare
kajor
törnsångare
råkor
några skrattnåsar
1 fiskmåls ad
koltrast hanne
tornfalk hanne ryttlande.

Tillägg vid renskrivandet:

jag har senare talat med Berith
om det märkliga gås-paret. Hoppas
hon skriver en rapport därom,
kanske kort, kanske fylligare
efter samtal med gås-experten.
Hannen måste ju vara en bastard,
månne kanada x grågås??

1993-05-20, torsdag, Kristi Himm.

Sol och härligt hela dagen, molnfritt; på dagen delvis måttlig vind, på e.m. svag. Jag var inte utanför trädgården på hela dagen; satt mest och skrev inomhus.

Middag ute på terrassen 1725-1810, satt kvar till 1830. Jätte--skönt. Tornsvalor rätt ofta, en eller två - tre, lågt; de flög nog mest mot O eller NO. Kl 1805 plötsligt sju stycken (minst) högt uppe. Flög glest, det var svårt eller omöjligt att hålla alla i sikte samtidigt. Säkert var det egentligen ~~8-9~~ 9-10 ex, de flög runt, glest men snabbt, försvann efter någon minut mot O - ONO. Därefter bara 1 eller 2 eller kanske 3 ex sedda några ggr, rundflygande rätt lågt. Men kl 1822 syntes ånyo minst 6 ex, sannolikt sådana som inte setts ~~förut~~ förut. De försvann kvickt. Jag tror det var flyttande ex.

Inga bivråkar, inga prutgäss, trots letande.

1993-05-21.

Till staden och Ekologihuset på f.m. Hem c 1230, bar på rätt mycket böcker och varor. Jag blev mycket trött i hettan, satt ute, inomhus och vilade.

Kl 1430 kom en glada mycket sakta mot öster i motvinden. Inga synliga vingslag, inga kretsar, men den steg undan för undan i rak bana. - Tornsvalor sågs, och en strandskata hördes.

Inga prutgäss.

1993-05-22.

Åska på middagen. Liten regnskur. Tornsvalor allmänna. Men inga prutgäss.

1993-06-05.

Exkursion med Skånes Naturvårdsförbund och motsvarande danska organisation för Själland, efter besked från Berith att vi var välkomna med. Mötte upp vid Dragörfärjans tilläggsplats i Limhamn klockan 0830. Färjan kom 0915. ~~Det var en mycket stor färja som var full av turister.~~ Vi var c 22 danskar och 6 svenskar. Bland svenskarna var, förutom Lena och mig, botanisten och miljövårdaren Bengt Nihlgård; övriga svenskar var för mig obekanta damer.

Start 0930, till Skånska storkhågn via Veberöd till Östra Tvet, därefter Krankesjöns SO hörn där ett ~~stort~~ nytt och stort fågeltorn är under uppförande. Därefter Vombs ängar. Lunch på Sjögården vid Vombsjöns N sida 1230 - 1330, och sedan bar det iväg till Hemmestorps mölla och Karup. Från Karup 1600 med kurs mot Limhamn, men Lena och jag hoppade av i Veberöd och tog bussen till Lund.

Utförliga demonstrationer och diskussioner på många ställen, särskilt naturligtvis vid storkhågnen. Jag skrev på färden en komplett artlista men endast korta kommentarer (eller inga alls). Arter:

storskarv: 1 flygande över Hemmestorp häger stork: mängder i hågnen och delvis utanför grågås: mängder bl a vid Silvåkrakärret och Vombsjöns NV hörn. knölsvan: väl 35 - 40 sedda Krankesjön gravand: <u>par med ungar</u> vid Vombsjöns V sida gräsand: Krankesjön vigg brunand <u>bivrak: 1 över Kranke-</u> <u>sjön, och 2 högt över</u> <u>Hemmestorp</u> ormvråk sedd Hemmestp. glada ideligen sedd brun kärrhök sedd både Dalby, Kr. och Hemm. tornfalk 1 + 1 Karup fasan sothöns allmän Kr. vipa storspov <u>rödspov 1 ex Vombsjöns</u> <u>NV hörn</u> skrattmåå Kr. och Karup fiskmåå gråtrut bara Limhamn fisktärna Kr. ringduva skogsduva tornsvala allmän	sånglärka ladusvala hussvala gulärka sådesärka lövsångare törnsångare buskskvätta koltrast talgoxe blåmes bofink grönfink <u>stenknäck:</u> överflygande vid Krankesjön gråsparv pilfink skata kaja råka kråka korp Därtill även dessa anteckningar: grågås: många i ut- kanten av Malmö rörhöna i damm vid vägen rätt nära Malmö hussvala Limhamn ormvråk Dalby <u>gransångare sjöng</u> på morgonen i Lund <u>turkduva: några ex</u> när vi gjorde kort stopp i Veberöd.
---	--

Vid det stora
storkboet vid
Karup (boet i
träd) sågs:

svartmes
stare
pilfink
gråsparv.

Hela dagen det här-
ligaste sommarväder.
Mycket givande
studier på stork
vid alla hågn.

Artlista med
dessa korta kommentarer föga givande
men får följa med
i alla fall.

1993-06-07, måndag.

Lena för till Ingrid Björkman i Båstad, skall återkomma torsdag e.m. Jag satt inomhus och jobbade med boken; dock blev det även ett besök på posten, bl.a. studentgåvor till våra vänner Camilla Brandt och Marie Mårtensson i S Sandby. Hemma igen efter kl 1305. Efter delvis mulen förmiddag klarnade det nu upp, blev mest sol. Rätt svalt, vind W eller SW, ökar något.

Kl 1310 - 1410 vid fyra tillfällen serier av vilda oros-skrik av koltrast, som har bo i rosen utanför mitt sovrum. Jag skyndade ut varje gång, och tre gånger flög en skata upp m 1 m nära trastboet; men den fjärde gången flög skatan bort med ett trastägg i näbben!

Vid tredje tillfället, när skatan flugit bort, satt koltrasthonan tyst i kaprifolen 2 meter från mig. Vid fjärde tillfället, sedan skatan flugit bort, var trastarna tysta.

1993-06-08.

Kvällsvandring vid Höjeå, öster och väster om järnvägsbron, ner till andra dammen räknat österifrån. Behaglig sommarkväll. stilla. Mycket rik vegetation längs ån. Sällskap: Anders och Karin Dahm samt en äldre dam, fröken Nordlund, som för många år sedan följt med på mina exkursioner. Hon hade varit lärarinna (i språk, tror jag) och var bekant med Dahms. Utlovat hornuggla bl.a. Tid 2000 - 2130. Här artlista med korta kommentarer:

1 häger: 1 överflyg	på en en mäktig, hög, trasig stubbe. Lät se sig jättefint. Ovanligt orädda. Hela tiden satt 1 ad
2 knölsvan: i andra dammen österifrån 1 ad + 4 andra ad. Ett ex intog hotställning. Men troligen ingen häckning. - Därtill 2 ad överflygande mot NO.	högre upp i trädet därintill, <u>vände ryggen mot oss, rörde sig ej.</u> -
3 gravand 1 ad	Efter kl 2115 började ungarna skrika. - Det var <u>kattuggla</u> . Bestämningen till hornuggla berodde på att en av ungarna hade dun på hjässan, dun som bildade två
4 gräsand: (a) ♀ + en stor unge. (b) ♀ + 2 halvstora ungar. (c) ♀ + 6 rätt stora ungar. (d) därtill enstaka ♂♂ flera ggr, även flyg.	mycket låga och ore-gelbundna "tofsar" eller snarare antydningar till sådana. Se skiss. KUL.
5 vigg: ett par samt på avstånd gläns flock c 16 ex.	17 tornsvala: några ex ofta överflyg.; och långt bort i V, lågt över dammar na, svärmade 10-15 ex eller flera, tydl. på fångst av småinsekter.
6 tornfalk 1 överflyg.	18 sånglärka sedd och hörd, sjöng vid landsvägsbron
7 fasan hörd.	19 ladusvala 2 sedda
8 sothöna ng enstaka simmande. Ingen kull (men vi undersökte inte på långt när hela stora dammen)	20 hussvala 1 ex
9 strandskata ensamt ex på gräsmattor och slagen vall öster om bron; även överflyg. flera ggr, trol. samma ex hela tiden.	21 sädesärla 1 ad
10 vipa: flera ex på slagen ängsmark, däribland två nästan utvuxna ungfåglar med kort tofs + matta färger	22 kärrsångare; flera ex sjöng fint vid ån, i tjock örtvegetation.
11 skrattnäs: några tiotal ad över vattnet resp. stående vid reningsverket	23 rörsångare: 1 ex sjöng där
12 fiskmås: enstaka överflyg.	24 törnsångare minst 1 ex sjöng där
13 gråtrut: någon "	25 ärtsångare minst 1 ex sjöng. Nr 25.
14 ringduva sedd flera ggr	26 koltrast sedd
15 gök gol ett par ggr	27 snöskata 1 - 2 sedda och hörda
16 kattuggla; 2 my, stora men inte likstora ungar satt	28 sävsparv 1 sj
	29 gråsparv sedd
	30 stare: parvis och i små flr 8-10 ex.
	31 skata 1 sedd
	32 kaja flera ex överflygande
	33 råka ofta överflygande
	34 kråka några ex sedda.

Mycket fin kväll, därefter thé och smörgåsar och tårta hos fröken Nordlund. Tack och uppbrott kl 2330.

Summa 34 arter sedda varav 17 fåglar.

1993-06-19.

I trädgården står åtta kungsljus fritt, så att jag kan studera dem dagligen. (Därtill ett par tre ex till, undangömda, föga studerade). Av de åtta är två härliga praktexemplar med väldiga bladmassor och lång och kraftig blomställning. Det ena ex av dessa är c 160 cm, det andra c 180 cm högt. Ingen blomma där utslagen ännu, men det kan inte dröja länge.

Av de övriga står fem i grupp nära varandra, mycket välvuxna och fina, men inget av dessa ex är högre än c 140 cm och inget lägre än c 110 cm. På det högsta av dessa slog en blomma, den första, ut idag.

Det återstående ex av de åtta står invid låga muren. Det är idag (19 juni) c 150 cm högt, mycket välvuxet men något spensligare än de övriga. Inga blommor utslagna än.

1993-06-20.

Idag slog första blommorna ut på det högsta praktexemplaret och ytterligare ett par blommor på den som fick första blomman igår.

1993-06-21, måndag.

Många blommor utslagna på största praktexemplaret, även på ett par smärre grenar c 25 cm under toppen. Även på det ovan nämnda blommande ex har många blommor tillkommit idag.

Antal blommor på jätteex: 12, på det först blommande: nu 7, och idag på ett annat ex i gruppen om fem: 7 blommor. Inga andra ännu blommande, men stora knoppar.

De sista tre (eller fyra?) dagarna har varit mycket svala, det har varit lågtrycks väder med en del regn och delvis mycket frisk vind omkring V.

Idag har jag, trots helt korta utblickar, sett tornsvalor flyga lågt västerut vid fyra tillfällen. Måne lågtrycks-flykt, d v s flykt bort från lågtrycksvädet.

Det största kungsljuset har vuxit många cm sista dagarna, jag skattade idag höjden till c 188-190 cm. Skall mäta noga endera dagen.

1993-06-22: lågtrycksväder, dock på f.m. soligt och rätt skönt, bättre än prognosen. Nästan inga nya blommor på kungsljusen.

06-23: ostadigt, lågtrycksbetonat väder. På största kungsljuset, som vuxit många cm, nu säkert 30-40 nya blommor, ej i toppen utan längre ner, vettande mot 0 - 90. - På det ex, som slog ut först, ses nu c 10 nya blommor, och på det andra blommande ex i gruppen på 5 ex ses nu några blommor. Det ensamma ex vid muren började blomma (idag, med några få blr.

06-24: största ex: fler blommor. Grenarna börjar spärra, d v s "vinkla ut" från huvudstammen. Detta kl 1000. Betr. det först blommande ex föga nytt, men flera blommor har redan fallit av.

06-28: av de åtta kungsljusen (2 jättestora, 5 andra i grupp samt ett solo) har nu de flesta kommit i blom. Det största blommor rikt, c 100 blr, grenarna spärrar. Det näst största har bara några få blr överst uppe. - Av de fem i grupp: två blommor

rikt, två blommor något litet, ett har inte börjat. - Det ensamma ex har ett fåtal blr. - Denna dag 2 nässelfjärilar och 1 Pieris, de första storfjärilar jag sett på månader.

06-29: det näst största ex har fler blommor. Jag ser 1 nässelfjäril och 1 Pieris samt ännu en stor dagfjäril.

06-30: största ex nu 215 cm högt, blommor oerhört; det näst största ex är 190 cm, blommor har slagit ut i massor. Det högsta av de fem är 173 cm, blommor rikt, två av de andra har börjat blomma, de två återstående knappt börjat. Det ensamma ex 177 cm, bl mycket rikt. Jag ser nässelfjäril + Pieris + stor snabbflygande dagfjäril.

07-02: snöskata i Tunaparken och i Lundagård, och en gransångare sjöng i högt träd i Botanicum.

1993-07-09.

Exkursjon. Obsade från nya tornet vid Krankesjön	1000-1045
" vid kort vandring Ö om sjön	1045-1120
" på Vombs ängar	1130-1140
" vid Sjögården N om Vombsjön	1145-1230
" från utsiktspunkten Vombsj. SO	1240-1310
" på hemresan via S Sandby	1310-1415.

Artlista härnadan. Förkortningar: Kr = vid Krankesjön enligt ovan
 VS = Vombsjön
 VSV = Vombsjöns västra sida
 VÄ = Vombs ängar
 N O S V NO NV etc som vanligt

skäggdopping Kr några, ett ex med 3 halvstora ungar
 osäker liten dopping Kr 3 ex, kommenterad efter artlistan
 storskarv: Kr 6, VSV flera flygande och 1 + 1 + c 5 sittande på pålar
 häger Kr minst 4 sedda, spridda, därtill enstaka högflygande
 grågås Kr c 75 ex synliga, därtill kom c 100 ex från SSO. Flera familjer sågs, en eller två ad med flygdugliga ungar/ungfåglar, 2-3-4 per fam. I VSNV nog c 100 ex betande och i sjökanten, ofta mycket tydligt fördelade parvis (men ingalunda alltid!)
 knölsvan Kr V c 30 spridda på klarvattnet, och i NO ♂♀ med 4 rätt små dunungar. Fåglarna på klarvattnet åtminstone delvis fördelade två och två.
 gravand: flock 5 flög över Kr.
 gräsand: på Kr först nästan ingen sedd; senare en flygande flock på 7 ex och en simmande flock på 9 ex
 vigg: några få i Kr NO
 fiskgjuse: över Kr sågs samtidigt 2 ex, kanske fanns ett tredje ex. Ett ex blev hårt anfallet av fisktärna. - 1 ex även sett vid Vombsj.
 bivrak: 1 kretsande över Silvåkraskogen
 glada: sedd Kr, VSV, Sjögården, Öved, Vombs ängar, S Sandby etc. Säkert 10 ex sedda, delvis var de i ruggning.
 tornfalk: 1 ex Eliselund och 1 ex Kr SO
 brun kärrhök: vid Kr ♂ ad och ♀ ad; därtill ngt ex kretsande långt borta.

sparvhök: 1 ex över Övedskloster; hussvala varnade för den.
 (OBS: ormråk ej sedd, vilket är mycket anmärkningsvärt).
 sothöna: på Kr:s yta sågs en flock på c 60, därtill enstaka ex. På ett ställe sågs en ad med en vuxen unge!!
 (OBS: vipa inte sedd på denna exk; brushane: en ♂ VSNV.
 gluttsnäppa ett ex därstädes, (Storspov inte sedd!!)
 skrattnås: över Kr c 80 ex i luften, höll sig över vassruggarna. Högst 10 ex av dessa var årsungar. Därtill såg jag på dybank c 20-25 ex varav några var juv, och på ett ställe i vegetationer såg jag 3 ej flygga ungar. - Vid VS helt få strövande ex.
 fiskmås: vid VS bara enstaka ad; dessutom sedd på hemvägen
 gråtrut: bara en ad på rätt nära håll vid Vombsjön SO; enstaka andra trutar på håll ute över sjön
 havstrut: en ad Kr, låg på vattnet. Vid Vombsjön SO en icke utfärgad fågel.
 fisktärna: Kr relativt många, nog minst 10 ad sedda. Vid VSV och VSSO också sedd
 småtärna: ett ex Krankesjön! Avgjord raritet i inlandet.
 ringduva sedd
 tornsvala fåtaligt sedd Kr, men f ö flerstädes. Över taket på Övedskloster 3-4 ex i vild flykt, skrikande; första gången i år som jag såg detta beteende.
 sånglärka sedd på VÄ, sjöng också över ängarna och Silvåkra by etc
 ladusvala: några ex Vombs Södergård
 hussvala enstaka vid Kr., och varnade för sparvhök vid Övedskl.

1993-07-09 forts.

sädesärta: sedd Silvåkra och på Vombs ängar och vid Vombs Södergård. Många ex på vägen (över ängarna och vid gården), det var första gången i år jag såg detta.
 gulärta: bara ett ex uppskrämt vid Södergård
 sävsångare: inte sedd eller hörd vid Kr, men ett ex vid VSSO.
 rörsångare: 1 eller 2 vid Kr.
 lövsångare sjöng vid Kr.
 svarthätta sjöng vid Kr och Öved
 trädgårdssångare sjöng vid Öved.
 koltrast flera sedda
 nötväcka hörd vid Kr, både vid tornet och vid huset Saltkråkan
 gulsparv 1 ex sjöng vid Kr.
 sävsparv: en ♂ i vassen Kr.
 bofink sedd
 pilfink sedd vid Södergård
 stare: flock c 50 ex i Silvåkra by.
 skata sedd
 kaja sedd vid Eliselund och Tvedöra

råka också sedd vid Eliselund och Tvedöra
 kråka: fåtalig vid Kr, Stensoffa, Vombsjöns N sida.
 korp: flock på 5 ex kretsade över Sjögården, de var "oerhört ruggande". Delvis ihop med en glada.

Mycket fin tur, rätt varmt; svagt solsken som snart försvann. Himlen blev jämnulen och ljusgrå, och det blev ett vitaktigt dis, men sikten på måttliga avstånd var inte dålig.

Övriga djur:
 gräsfjärilar tämligen allmänna, Pieris sp. likaså, andra fjärilar också sedda, men ingen Vanessa (eller närstående slakten).

Ytterligare kommentar: själv vågade jag inte bestämma den lilla doppingen med säkerhet. Hörde kort därefter olika versioner. Blev aldrig bergsäker på bestämningen.

1993-07-16.

Räknade fjärilar (M.M.)

	<u>nässel</u>	<u>Pieris</u>	<u>bin</u>	<u>humlor</u>
Lasarettet	5	0	10	1 eller 2
Geol. Inst.	2	1	7	0

1993-07-18.

Exkursion, från Lund 1030 i mulet väder. Vid Ö Torn 1 tornfalk och kort därpå c 150 måsar på håll. Vid S Sandby 1 brun kärrhök, även tornsvalor och backsvala. På nyharvat stycke nära Revingeby mer mås, och på gräsmark minst 120 måsar, en del vipor och litet kråkfågel. Fasan: två honor nära Revingeby.

Harlösa: flera tornsvalor. Även 1 glada mycket högt, och 1 + 1 andra glador lågt.

Vi besökte konstatställningen i Öveds skola c 1110 - 1340.

På hemvägen c 1345 vid Övedskloster 1 ryttlande tornfalk och därefter, fortfarande nära Öved, 3 glador + 1 ormvråk + 1 glada. For nu via Vombs ängar och såg där 1 glada och 1 brun kärrhök ♂.

Nära Silvåkra ännu 1 glada, måsar, och en flock på c 300 starar på telefontråd. Tvedöra: 1 ljus ormvråk.

1993-07-19.

Gick en ungefär timslång vandring på Hardebergaspåret och åter. Antecknade bara detta: en turkduva flög förbi, en rödstjärt sågs, likaså 1 glada och 1 brun kärrhök. Av fjärilar c 3 nässel och c 10 Pieris.

1993-07-26.

Fortfarande mycket instabilt väder, mycket regn, kyligt.
Idag kl 1030 frisk vind, växlande molnighet men mest sol.

På de två buddlejorna vid Geol. Inst sågs

- a) på den ena, som har högst 100 blomställningar, blekvioletta blommor och tämligen blanka blad: inga insekter.
- b) på den andra, som har flera hundra blomställningar och mörkare violetta blommor: 3 nässeljärilar, samt bin och humlor.

På Gamla Lasarettssområdet: ett par Buddlejaor ännu inte i blom.
De tre andra, som blommar bra och är storvuxna, hyste tre Vanessa
io (syn. Inachis io), rätt mycket humlor, mycket bin, men inga
blomflugor.

1993-07-28, onsdag.

På hemväg från Ekologihuset vid 12-tiden observerade jag till min förvåning att det var oro bland de små svarta myrorna ~~myrorna~~ (*Lasius niger*, tror jag) på trottoaren på Tenorgränden. Vädret var grått och svalt, praktiskt taget helt mulet av rätt oregelbundna moln. Mycket svag vind.

Jag satt sedan oavbrutet inomhus och jobbade med min bok som nu äntligen är mycket nära slutfasen. (Sista bitarna skall jag ta med till förlaget måndag 2 aug.) - Först vid middagsmålet klockan 1710 observerade jag av en händelse att mycket måsar var i farten på stor, delvis jättestor höjd. Började ana att de jagade flygande insekter (läs: svärmande myror). Lena berättade då också att massor av insekter svärmat utanför ~~myrorna~~ köksfönstret: uppenbart myror, vilket förvånade oss eftersom det var skuggigt och betydligt svalare än vad myrorna brukar föredraga. Temp: 17 grader C.

Måsarna cirklade runt fortfarande mest mycket högt, några på kanonhöjd. Stannade upp sekundsnavt i flykten gång på gång som de gör när de tar flygande insekter. Såg att detta höll på väl en kvart, kanske längre, varvid måsarna delvis kom ner på lägre höjd. Alla, som kunde bestämmas (och det var säkert 25-30 ex av en mycket approximativ totalsiffra på 75-100), var skrattnåsar ad med svarta huvuden.

Tittade åt annat håll: fann då (ungefär kl 1745) att tornsvalor snabbt svärnade runt, likaledes högt uppe. Fann c 25 ex, men någon minut var där c 45 ex, i full fart, glest fördelade.

På husets yttervägg, på nordsidan, kröp massor av dessa myror, incl. många stora tjocka ex, och sådana ex flög också i rätt stort antal.

Jag tyckte detta var en rolig observation, oväntad eftersom svärmningen skedde vid så låg temperatur.

Såg nu också en liten flock stare på kanske 15-18 ex som fällde i ett träd på andra sidan gatan. Satt inte länge; fåglarna lyfte en och en och kom rakt över huset, bara 5-10 meter upp, men när de korsade gatan gjorde de upprepade tvära bromsningar och tog helt tydligt små flygande byten. Jag hann se att många av dessa starar, ~~måsar~~ de bromsade upp, hade en tydlig lucka i stjärtens mitt: ruggade mellersta stjärpenneparet (eller -paren?)!

- - - - -

En obs tidigare på dagen: gick genom gamla lasarettssområdet (härnedan kallat GL) och förbi Geologen (härnedan kallad GI) och undersökte tillgången på insekter på Buddleian, som blommar nu och mycket rikt. GL: hel rad, c 6, stora välväxta buskar, absolut många hundra blomställningar. GI: två buskar, rik blomning.

Resultat:

	nässelfj.	10	bin	humlor	blomflugor m m
GL	3	2	många	många	noll
GI	noll	noll	t.många	t.många	noll

Skugga, nästan vindstill, aning sol någon kort glimt. Avgjort kyligt, jag ~~gissar~~ tror högst 15-16 grader. Torrsväder trots prognos som spått skurar. Tid: 1045-1050.

- - - - -

1993-07-29, torsdag.

Fint väder hela dagen, sol, flera grader varmare än igår; vind svag eller kanske måttlig. Skön sommardag; det har inte varit många sådana på sista månaden.

Jag gick till Ekologihuset, start c 1125, men gjorde en sväng nedom Geologen och Gamla Lasarettssområdet för att se ~~insekter~~ efter insekter på Buddleian. Resultat (GI=Geol.Inst, GL=Gamla las-omr):

Plats	tid	nässel	io	Pieris	bin	humlor	blomflugor m m
GI	1150	3	1	2	måttl.	talrika	noll
GL	1200	8	4	0	t.my.	t.my.	noll
GI	1215	8	1	0	t.my.	t.my.	noll

Efter hemkomsten c 1330 en del obsar, dock korta. Även idag svärmade den lilla svarta myran (och möjligen andra arter förstås, ~~men~~ men ej sedda). Rikligt med måsar mestadels mycket högt uppe, tog flygande insekter som igår.

Mest inomhusjobb, men när vi åt middag c 1715-1745, och även något senare, fortsatte svärmningen av myror, och säkert 60-70 måsar syntes mycket högt. Karin Dahm kom på besök, hade tidigare på e.m. sett stor svärmning av myror och räknat 105 måsar i svärm. Idag alls inte överraskande att myror svärmade, temp. etc. säkert gynnsamma faktorer, men jag ~~fäste~~ fäste mig vid att de ~~svärmade~~ svärmade i så pass frisk vind. My. tveksamt om de kunde parera vinden högre uppe.

1993-07-30, fredag.

Hela dagen mulet och mörkt, stundvis svagt eller mycket svagt regn, ganska ljumt, klockan 13 c 19 grader hemma (den visar kanske någon grad för högt?).

Blev överraskad när Lena och jag kl c 1710 och senare såg myror svärma. Ytterst svagt regn, som snart slutade m l m ~~fullständigt~~ fullständigt. Myror steg upp i luften glest men i betydande antal. Idag inga måsar sedda, och vid svärmningen inte ~~heller~~ heller några tornsvalor (tidigare på dagen tornsvalor sedda men inga stora koncentrationer, max 7 ex som for runt rätt tätt ihop, "sirrande".)

Svag vind. Kanske en selektiv fördel att svärma dagen efter en stark svärmning som utlöst stor insektsfångst av både måsar och tornsvalor?

Idag en föga behaglig nyhet: Lena fann i trädgården, på komposten ett stort ex av Arion lusitanicus. Den har funnits några hundra meter härifrån, vid gamla Handebergaspåret, men den har tydligen spritt sig mycket långsamt. Och nu har den nått oss.

1993-08-02, måndag.

Klockan 1000 idag lämnade jag in de sista kapitlen (Läs: de sist färdigskrivna kapitlen) av min kommande bok till Signums förlag. Som alltid mycket vänskapligt samtal. Oerhört skönt. Nu återstår för mig att i augusti skriva register, litteraturförteckning, personförteckning, göra kartor etc., men allt sådant är rutin och rätt roligt jobb: det innebär inte skrivande, inte författande med (egna och andras) anspråk på god prosastil etc.

Alltsedan förra sommaren har min tillvaro varit helt olika mot tidigare år. Det har inte varit tråkigt att skriva boken, men det har varit ansträngande.

Vid återkomsten hem från besöket på förlaget låg mig till mötes ett brev från Claes Ramel. Han hade sedan nära ett år lovat stt ~~skrivna~~ skriva förord till ~~min~~ min bok - en rätt ömtålig uppgift med hänsyn till att boken i ~~hög~~ hög grad handlar om hans släktingars vanskötsel av naturen (och kanske även lagen) på 30-talet. Hans brev var emellertid synnerligen gynnsamt; i de kapitel ~~han~~ han läst ville han bara ha ett par enstaka ord ändrade, och det kan lätt ske.

Denna dag alltså en viktig dag i mitt snart 80-åriga liv. Jag var trött men glad och skall efter ett par dagar sätta igång med litteraturföreteckningen m.m. Lena, som har stått ut med mig under denna långa tid, där jag haft anteckningar och dagböcker och kladdpapper spridda på borden, var också påtagligt lycklig och lättad. Vi beslöt att göra en exkursion följande dag, om vädret var acceptabelt.

1993-08-03.

Vi var överens om att fara till något mera ovanligt exkursionsmål och fastnade för Christinehof och Andrarum, platser som vi bara sällan besökt trots att vi städse trivts mycket väl därborta.

Start från Lund 0950. Väder grått; ojämn himmel och epligt ~~prognosen~~ prognosen risk för skurar, mest mulet, temp. upp till 20° C samt frampå eftermiddagen antagligen m l m uppsprickande molntäcke. På stora nyskördade fält öster om Östra Torn mycket svartfågel (säkert 150-200) och mås (säkert 200-250). ~~mycket~~ För övrigt mycket litet fågel, några tornsvalor.

Vombsjön 1020: matt sol men slöjigt, och i väster är himlen mörkgrå, det ser regnhotande ut. Här ånyo mycket svartfågel och mås på ett nyskördat fält: en glada kommer över rätt lågt, men fåglarna lyfte inte. Ytterligare några tornsvalor och svalor. Kort efter Svansjö 3 lågt kretsande glador och vid Torps gård 2 glador till på samma sätt. Litet måsar på fält. Kort därefter en glada, ~~nummer~~ nummer 7 idag alltså. - Högt vatten i Vombsjön, ett par skarvar sågs på fiskepålar långt ute, men vi stannade varken där eller senare.

Nära Sjöbo: 1 glada mycket lågt, går brant ned till vägbanan c 300-400 m framför oss (jag ser att där ligger ett föremål); men gladan måste väja för bil stiger upp, blir mobbad av ett par kråkfåglar. - Vi kommer förbi platsen. Föremålet på vägen är ett överkört mindre djur, inte igelkott utan sannolikt kaninunge.

Väder ~~oförändrat~~ oförändrat, grått, några regnstänk, svagt dis, men inte ~~idålig~~ dålig sikt. - Nära Sjöbo, neråt Ilstorp ses en flock på c 150 eller 200 starar flygande, lågt, kom närmare.

Färden genom Oran: tornsvalor över skogsbrynet, ånyo svag sol. Öster om Oran, ungefär på ~~hög~~ höjd med Eriksdal: 1 + 1 glador lågt. Och nära Röddinge 2 glador till!!

1045: Svampakorset nära Tomelilla. Vi tar till vänster på stora vägen mot Kristianstad. Stor starflock ses fälla.

1052 1 ormvråk flygande. 10-15 tornsvalor. (Annars mycket litet fågel, men enstaka kråkfåglar etc ej antecknade). - Passerar Tranås och Frörum, ankommer Eljaröd 1100 och svänger till vänster mot Christinehof.

1993-08-03 forts.

1110 ankomst Christinehof. Gick runt slottet, som utvändigt ser förfärligt ruffigt ut, den skära rappningen är ful och ojämn. Det blev regn ett slag. Stor flock kanadagäss plus en stor fet vit tamgås på gräsmattan och gruset vid slottet, jagades av ett par småglyttar men föreföll att ~~finna~~ behålla själsjämvikten rätt bra.

Vi tog skydd i bilen men regnet upphörde snart, och vi gick sakta runt, till ekonomibyggnaderna och till (men inte långt in i) det ~~område~~ område som hyser vildsvin och hjortar. Inga sådana sågs. Mängder med ~~träd~~ grova lövträd överallt: ek, ask, alm, några helt gigantiska ~~träd~~ alar också. En ormvråk, utpräglad börringevråk, lyfte från skogsbryn. Nötskrikor sedda och flera hörda. Plötsligt kom en liten gles korsnäbbflock överflygande, ivrigt lockande, högt; jag såg nog bara 5-6 ex. Mycket längesedan jag såg och hörde korsnäbb. Mängder av gräsänder vid dammarna, fullständigt orädda. Påfågel tupp och höna. Tornsvalor livliga runt slottet, ett slag kort efter vår ankomst flög väl 20-25 ex runt i full fart; kort stund senare var alla borta.

Vi åt en måltid på restaurant Henric Åkesson (restauranten har bytt namn, förr hette den Vårdshuset Kronhjorten om jag minns rätt). Vi fick ~~lax~~ laxkuber (det var verkligen lax skuren i halvstora tärningar) med goda grönsaker, och därtill drack vi ett utmärkt gott bordsvatten vid namn "da Vinci", tillverkat av Kiviks musteri. Gick därefter ett par tre timmar i trakten, upp på diverse små skogsvägar med planterad barrskog på ömse sidor men rikligt med örter i vägkanten, här var ganska rikt insektliv, steklar och fjärilar incl. några pärlemorfjärilar, rätt stora men av oklar art. Ett tu tre kom en fjäril och fällde på mig, mitt på magen. Det var en fuks med starkt inskurna vingar, fjärilen mindre än påfågelöga, framvingarnas framkant med svarta fyrkanter omväxlande med djupt rödorange fält. Både Lena och jag kände ögonblickligen igen fjärilen som en fuks, men eftersom vi inte sett den eller tänkt på den på 25 år visste vi inte om det var vinbärs- eller körsbärsfuks. För att göra en lång historia kort slog vi efter hemkomsten upp fjärilfaunan (Higgins and Hargreaves: Europas dagfjärilar, svensk bearbetning av Björn Dal). Och resultatet blev: bergsäker vinbärsfuks, Polygonia c-album. Oerhört längesedan jag såg den. Lena kände den mycket väl i sin ~~ungdom~~ ungdom, hon hade fött upp larver och kläckt den i Rebbelberga på slutet av 30-talet.

Längs denna skogsväg växte Verbascum nigrum rikligt flera hundra meter. På ett ställe 4-5-6 rikblommande exemplar med rent vita blommor, vilket ~~har~~ jag aldrig tidigare sett.

Vi vandrade sedan ner ~~förbi~~ förbi Magasinet till Pannhuset, satte oss där på stenkanten och vilade. Det var sedan ett par timmar varmt och fint, om ock ej molnfritt. Rik blomning överallt. På ett grässtrå satt en smäcker cerambycid: det var Agapanthia villosa descens, rätt litet ex med långa gråringlade antenner. Mycket roligt eftersom jag länge varit särskilt intresserad av denna art. I närheten rikligt med Cirsium arvense, ~~och~~ även C. vulgare och C. oleraceum fanns på kort avstånd. Mjukbaggen Rhagonycha fulva fanns i mängd på blommande umbellater och ägnade sig flitigt åt fortplantningsbestyr. ~~Omvråk~~ Omvråk, ett eller två normalfärgade ex sedda; det ena steg upp över skogen och kretsade lugnt men kom förvånande ~~snabbt~~ snabbt upp på stor höjd. Gröngöling hördes flera ggr. Tornsvalor men ej många. Ladusvala bara 1-2 sedda. Vi återgick på stigarna mellan de stora rödbruna slagghögarna eller snarare slaggekullarna, där björken är nära nog det enda trädslaget. Siktade på kaffestugan, tog kaffe plus en bakelse. Mycket ~~godt~~ skönt och vilsamt, och folket runtom (det var rätt mycket folk) störde inte. Skönt och lagom varmt väder. Flera pärlemorfjärilar plus io plus Pieris sp (troligen ~~både~~ både brassicae och någon av de mindre 2 arterna), och på yppig blomsterrabatt ett ex av cerambyciden Leptura (eller Strangalia quadrifasciata; mycket längesedan jag såg även den arten.

Citronfjäril sedd i två ex samt en liten grann guldvinge,. Ett fåtal ex blomflugor (Syrphider) också sedda här.

1993-08-03 forts.

Vi satt en god stund och trivdes väl. Mycket rikblommande rabatter vid caféet, och själva byggnaden var också härlig: en låg och välhållen stuga med tjockt halmtak. Mulet men ljumt, sikt inte sämre. En gång en kretsande ormråk, en stund senare en kretsande bivåk, som hade börjat rugga i vingarna; den kretsade rätt länge på c 200 eller 250 m höjd.

Verkeån förde massor av vatten, brunt och på några ställen lätt skummande mot växter etc. i ån.

187 Vi lämnade Alunbruket 1605 efter några verkligt sköna timmar. För hem via Andrarums kyrka, såg där en lågflygande vråk, nästan säkert ormråk. Stopp vid Lövestads prylmarknad, det var stora lokaler sprängfyllda med prylar av alla upptänkliga sorter. Lena kände till platsen sedan tidigare. Där fanns nog kul saker att leta fram, men vi eskorterades hela tiden av en ~~man~~ oerhört snackesalig dam. Vi begrep att hon följde med för att kontrollera att vi inte snattade något, men köplusten dämpades avsevärt, och jag köpte ingenting.

Forts. från Lövestads prylmarknad 1635. Fortfarande ojämn grå himmel, små ~~munkar~~ oskarpt avgränsade ytor på himlen mattblå.

1640 flock 17 vipor tätt och rätt lågt mot V. Därutöver ingen vipa sedd idag. - Nära Tolånga fasanhöna med minst 3 kycklingar på vägen. Kycklingarna kunde flyga. 1 ormråk lågt.

Före väg 13 kl 1655 svagt regn ett slag. Litet mås. Tornsvalor ofta sedda men inga nämnvärda ansamlingar. Antalet sedda tornsvalor idag dock betydande.

Vi tog in på väg 104 vid Åsum. Svansjö 1700: på skördat stort fält 150 - 200 svartfåglar, mycket råka däri. - Vid Vikens gård 3 glador kretsande nära varandra; och en brun kärrhök mycket lågt över skördat fält. Harlösa: tornsvalor.

Vi for ner till ~~Åsum~~ fågeltornet vid Krankesjön, stod där 1707 till 1745. Grått. Såg:

skäggdöpping bara en ad och på avstånd enstaka juv

häger: 1 ad på låg gren över vattnet

knölsvan: jag räknade minst 46 ad, m 1 m spridda. Såg inget par med ungar, knappast heller något enda tydligt sammanhållande par. grågås allmän, säkert sågs c 75-90 rastande i sjön, därtill smärre flockar som kom och gick

gråsand: länge ej en enda and att se. Slutligen sågs c 4 ex flyg.

fiskgjuse: 1 ex nästan hela tiden över sjön. Mobbades av 2 fisktärnor

sothöna allmän i sjön, säkert bortåt 100 sedda, men spridda, inte i m 1 m täta flockar. En ung man från Kristianstad, som stod i

tornet, sade dock att vid Stensoffatornet låg c 600-700 sothöns.

svartsnäppa: 1 ex lockande, länge rundflygande, reste troligen mot

skrattmåsar: bara c 7 ex sedda

ringduva

tornsvala

skäggmes: 2 ex i vassen utanför tornet, sågs och hördes fint, försvann ner i vassen flera ggr men kom upp igen. Möjligen mer än 2 ex. Roligt!

Därutöver vid skilda tillfällen idag

storskarv: 2 ex på fiskepålar i

Vombsjön på utresan.

fasan: på Ivans backe vid Krankesjön

tupp och höna länge sakta promenerande tätt tillsammans. Märkligt.

sädesärta bara någon enda idag

stenskvätta en enda nära Tolånga

nötväcka skall tilläggas vid Andra-

rumms alunbruk. Lockade flera ggr

vid caféet

bofink sedd

skata kaja råka kråka.

Även i Vombsjön tycktes vatten-

ståndet vara högt, och i ån vid Sjöbo

var det mycket högt.

Väldigt fin dag. Hem 1810.

1993-08-04, onsdag.

Mest hemma hela dagen. På e.m. omkring kl 1530 vistades minst tre lövsångare i trädgården, visade sig delvis helt nära. Flyttning hos denna allmänna art börjar ofta just de första dagarna i augusti. - Medan vi beskådade lövsångarna kom plötsligt en lärkfalk raskt men mycket lågt över huset mot söder. Ses avgjort sällan över staden! Knappt sett av mig över Lund på flera år.

1993-08-05.

Dimma på morgonen men snart lättade det, och redan c kl 0900 var det sol och fint. Jag gick till Ekologihuset 0915 för att kopiera. När det var klart, gick jag förbi Geologen och ner till Gamla Lasarettssområdet för att se efter fjärilar på Buddleiabusarna. Resultat:

plats	tid	nässel	io	Pieris	humlor	bin	annat
Geol.Inst.	1045	3	6	noll	få	noll	noll
G.Las-omr	1055 -1105	9	11	noll	få	<u>ett</u>	noll
Geol.Inst	1110 -1115	4	12	1	t.många	noll	en geting

Väder fint och soligt, men ett par Buddleia-buskar till mer än hälften överblommade, och även de andra har passerat "optimum" även om de blommar rikt fortfarande.

Omkring kl 1530 hemma kortvarig vistelse i trädgården. Varmt och soligt, och myror hade svärmat (men inga samhällen i farten i vår trädgård). Över huset och omgivningarna väl 35-45 måsar, mest skratt men några fisk ad sedda, de flög runt och tog myror. ~~Samtidigt~~ Samtidigt kom ett par stora starflockar från norr, mycket glesa, ofta 10-20-30 meter mellan exemplaren, totalt väl ej mer än 200 ex; de flög sakta framåt och gjorde små avvikelser för att ta byte. Därtill, alldeles samtidigt, en del tornsvalor mycket högt uppe, några knappt synliga, for delvis fram väldigt snabbt, tog också byte tydligen.

I trädgården nu bara en Pieris och en näselfjäril, därtill rätt rikligt med humlor, bara några få bin men / dessutom en Eristalis tenax, den första jag sett denna säsong.

1993-08-06.

I trädgården, på brädgolvet utanför dörren, ett stort ex av Arion lusitanicus! Hade till min förvåning hunnit undan en kort stund senare.

1993-08-07.

På morgonen två mycket stora ex av Arion lusitanicus på brädgolvet (som dagen innan). De var in copula!! Någon meter därifrån ett tredje betydligt mindre ex. Lena och jag var överens om att alla ex måste oskadliggöras, men vi fann det motbjudande att kapa huvudet av dem. Kokte istället upp en pyts med vatten och lade dem där. - Tidningarna, särskilt Svenska Dagbladet, har nyligen skildrat huruledes dessa s.k. "mördarsniglar" blivit talrika i vissa trädgårdsområden i Stockholm och ännu längre norrut och ställt till med stora skador.

1993-08-08, söndag.

Mest mulet, men ett par timmar vid middagstiden var det sol och fint och rätt varmt. Då såg jag i trädgården 2 io och 1 Pieris sp. och rikligt med humlor och bin; och därtill ~~flera~~ Flera Syrphider, varav några Eristalis tenax och enstaka ex av minst fyra andra arter, ett par tvärbandade i svart och gult (en bred och en smal) och av andra bl a en smal, på bakkroppen delvis brunröd art. Alla Syrphider utom Eristalis tenax var för mig nya för säsongen.

1993-08-09, måndag.

Mulet och grått. - Omkring kl 1900 vid kort utevistelse såg jag rätt många tornsvalor på varierande höjd, säkert minst 15 ex inalles varav några högt uppe. Obsar kortvariga, orsak se nedan. - En timme senare vid utblick över trädgården befanns det att flera lövsångare var aktiva, flyttade sig snabbt mellan buskar och träd och över öppen mark. Samtidigt var flera talgoxar i trädgården, ~~flera~~ sökte föda ivrigt. Ytterligare en halvtimme senare såg jag en nyutflugan unge av koltrast, den satt fritt, och en hona kom och fällde på någon meters avstånd, men ungen sökte sig inte dit utan försvann bland höga örter. Roligt att se att någon ungkull når flygvuxen ålder Att de flesta upptäcks av skator innan de är flygga, den saken är praktiskt taget säker.

1993-08-11, onsdag.

Väder: svalt; måttlig till frisk vind. Torrt, men ~~post~~stadigt, och snabbt växlande molnighet. Sol rätt ofta men bara kortvarigt. Jag hade ärendet förbi Buddleia-lokalerna;

<u>Vid Geol.Inst:</u>	<u>tid</u>	<u>io</u>	<u>nässel</u>	<u>amiral</u>	<u>humlor</u>	<u>syrphider</u>
2 violettblommande stora buskar	1315	6	1	-	rikliga	-
<u>Gamla Las.omr.</u> många stora <u>vit-blom.</u> buskar	1340	-	-	-	täml.rikl.	1
<u>Gamla Las.omr.</u> många stora <u>violettblom.</u> buskar, till 75 proc utblommade	1345	-	-	-	fåtaliga	-
<u>Vid Geol.Inst</u> som ovan	1355	4	-	1	täml.rikl.	-

Min första obs av amiral i år.

1993-08-14, lördag.

Härlig sommarmorgon, och av prognosen att döma var det praktiskt taget säkert att hela dagen skulle förbi fin och högtrycksbetonad. Lena och jag beslöt att göra en rundtur av måttlig längd. Ingen vet ju hur många sådana dagar det blir senare i år, och ännu mindre vet vi förstås om hälsotillstånd (och annat) för nästa år. Vi for alltså ut från Lund 1010, köpte bensin i S Sandby och fortsatte via Tvedöra till Silvåkra - Vombs ängar - Vombs by och via den s k Norra Vombvägen genom Vombs Fure. Dittills inget stopp för fågel utom på Vombs ängar. Men vid vanliga rastplatsen vid Vombsjöns SO hörn, där stranden är brant, stannade vi, spanade över sjön och gick sedan ner på Vallen vid sjöns Ö sida och vandrade någon km (kanske knappt) norrut. Hoppades att ängsmarken öster om vallen skulle hysa samma fina grå röksvamp, Calvatia caelata, som vi fann där 1991-10-09. (se dagboken). Men på den marken gick massor av kossor, och ingen svamp var att se eller att vänta. Vandrigen blev icke detso mindre mycket skön.

Vi tillbragte tiden 1100-1215 här. Sjön spegelblank, delvis med lätta krusningar. Sikt utmärkt klar. Varmt; svag vind, rätt rikligt med små eller medelstora cumuli. Utbyte se dels fågellistan, dels listan över insekter m m.

1215 start; for hastigt via Björka - Ilstorp till Snogeholm. Kaffee med bröd; vi satt utanför slottet, gick sedan en rätt kort runda kl 1305 - 1330. Därefter startade vi återfärden samma väg via Ilstorp - Björka men därefter norr om Vombsjön - väster om sjön - Vombs by - ånyo över Vombs ängar fram till Silvåkratornet vid Krankesjön. Det nya tornet befanns vara under påbyggnad (!!!) och var stängt för besök. Men det gamla fanns kvar; jag stod där 1405 - 1445, delvis i sällskap med två man som jag inte kände. Men det var trevligt folk, bra på fågel.

Under tiden gick Lena och letade svamp, tyvärr med mycket negativt resultat. Kl 1445-1540 gick vi sakta utefter östra stranden och tillbaka i härlig sommarsol. Fann ingen svamp men till vår stora förvåning en hel del mogna björnbär i snåren och ängsmarken och strandskogen - alltigenom bestånd som jag känt väl till i minst 25 år. Vissa bestånd hade praktiskt taget inga bär, andra hade lokalt riklig fruktsättning, och vi var båda överraskade av att dessa bär delvis var fullmogna. Plockade en portion för två personer. Startade hemfärden 1540, for via Tvedöra - S Sandby, ankom Lund 1610. Härligt sommarvarmt väder hela dagen.

Fågellista

skäggdopping: VS glest på vattnet, c 16-18 sedda. Sn: en ad utanför slottet. Kr rätt många sedda.

storskarv: VS 1 ad + 2 juv; långt bort c 10 ex sedda. Sn ej sedd.

Kr 15-20 ex, mest sittande.

häger: VS säkert 4 sedda, mest från vallen. Sn ofta sedd. Kr minst 3 sedda

grågås: i Kr minst 200 ex sedda. (och betydande mängder kan ha legat dolda)

knölsvan: VS 2 ad, och i Kr räknade jag 52 ad.

gräsand: VS summa 2 flygande! Sn ej sedd. Kr några flygande och inalles c 100 liggande i sjön

vigg bara Kr, här 3 ex liggande på klarvattnet närmast tornet.

ormvråk
spärvhök
glada
fiskgjuse
havsörn
brun kärrhök
tornfalk
?lärkfalk

→ Se särskild tabell med kommentarer

Förkortningar härnadan:

Kr = Krankesjön

Sn = Snogeholm incl. sjön

VS = Vombsjön: utsiktspunkten och vandrigen på vallen

VÄ = Vombs ängar

fasan: bara hörd från Ivans Backe vid Krankesjön!

sothöna: riklig i Kr. Flera m l m välsamlade flockar på 25-100 ex per flock. Totalantal sedda c 300. Men längst bort i andra änden på sjön låg mycket vattenfågel, art oklar, kanske mycket sotare däri. Inte sedd på andra plats/er idag.

?strandskata: nästan säkert hörd flygande över VS. Ej bergsäker.

drillsnäppa: VS ett ex, lyfte vid stranden just där pumphuset släpper ut sitt vatten

vipa: bara vid Kr:, först 1 ensamt ex överflygande, sedan en flock på c 22 ex. också över sjön.

skrattmås: ej sedd VS på utvägen. Sn några få ex över sjön. På hemvägen vid Vombsjöns utlopp och över vägen där summa c 50-65 ex rätt lågt kringflygande, tog troligen en svärmande insekt (myra??).

fiskmås: ett par tre tiotal VS, över sjön. Bland dessa var tre årsunga ex.- På hemvägen nära S Sandby och vidare mot Lundkom fiskmåsar ad flygande ungefär västerut, men inte i stort antal.

gråtrut: ett ungt ex flög västerut vid Hardeberga kl 1600.

havstrut: en stor och grann ad låg i Kr, rätt nära några knölsvanar.

fisktärna: en ad utanför Snogeholms slott, fiskade helt nära, sågs och hördes utmärkt

ringduva flera ggr sedd, men inga flockar

skogsduva: ett ex tutade sin entoniga låt i bokskogen i branten vid VS, den lövskogsklädda branten mot ängsmarken.

tornsvala: trots flitig spaning såg jag bara ett ex på hela dagen, det flög snabbt österut över Krankesjön

backsvala: ofta sedd vid Kr, inga nämnvärda ansamlingar men totala individantalet var nog inte obetydligt

ladusvala: några få ex på utvägen nära S Sandby, senare sågs ett fåtal ex vid Ilstorp

sädesärta: i ringa antal sedd på vägarna

rörsångare: ett ex hördes kortvarigt i vass vid Vombsjön

lövsångare: riklig i buskar och träd vid VS, särskilt på vallen.

Hördes ideligen och sågs ofta flyga korta sträckor

ärtsångare sedd och hörd vid Kr, östra sidan. Därtill andra m l m osäkra Sylvia-läten.

skäggmes: hördes ofta ur vassen vid tornet Kr. De båda andra besökarna i tornet kände arten väl och hade sett flera ex från tornet.

nötväcka: hörd i furet vid VS och vid Snogeholms slott

entita hörd vid Vombsjön. Även andra mesar, men jag studerade dem inte idag.

korsnäbb: kl 1100-1125 flög korsnäbbar över vid VS vid två tillfällen

några få ex varje gång; och c kl 1210 kom ytterligare ett par ex

förbi. Vi såg att granarna här hade mycket rikligt med kottar;

ett träd hade rikligt med stora med gröna, ljusgröna kottar.

Jag anser det högst sannolikt att obsarna gällde mindre korsnäbb.

stare: flock c 22-25 ex över VÄ på hemvägen. OBS att de två männen i tornet hade sett massor av stare rätt nyligen i Krankesjöns vassar.

skata sedd flera ggr

kaja } bara i ringa antal idag, t ex vid Eliselund och Östra Torn
råka }

kråka bara få ex

korp: ett starkt ruggande ex Sn, och 1 ex hört vid Kr.

1993-08-14 forts.

Antalet observationer på insekter blev ovanligt stort denna dag, och jag gjorde också en del anteckningar om växter, biotoper etc. Eftersom de inte var lätta att placera i fågellistan, kommer de här separat, huvudsakligen i tidsföljd.

Vombs ängar: det stod vatten på ängarna. Slaget hö låg delvis i vatten. Allt detta söder om vägen. Norr om vägen oskördat blekgult gräs. På ängarna, men utan närmare besked om platsen, gick ett hundratal kreatur, och jag såg ett stort fält oskördad havre.

Vombsjön, utsiktspunkten: på granarna massvis med kottar, även gröna kottar.

Vid Vombsjön, vid vandringen på vallen till pumphuset och åter: har flög Vanessa io (numera Inachis io); på en sträcka av ungefär en kilometer såg jag 10 ex. Dessutom Polygonia c - album, antal ej angivet men säkerligen bara 1-2 eller kanske 3 ex. Även en blåvinge av okänd art. Närmare pumphuset flera blåvingar och några Pieris sp., några gräsfjärilar (?) och en del småfjärilar samt flera ex av en liten dagfjäril, mörkgrå med ljusa runda fläckar i vingkanterna.

Snogeholm, vid slottet och i sjön: i viken nära slottet växte Limnanthemum nymphaeoides, sjögull, i stort bestånd. Jag har sett den på samma växtplats sedan gammalt. Men nyss har jag lärt mig att den bytt namn och skall heta Nymphoides peltata. -

Många arter syrphider (blomflugor) på Tagetes och på flera andra korgblommiga örter, de flesta erinrande om prästkrage (mer eller mindre, för all del). Trollsländor, och av fjärilar io, Pieris sp, citronfjäril och någon ??gräsfjäril.

Ilstorp på återresan: jättestora rågfält som inte skördats.

Björka: vid Björkadammen ett enormt bestånd av kåltistel, Cirsium oleraceum. Och insekter: citronfjärilar, Pieris.

Oved nära slottet: flera Pieris.

Uppenbart en dag med stor aktivitet av insekter. Polygonia c-album rolig att se, det var flera år sedan sist.

Tillägg: väster om Vombsjön, vid vägen, ett fält av blandsäd, det var korn och något annat. Det var inte skördat.

1993-08-14

74

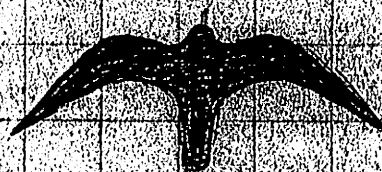
Färdväg eller lokal	art →	ormvråk	sparrhök	glada	havsörn	brun kärrhök	fiskgjuse	tornfalk	2 lärkfalk	summa	kommentarer
Lund-Silvåkra										-	
Silvåkra+Vombs ängar		1		2				2		5	
vid Vombsjön		2	2							4	
Vombsjön-Snogetholm										-	
vid Snogetholm		1		2	1					4	havsörn = juv.
Öved-Svansjö				2						2	
Vombsjöns V sida	}		1	1						2	
och Vombs ängar											
Krankesjön		3		1		1	1			6	kärrhök ♀
Silvåkra by									1	1	
Silvåkra-Lund										-	
summa		7	3	8	1	1	1	2	1	24	

Siffrorna är i underkant både för
ormvråk, sparrhök, glada och fiskgjuse.

En ormvråk vid Krankesjön var börringe-vråk.
Tre glador (en Vombs ängar, en Snogetholm och
en Krankesjön) ruggade stället i stjärt och
handpennor.

Lärkfalken sågs gärnt kort över Silvåkra by;
men praktiskt taget såtes.

Havsörnen med möda synlig för blotta
ögar, den upptäcktes efter lång-
vägspaning, kretsade sakta och länge.

1993-08-18.

Insekter på blommande Buddleja:

Plats	tid	io	nässel	amiral
Geol. Inst.	1130	4	1	1
Lasarettet	1140	2	1	0

De vita Buddlejorna var fortfarande i rik blomning. Där satt dock inga fjärilar men istället mycket humlor. De rödblommade var till 90 procent överblommade men hyste alla fjärilarna.

1993-08-22, söndag.

Lena och jag for ut till Måryd, ankomst dit 1010. På utvägen rätt mycket skrattnås och en ovanligt stor starflock, c 500-600 ex. Vi gick en runda 1010 - 1130. Svalt; god sikt, rikligt med drivande moln men stunder med skönt solsken. En del småfågel märktes: svartvit flugsnapp 1, grå flugsnapp 1, ladusvalor flera ex mycket lågt över betesmark, enbuskmark och vattensamling. Litet hämpling då och då. Gulärlor rastande och överflygande i ringa antal. Sadesärta. Två flockar korsnäbb på resp. 7 och 20 ex snabbt överflygande. En skogsduva, flera ringduvor, en kretsande ormvråk i solen. En fin bivråk flög förbi på 30 - 40 m höjd, kurs mot S. Därutöver några kråkor med två helsvarta ex i sällskap, sannolikt svartkråkor men ej kanonsäkert.

Syrphider snarast allmänna på låga gulblommade Hieracium eller närsläktade; många arter sedda.

Mycket skön tur. Vi gick sakta i sicksack i tät vegetation, i gles vegetation, på öppen mark, bland enar, vid flera trevliga vattensamlingar. Åter hemma vid Tenorgränd 1150. Jag återupptog jobbet med boken, ritade kartor, fick telefonkontakt med Claës Ramel efter flera dagars försök utan resultat. Av stor vikt eftersom han skriver förordet till min bok, något som jag är honom högeligen tacksam för.

1993-08-23.

På kvällen kl 2020 (sommartid) mycket kraftigt utbildade cumulus-moln, mot SO kanske nimbus-liknande, men rakt söderut var de typiska, och ljuvt rosafärgade. Även ett par cirrus-fjädrar,.

Mot cumulus-molnen anade jag en fågel, på gränsen till osynlig. Hämtade kikaren efter någon minut, fann efter letande 8 - 9 tornsvalor på jättehöjd, ej synliga för obeväpnat öga. De flög mer eller mindre tydligt mot V eller VS men började svärma om varandra, glest och lika högt. Tappades. Måne flyttare från nordligare trakter?

Tidigare idag hade jag, trots rätt mycket utevistelse delvis i fint väder, endast sett en tornsvala.

1993-08-29, söndag.

Morgonen molnfri, mycket kylig, svag vind. Redan på f.m. drog det upp rikligt med låga, m 1 m cumulus-artade moln från V-SV, men de glesnade då och då; och under tiden ~~1020-1145~~ 1020-1145, när jag gick på Hardebergaspåret till golfbanan och åter, var det ofta sol och fint väder. Jag gick för att se efter sträckande fågel, främst rovfågel, och hoppades få se åtminstone någon bivrak, kanske även andra arter, på sträck. ~~men~~ Därav blev intet. På utvägen såg jag mycket litet fågel, inte en enda högflygande. I nyponbuskarna (som är stora och tjocka och bär mycket frukt) nära Dahms hus satt rikligt med grönfink, jag såg inte ~~så~~ många men hörde en livlig kör. F.ö. bara några ringduvor och enstaka kajor. När jag stod vid vändpunkten och spanade över golfbanan, ryttlade en tornfalk på måttligt avstånd.

På återvägen, c 1115-1145, fortsatt letande efter högflygare, länge utan resultat, men slutligen fann jag på mycket stor höjd, svagt synliga utan kikare, ett antal måsar kretsande, det blev 10-11 ex, och de flesta var bergsäkra gråtrutar. Åtskilliga gled efter kretsande mot N eller NO. Därtill (något senare) 3-4-5 måsar på ~~mera~~ mera måttliga höjder, även bland dem åtminstone någon gråtrut. - Summa två starar kom förbi, och en gång hördes gulärta. I en nyponbuske nära gården närmast utanför bebyggelsen satt sparvar, jag gick sakta tills jag nådde en fördelaktig obs-plats och fann att det var minst 42 pilfinkar, vilket numera är en stor flock. Ingen gråsparv bland dem. Pilfinkarna flög ibland delvis bort men återkom efter högst en halv minut. - Över den till tusenårsjubileet planterade ekskogen (helt unga träd förstås) kom faktiskt en sparvhök, mycket lågt och elegant, i jaktflykt, precis över träd- (busk-) topparna.

Alltså ett minimalt fågelutbyte. Men evertebraterna var på ett vis mera givande fast artantalet var ringa även där. På utvägen, på själva gång/cykelbanan, fann jag förutom ett par tre ej helt färska Arion lusitanicus två nyligen överkörda ex, båda ungefär 700 meter öster om det område där de förut setts av Lena och mig (och av Dahms). Arten har ju just ~~min~~ sista veckorna anträffats i flera ex i vår trädgård, som också ligger några hundra meter från den korta sträcka av f.d. spåret, där den tidigare setts i stort antal. Den sprider sig som väntat, men rätt långsamt (också som väntat, antar jag).

På utvägen gjorde jag dessutom ett synnerligen märkligt fynd: precis framför mina fötter korsades vägbanan av ett stort och oskadat exemplar av den största svenska jordlöpararten, Carabus coriaceus!!! Det är svårt att tro, men sant är det. Just denna enda dag ~~hade~~ jag ~~avsett~~ avsiktligt lämnat all packning hemma; hade inte ens min axelväska, som jag annars alltid bär med mig, och naturligtvis inget samlingskärl av något slag. Men ett par tre pappersark i format A 4 hade jag i fickan, gjorde en ~~strut~~ strut av dem och tog skalbaggen med mig, levande och oskadad. Hemma placerades den i en säker burk utan lock; Lena gick ut i ~~den~~ trädgården och insamlade två skallösa sniglar, placerade dem i burken och det dröjde inte många minuter innan den ena dödats och blev uppäten (ja, måltiden tog en god stund).

Det är mig ofattbart hur denna stora art, som inte kan flyga, hade hamnat i levande och oskadat skick på det s.k. Hardebergaspåret och raskt kröp över precis framför mig. Jag har svårt att tro att något bestånd av arten kan finnas närmare än ~~min~~ i Bökeberg eller Kranke-sjön/Vombområdet. Skall taga djuret till Zootis i morgon.

Ett par timmar efter ~~hemkomsten~~ hemkomsten, när det blivit gråmulet men ännu intet regn, ~~kom~~ kom tre tornsvalor förbi mot V-VSV (ungefär), inte i flock men knappast mer än 400-500 meter mellan varje. Lågt.

Tillägg: det var ganska rikligt med blomflugor på gula ~~blommor~~ blommor längs "spåret": maskros, fibblor, senblommande Hypericum etc.

77 70
1993-09-01.

En tornsvala över Lund.

1993-09-03.

Vid Ekologihuset på f.m. kom 10 + 3 + 4 + 3 korsnäbbar överflygande mot NO. Nästan säkert mindre korsnäbb.

1993 - 09 - 04.

Besök vid Torekov m.fl. ställen på Bjärehalvön. Detta är förhistorien.

På den kurs, som gick Zootis 1953 - 54, undervisade jag bl.a. i faunistik hösten 1953. Det var en ovanligt trivsamt kurs. Vid årsskiftet avbröts dock dessvärre alla kontakter, eftersom jag lämnade Sverige (på trettondagen, vill jag minnas) och tillträdde ett jobb på Transvaal Museum i Pretoria, Sydafrika.

Nåväl, nu när kursen, som hållit de inbördes kontakterna levande, skulle fira 40-årsjubileet av sin början på Zootis, visade den mig den stora älskvärdheten att invitera mig till en träff uppe i Torekov och några timmars samvaro därefter i det fina landskapet.

Jag fick lift upp dit. På uppvägen nära Löddeköpinge en lyftande dubbelflock av vipor, minst 1000 - 1200. Därtill starar. Därefter, ungefär N om Helsingborg, c 30 + 40 vipor och ytterligare starflockar.

På nervägen, när jag reste tåg från Båstad, såg jag en alldeles påfallande rikedom på fågel på sträckan Ängelholm - Kattarp. På stora fält sågs:

vipa stora flockar
stare flera hundra
ringduva hundratals
svartfågel massor
måsar över 1000 } totalt säkert c 3000 ex, kanske mer.

En stund senare, på sträckan Tågarps - Billeberga, upplevde jag en lika utpräglad massförekomst, speciellt av måsar och stare. På ett par tre ställen säkert över 1000 måsar vardera.

Utflykten var högeligen lyckad. Den behandlas närmare på nästa sida. Jag hade något viktigt engagemang i Lund på kvällen, måste bryta upp tidigare än de andra och fick bilskjuts till Båstad station. Dittills hade vi haft sol och grant väder, men på bilresan blev det plötsligt mörkt av tunga nimbusmoln, och när jag väntade på tåget omkring kl 1600 började det ösregna.

(78)

Denna sida är reserverad för
fortsättning på Texten om den
4 september.

1993 - 09 - 05, söndag.

Första söndagen i september har medlemmarna i Måkläppsföreningen traditionsenlig rätt att - efter förhandsanmälan, till LÄNSstyrelsen besöka Måkläppen. Lena och jag for därför (från Föreningen) ner till Falsterbo, ankomst omkring 0800. Mycket folk samlades som väntat. Men vattenståndet var så högt att vi, och talrika andra, avstod från den vandringen. Inte utan saknad, ty jag är verkligen intresserad av att följa fågelfaunan, även de flyttande arterna och deras uppträdande på ön (som numera inte längre är en ö).

Vi stannade kvar i Falsterbo till c 1030 och noterade vad som sågs på Flommen, över golfbanan etc. Därefter gjorde vi en rundtur i inlandet, stannade vid Börringejön och Havgårdssjön, därefter vid Näsbyholm och Häckeberga och vid Krankesjön. Anteckningar föga noggranna, men jag gjorde en artlista. Se tillägg efter tabellen (x).

art	Fbo, Ljungen	Börringe, Havgård	Näsby- holm	Häcke- berga	Krankesjön	övrigt
skäggdopping					2 + 1	
storskarv	allmän				flera	x
häger					2	Havberg 1
grågås	>1000				≤2000	X
knölsvan	sedd				c 60 ad	x
ejder	ja					
småskrak	ja					
gräsand					inte sedd!	x
glada	1 + 1		2		minst 2	
sparvhök	några		5		2	x
ormvråk	c 14	2	c 10	1	c 5	x
bivvråk	1 + 1					
tornfalk					1	x
lärkfalk		1				
brun kärrhök					1 juv	
fasan			massor			
sothöna		x			bara 4-5 ex	
kustpipare	sedd					
ljungpipare			c 400			x
vipa					1500	x
strandskata					1	
gluttsnäppa					1	
skrattnås	sedd					x
fiskmås	sedd					x
gråtrut	sedd					x
havstrut	sedd					x
kentsk tärna	130					x
spillkråka					1 Silvåkra	
ladusvala	allmän					x
hussvala	my.allmän					x
backsvala	flera					
trädpiplärka	inte hörd!					x
gulärta	fåtalig					
rödhake	många					x
lövsångare	sedd					
bofink	fåtalig					
skäggmes					hörd	x
stare	sedd					x
korp		1	flera ex			x

andra kråkfåglar ej studerade idag. Se tillägg nästa sida.

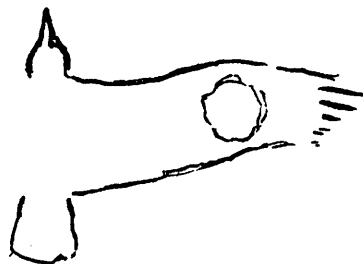
sädesärta sedd och hörd i måttligt antal i Falsterbo

Följande observationer skall tilläggas:

- storskarv: på stenar och vågbrytare utanför stranden V om Trelleborg allmän
- knölsvan: i vattnet längs stranden V om Trelleborg många ex
- gräsand: låg i samma område som knölsvanen, i måttligt antal.
Mycket anmärkningsvärt att arten överhuvudtaget inte sågs i Krankesjön. *Ingen and sågs i Krankesjön!!*
- sparvhök: åtskilliga ex sågs på sträckan mellan Falsterbo och Trelleborg
- tornfalk: ett ex sågs också före ankomsten till Häckeberga
- ljungpipare: flock på c 150 ex även sedd nära Klörup
- skrattnås } längs stranden V om Trelleborg sågs mycket skrattnås
fisknås } och verkliga massor av gråtrut. Havstrut också sedd;
gråtrut } fisknås ej alls eller bara i få ex
havstrut }
- ladusvala } också sedda på flera andra ställen, vid byar och ~~havsgränder~~
hussvala } kyrkogårdar, vid Havgård, Näsbyholm etc, ganska stort antal; antagligen mest ladusvalor

Kommentarer till vissa andra arter:

- grågås: observera den mycket rikliga förekomsten i Falsterbotrakten och den jättehöga siffran från Krankesjön (den kanske innefattar även Vombs ängar; jag antecknade inte om vi färdades över ängarna)
- kentsk tärna: en välsamlad flock på c 130 ex på revlarna utanför Nabben är en ovanligt hög siffra
- trädpiplärka: oerhört dålig säsong hittills, enligt Gunnar Roos; och det är troligt att huvudmassan passerat nu.
- rödhake: riklig fångst för ringmärkning hade skett denna morgon
- bofink: sträcket denna morgon svagt. Tänkbart att sträcket gick ovanligt högt i detta vackra väder
- skäggmes: jag vet med absolut säkerhet att jag hörde arten i Krankesjön, i vassen nedanför tornet
- stare: på nerfärden till Falsterbo såg vi några medelstora flockar
- kråka: vid Skåre lyfte 2 ex från vägen, i fint morgonljus. Ena ex hade stort vitt fält på vingarnas översida, se skiss. Fältet var ungefär runt men ej skarpt avsatt mot det mörka. Kanske fanns där små smala mörka fläckar i det vita.

insekter: i Falsterbo gick vi från Nabben till Klubbhuset, längs stranden. Där var Eristalis tenax vanlig. I medeltal ungefär ett ex per var tionde meter när vi gick lugnt framåt. De satt inte på Rosa-blommor (dessa var hopfallna) och knappast heller på Aster men på Cakile och Hieracium och rätt ofta på exponerad sand.

Väder: utmärkt vackert. Antalet sedda rovfåglar därför oväntat lågt. Vid Häckeberga exempelvis inte en rovfågel sedd.

Ungefärliga tider: Falsterbo c 0800-1030. Ljungen c 1115, Havgård c 1230. Näsbyholm 1300-1325. Häckeberga c 1350-1405, Krankesjön c 1440 - 1505. Åter hemma 1535, fortfarande i strålande väder.

81

1993-09-07, tisdag.

Nu kopierade jag alltså den definitiva ordalydelsen och fortsatte sedan ner till Förlaget Signum på Sunnanväg 18 L. Gick först en sväng i ett litet koloniområde söder om Sunnanväg, där det fortfarande var rik blomning av allehanda örter, mest korgblommiga förstås. Stark sol, utmärkt sikt, varmt i solen.

Efter denna korta men roliga utveckling gick jag upp till förlaget. Det skulle bli genomgång av det allra sista innan min bok blir tryckfärdig, och det var sagt från början att ~~enligt förutseende~~ jag inte skulle lämna lokalen förrän allt var klart. Satt sedan, ungefär från 1115 till 1530, med Viola och Leif Robertson och gick igenom boken, ~~den~~ (alltså i lösa blad), såg bilderna som blivit ännu bättre och skarpare än jag trott, läste korrektur på mina slutkommentarer och på personförteckningen, etc.

X) totala antalet syrphider på detta bestånd av Aster var c 45 ex varav c 20-23 Eristalis tenax.

1993-09-17, fredag.

Enligt överenskommelse med Anders Börjesson på Sveriges Riksradio i Växjö skulle jag på lördagsmorgonen medverka i radioprogrammet "Naturmorgon". Det skulle sändas från Falsterbo klockan 0605-0900, givetvis med ett par tre avbrott för nyheter, väderprognos, morgonandakt.

Jag hade i god tid beställt rum på Fågelstationen. Kom dit omkring kl. 17, träffade föreståndaren Sophie Ehnbohm, ringmärkaren Lennart Karlsson och hans fru Karin Persson, Göran Walinder, ett par tre norrmän m.fl. Fick middag tillsammans med dem alla, även Lennarts och Karins båda barn, Måns och den lilla flickan vars namn jag inte kommer ihåg.

Efter maten gick jag en runda vid stranden. Det var praktiskt taget vindstilla, ytterst svag dyning, och nära nog alldeles fågel-tomt i luften och på stranden. Summa en svala (ladusvala juv, tror jag) flög i skymningen över stranddynen, och ute över Kläppen sågs en flygande andflock. Annars noll. - Jag fick till skänks ett ex. av den engelska upplagan av "Falsterbo i fågelperspektiv"; den heter "Birds at Falsterbo". Bra kvällslektyr. Jag kojade tidigt och sov rätt bra.

1993-09-18, lördag.

Upp 0510; och när ringmärkarna hade ätit sitt morgonmål och stuckit ut, intog jag min frukost. Väder: alldeles stilla, mulen men torrt, och ingen dimma, tack och lov. Kl 0645 kom Jan Danielson och hämtade mig. Över öppen mark kändes en mycket svag vind omkring nord. Mycket tomt i luften, inte oväntat, ty i den mån fåglar sträcker i detta väder går de nästan alltid högt, gärna så högt att småfågel inte syns med blotta ögat. Jan Danielson anmärkte genast att han knappast såg en enda sparvhök; de brukar ju vara pålitliga hela september.

Vi for till fyren, träffade Anders Börjesson (som jag inte sett på c 10-12 år); träffade hans tekniker, en mycket trevlig prick vars namn jag tyvärr inte uppfattade. (också)

Programmet sändes i flera omgångar. Jag skulle huvudsakligen medverka genom ett samtal med Jan Danielsson, när vi under c20-25 minuter vandrade från Fyren till Nabben, diskuterande vad som fanns att se och höra, och, väl därnere, efter samråd skulle intervjua Gunnar Roos om läget. Det hela gick bra, sträcket var svagt, och de få sparv-~~hökar~~ hökar jag såg gick osedvanligt högt, inte lätta att se mot den grå himlen. Små duvflockar, nästan bara ringduva, också m l m högt, och som väntat ofta vändande. Småfågel: bofink hörd, grönsiska ett par flockar sedda, däribland en stor på c 70-75 ex. Ängspioplärka, någon sånglärka, litet ladusvalor. En stenfalk kom väldigt högt, gjorde några snabba svängar, fortsatte ut.

På Nabben c 105-110 personer, annorstädes på golfbanan och vid västra stranden säkert c20-25 därtill.

Rastande fågel vid stranden och på sandytorna söderut och på reveln mot Måkläppen rikliga: ejder, småskrak, bläsand, glutt, flera brushanar hannar och honor, flera kustpipare delvis my. fint, en ung dvärgmåss flitigt flygande fram och åter utanför Nabben. Mås naturligtvis, och kentsk tärna sågs några ggr och hördes my. ofta.

Samtal med Gunnar Roos, som redogjorde för läget, det höggående och svaga sträcket, den dåliga tendensen, sambandet mellan vindriktning, vindstyrka och flyttning etc.

Det klarnade mycket sakta från N eller NV, var dock ännu kl 0830 allra mest gråväder. Några regnstänk men ingen mätbar nederbörd.

När vi kom upp till Fyren igen fick vi höra att nattsträcket varit mycket bra, det bästa eller kanske näst bästa hittills i höst (och hösten har varit ovanligt mager, atm. delvis på grund av olämpliga vindar, delvis säkert även den regniga och kyliga sommaren).

FORTS

1993-09-18 forts.

(83)

Naturligtvis blev det ett avsnitt om det goda nattsträcket och det därav följande ringmärkningsarbetet. Men där deltog inte jag. Fick höra att c 340 - 350 småfåglar fångats i näten, mest rödhake som väntat men även svarthätta, gransångare m m.

Jag ~~granskade~~ granskade himlen flitigt och fann att småfågel gick ut på jättehöjd, i glesa flockar. Även några smärre ringduveflockar. Tendens bättre än tidigt på morgonen; och min tro är att det blev ett fint sträck av fink, om än säkerligen höggående och ~~förmodligen~~ förmodligen svårt att räkna. Har inte talat med Gunnar Roos om detta, när jag nu (1993-09-21) renskriver mina kortfattade anteckningar.

Det skall tilläggas att skarv naturligtvis var allmän, att rätt stora grågåsflockar syntes ute över Kläppen ett par ggr, etc. Några strandskator, bl a flock på 4 juv med mörka näbbspetsar.

När programmet var slut, tog vi en kaffe med dopp i den stora bilen. Hörde sävsparv, gulärta etc., folk som kom från Nabben meddelade att en citronärta setts därute.

Jan Danielson skulle köra hem till sin bostad i nordöstra Skåne. Han erbjöd sig att frakta mig till Lund. Det var jätteskönt. Nu hade det blivit sol och grant, det klarnade hela tiden, men långsamt.

- x) Vi kom hem till Lund c kl 1200; men Jan D ville inte stiga in, han hade ~~haft~~ haft kännning av förkylning. Han var högst nöjd med programmet.

Dagarna närmast efter programmet kom flera personer fram till mig och yttrade sig också ~~synnerligen~~ synnerligen erkännamt. Skönt.

1993-09-19, söndag.

Eftersom vädret - för ovanlighetens skull - var mycket grant, beslöt Lena och jag att fara ut. Lena ville till någon ovanlig plats. Vi funderade på Sydkusten nära Smygehuk, men det var inte idealiskt, eftersom vi var bjudna på middag hos Dahms kl 1730. Vi beslöt fara till området öster om vägen Veberöd - Skurup och ett par ~~km~~ km nordost om Slimminge kyrkby. Där är ~~fin~~ fin natur och grann utsikt och rätt brant resning på landskapet, åtminstone ~~för~~ för att vara i Skåne.

Sagt och gjort. Vi startade 1035, for via S Sandby - Torna Hällestad - Tvet - Veberöd - väg 102 upp över Romeleåsen förbi Kläggeröd, tog österut mot Stenshult, stannade där rätt kort.

På vägen dit: tornfalk 1 vid Torna Hällestad och 1 vid Veberöd, därtill 2 + 1 kretsande vråkar oerhört högt, art oklar. Söder om Veberöd ytterligare 2 tornfalkar (alla dessa lågt, sittande eller ryttlande), samt 1 + 1 ormvråkar rätt lågt.

Första stoppet: korp hörd, en Vanessa io (Inachis io) vid bilen, en osäker vråk flygande västerut högt, art inte klar, såg stor ut, otypisk. Vindstilla, sol, grant, rätt varmt i solen, god sikt, havet i söder syntes bra ehuru något ~~disigt~~ disigt, Jordberga sockerfabrik rök starkt. I skogslucka västerut tyckte jag mig också se en del av den stora Kockumskranen i Malmö. - En del småfågel i rörelse, men flygriktning mycket varierande, den största flocken som var på c 80-100 ex flög mot SO. Letade rovfågel förgäves.

1145 efter tämligen kort rast for vi in mot Hindberget (står ut-satt på kartan i ~~skala~~ skala 1:50 000). Nytt stopp, stod här 1150-1215. Sol men ibland ~~slöjigt~~ slöjigt. Rundspaning flitigt gav summa minst 2 + 1 + 1 ~~ormvråkar~~ ormvråkar lågt kretsande och 1 lågt kretsande glada, men ~~glada~~

- x) OBS: sikten var utmärkt: Sjöland syntes skarpt, och Møns klint syntes bra, detta på morgonen när det ännu var praktiskt taget helt mulet.

OBS:
för
1993-
-09-20
se nästa
sida

1993-09-19 forts.

därtill allra minst 1 + 2 + 1 + 1 jättehögt kretsande vråkar; de cirklade sakta sakta omkring, ingen tydlig sträckriktning sågs. Kritisk artbestämning omöjlig. En ovanlig händelse: jag hittade en ensam kretsare långt bort i öster, jättehögt, den tenderade att flyga bort österut, sågs alltså ~~med~~ mest bakifrån, omöjlig att artbestämma. Men ett tu tre kom en rovfågel med typisk vråkprofil i brant flykt ner mot den, slog ~~ett stort antal~~ eftertryckligt men bara en gång. Då befanns det att vråken var liten i jämförelse med den andra fågeln: denna var en örn, och en stor örn, men artbestämning omöjlig. Vråken steg och försvann, örnen gled sakta bort mot Ö, långt långt håll. - Några ladusvalor juv. -

x) En ensam dam kom raskt gående på landsvägen, stannade och pratade kort, hon var från Rydsgård och gick ofta denna väg för att få motion, Hon berättade att en gård söder om oss hette Kagan (Kaagan) och en annan gård åt annat håll hette Bölvasen!

Efter 1205 blev det klarare sol, men jag såg bara ytterl. en ormvråk ~~med~~ lågt och en högre. Små småfågelflockar flög över.

Vi fortsatte nerför branta backar till Slimminge, vred norrut mot Skönabäck, såg dagens femte tornfalk.

1235-1340 kafferast vid vägen ~~ett stort antal~~ någon kilometer norr Svarvaretorp, satt i solexponerad glänta vid foten av en gammal byggnad, bara stenfoten kvar plus några tegelstenar. Härlig plats, såg en nässelfjäril, två citronfjärilar och tre Pieris sp. - Fågel: ladusvala inalles över 20 på en gång rundflygande, grönsiska två stora flockar, ~~ett stort antal~~ korsnäbb två småflockar överflygande, säkert mindre korsnäbb, c 75 + 15 obest. småfåglar. Rovfågel: en glada lågt, den ruggade starkt i stjärten, annan glafa högt. Ormvråk först noll, därefter summa tre lågflygande, olika ex, samt enstaka ex my. högt, säkert ~~ett stort antal~~ dock c 5 ex inalles högt. Korp hörd, 2 ex kom i sällskap, kort därpå flock 5 ex kretsande, ropade litet. -

Små insekter flög rikligt i solen, det syntes utmärkt med en mörk barrskogsridå som bakgrund. Småskalbaggar ofta, troligen bl.a. Aphodius, men jag lyckades inte fånga någon. - Nötväcka hörd.

Vi fortsatte till Häckeberga, stannade vid sjön nära slottet 1350-1410 i fint väder. Sjön spegelblank. Ett tiotal gräsänder i strandkanten, därutöver ingen and sedd. Nötväcka hördes på nytt, och gröngöling ~~ett stort antal~~ helt nära. Men trots flitig spaning i tjugo minuter såg jag inte en enda rovfågel, vilket förefaller mig högst märkligt en vacker septemberdag på denna plats.

Vi fortsatte hem via Genarp - Kyrkheddinge - Råby. OBS att vi på färden inte sett en enda flock av kråkfågel, däremot glafa kråkor på några ställen och av kajor bara enstaka ex ~~ett stort antal~~ och par.

Kom hem 1445 efter skön tur. OBS: Vid Häckeberga absolut vindstilla, inte ett löv rördes.

OBS också att granarna i de stora granbestånden nära Häckeberga hade rikligt med kottar, snarast massvis på sina ställen.

21 Tisdag.

1993-09-21, ~~21~~.

+ t
Vackert väder, vilket inte ofta varit fallet denna sommar och höst. Lena och jag for till Tirups Örtagård, en liten trevlig handelsträdgård mellan Sjöförför och Malmö. Gick där någon timme, såg på örterna, ej minst på kryddväxterna. Lena köpte en malört, till ersättning för den stora planta som stått väl 10-12 år i trädgården men dog i vintras. - Jag såg en nässelfjäril och en amiral i trädgården, den sistnämnda satt my. länge på ett söndertrampat äpple och måste praktiskt taget oavbrutet slå häftigt med vingarna för att hindra ~~ett stort antal~~ närgångna flugor som ville fälla på precis samma ställe. - På hemvägen en tornfalk nära Råby.

x) båda gårdarna står utsatta på "Gröna kartan", d v s Topografiska kartbladet Tomelilla 2 D SV, skala 1:50 000.

För anteckningar 1993-09-20 se nästa sida.

OBS

D

(85)

H och på

1993-09-20.

Sol och fint väder, måttlig vind omkring 0. Gick en runda i Botaniska Trädgården från kl 1340 och någon timme framåt. På odlade, rätt högväxta, småblommiga och rikblommiga Aster, på ett bestånd, sågs 8 - 10 Eristalis tenax och likaså 8 - 10 honungsbin; på en annan odlad Aster 6 - 7 Syrphider av andra arter, mest tvärtecknade i gult och svart. På en liknande Aster som ovan beskrivits, på annat ställe i trädgården också rätt rikligt med Eristalis, ~~och~~ ett stort och rikblommande bestånd av Senecio jacobaea c 12 Eristalis tenax men bara två honungsbin. Även på ett par andra växter (utan namnskylt, men släktnamnen Cajophora och Alkanna förekom i närheten) fanns rikligt med syrphider, (dock ej Eristalis), samt några bin.

Såg en säregen växt, silverax, Cimicifuga racemosa, som jag tidigare inte kände till.

Blomrikedom i trädgården måttlig eller ganska klen, och många korgblommiga som var m 1 m i blom saknade insekter.

Denna höst mycket ofta vind från en ostlig riktnig, vilket medfört att sträcket över Falsterbo haft en ovanlig prägel. Gunnar Roos har sagt mig, att gulärlor passerat i någorlunda antal; men den andra tidigt på säsongen passerande tropikflyttande småfågeln, nämligen trädpiplärka, har "slagit fel nästan helt".

För anteckningar 21 sept.
se följande sida.

1993-09-24.

På det område, som skall bli park (omedelbart öster om motorvägen), fanns rätt mycket kråkfågel. På kort avstånd satt en råka och arbetade ivrigt med något matnyttigt på den nästan kala marken. Precis intill, ofta på mindre än en halv meters avstånd, fanns en ensam kaja. Ideligen försökte den nappa åt sig något ätbart men blev varje gång bortmotad av råkan. Kajan avlägsnade sig dock bara några decimeter. Till sist fann den tillfället: en sekund när råkan (knappast märkbart för mig) var ouppmärksam, rusade kajan fram, tog ett rätt stort föremål bokstavligen under råkans näbb och lyfte genast och flög bort. Även råkan flög bort, åt annat håll, men också med en rätt stor "godbit" i näbbet.

Detta tilldrog sig alltså på det område, som på sista månaderna blivit inhägnat och använts till fårbete.

Kajan var intressant även ur en annan synpunkt: jag har aldrig, åtminstone aldrig i Sverige, sett en kaja med så välmarkerat vitt band på halsens sidor. Det var långt och ~~mått~~ mycket tydligt avsatt och symmetriskt; men bara på sidorna. I nacken fanns intet band.

Det ljusa bandet på halsens sidor är tydligare, ofta mycket tydligare, hos kajor från Finland och norra Ryssland. Man kan undra om dagens exemplar kom därifrån eller om det kluvit ut inom den sydsvenska populationen. Obs-datum är för tidigt för att man utan vidare skall tro på genomflyttare; höststräcket brukar inte sätta in förrän en bit in i oktober, tidigast omkring 10-12 okt.

Någon minut efter denna observation hörde jag korsnäbb, och fem ex fällde i toppen på ~~ett stort~~ en rätt stor silvergran på Tenorgränden 3. Där satt de högst uppe någon minut innan de, en och en, började ägna sig åt kottarna på grenarna strax under ~~den~~ toppen. Jag såg dem utmärkt, det var bergsäkra mindre korsnäbbar.

1993-09-25, lördag.

Vandrade hem från staden omkring kl. 12. Helt nära hemmavid, faktiskt just över Tenorgränden 3, kom en rätt stor korsnäbbflock, c 18-20 ex. Fällde ej.

1993-09-26, söndag.

Vid 12-tiden kom tre mindre korsnäbbar och fällde överst i toppen på samma silvergran som omtalades härovan, 24 sept. De satt högst två minuter, och ett ex hade egendomliga, rätt staccato-präglade toner för sig, svåra att härma, föga harmoniska för ett mänskligt öra. Detta ex satt ensamt kvar; ~~de~~ de två andra försvann helt kort, återkom, fällde. Men precis då lockade det ex, som "sjungit", högljutt och livligt, och alla tre lyfte och for bort. Hade inte ägnat sig åt kottarna som satt rikligt en halv ~~meter~~ meter längre ner. Denna oro, denna vana att lyfta nästan i samma ögonblick då de ~~föll~~ fällt, ser man mycket ofta hos korsnäbbar.

1993-09-27, måndag.

På morgonen, när jag skådade ut över trädgården, såg jag flera koltrastar, som föreföll mycket nervösa. Ibland kunde 3-4 ex sitta (helt kortvarigt) i samma träd, men i huvudsak rörde de sig individuellt, flög mycket snabbt från ett träd till ett annat, korsade trädgården pilsnabbt, försvann i buskar etc etc. Underligt beteende. Säkerligen fanns c 10 ex i trädgården + på granntomten, även om så många aldrig sågs helt samtidigt.

Förutom koltrastar såg jag för första gången i höst rödvingetrastar. Det var en gles flock, eller ~~flora~~ i varje fall c 8-10 ex nära varandra, dock rörde sig även dessa m l m individuellt, försvann i träd och snår, flög förbi etc.

Vidare fann jag utanför dörren mot trädgården en död taltrast, ungfågel. Färsk, likstel, även denna den första för höstsäsongen.

Och slutligen, ett par timmar senare, kom en flock på c 12-15 snöskator rakt över trädgården. Alltså fyra trastarter inalles. (OBS att ~~flora~~ jag har sett snöskator även mitt i sommaren i Tunaparken; men detta var höstens första ~~flora~~ flock).

Måne koltrastarnas nervösa beteende kom sig av att de plötsligt fick konkurrens om maten (rönnbär, färsk och ruttnande frukt etc.~~flora~~)??

1993-09-28, tisdag.

Lena och jag for ut till Krankesjön, delvis som en förberedelse för 1 oktober, då jag lovat inviga det nya fågeltornet vid Silvåkra by. Väder: helt molnigt, men klar sikt och alldeles stilla; rätt milt. Långsam väderleksförbättring utlovad i gårdagskvällens TV-program.

Vi startade 1020, for vanliga vägen via S Sandby - Tvedöra - Silvåkra f d allé. På utvägen viss rörelse på småfågel, glesa flockar flög över m l m mot S. Vid Tvedöra litet kråkfågel, mest råka, några kråkor. Inga måsar, nästan inga duvor, inga rovfåglar.

De hittills kvarstående, 3-4 meter höga, mycket grova stubbarna av almarna (som avverkades för flera år sedan), hade nu tagits upp, de var oerhört grova, och runt varje stubbe hade det grävts djupt. Inalles väl 100 jättestora stubbar, varav c 60-70 låg i trave vid vägen. Fina lokaler för vedinsekter, nu förintade. Lind har planterats istället (inte nyligen, utan för årtal sedan).

Vi for ner till tornet. Det gamla stod kvar. Det nya är synnerligen stadigt och påkostat; man kan stå under tak, ~~flora~~ det finns två plan att stå på, och på det nedre.

Soptunnan vid gamla tornet sönderslagen och allt avfall utkastat. Västerländsk civilisation.

Fågellivet mycket intressant och i vissa hänseenden ovanligt. Vid ankomsten kretsade en glada lågt över betesmarken, och en ung brun kärrhök flög alldeles lågt ~~flora~~ nära kanalen från Silvåkra-kärret. Vi obsade från nya tornet 1040-1145. Efter en kort stund kom en annan ornitolog i trappan - det var Peter Larsson! Han hade intressanta ting att berätta från Vombs ängar. Vi spanade gemensamt och for sedan i hans sällskap till Vombs ängar. Där ~~flora~~ avvek han rätt snart, men Lena och jag fortsatte via Vombs by - Vombsjöns västra sida - till Sjögården (kaféet vid Vombsjöns N sida); där ~~flora~~ var dock stängt, varför vi återvände till Lund via Harlösa - Revinge - S Sandby (köp av kakor!) - Lund.

Komplett artlista med kommentarer på ~~flora~~ följande sidor.

1993-09-28 forts.

Förkortningar: Kr = Krankesjön. VÄ = Vombs ängar.

VS = Vombsjön. VSV = marken väster om Vombsjön.

skäggdopping: Kr, enstaka i de stora flockarna av sothöns; flera sedda; ungdräkt ~~men 2 ex på närmsta klarvatten bar tillsynes prakt-dräkt.~~

storskarv: Kr flera sittande, enstaka flygande över. VS flera på fiskepålar etc.

häger: c 3 i vasskant Kr, och 1 flygande över VSV

sädgås	}	i Kr flera hundra
bläsgås		gäss, åtm. mest grå
grågås		gås. <u>Över</u> sjön,
vitkindad gås		delvis my. högt
kanadagås		med kurs från NV
obest. gäss		mot SO, kom gäs-
		flockar på 3-25

ex, från dessa hördes bläsgås upprepade ggr, och jag såg bläsgås däri också.

VÄ: långt norrut flera hundra gäss, delvis oroliga, det var allra mest bläsgäss.

VSV: väl 700-800 gäss lyfte, en del förblev obestämda, men snart kom c 500 tillbaka och fällde och studerades noga: det var c 350 bläsgäss (varav mycket klar majoritet ad) och c 150 grågäss. Inte en enda bergsäker sädgås sågs här. Däremot hörde jag absolut klara sädgäss från någon överflygande flock. Och åtminstone ett par tiotal vitkindade fanns bland gässen på VÄ norr. - Kanadagäss: flock c 10 ex flög över Kr, lågt, knappast bergsäkert sedda av mig, men Peters bestämning var säkerligen helt OK. - Mycket ovanlig artsammansättning av gässen idag, och stor rikedom på gäss. OBS att stora flockar förblev bristfälligt bestämda.

gräsand: icke sedd i Krankesjön!!

Men i VS utanför V stranden låg c 70 gräsänder, kanske flera längre ute. Vi letade inte noga på längre håll i VS,.

??kricka: Kr: två småflockar av små änder flygande på långt håll, nästan säkert ~~men~~ krickor.

vigg: flock c 10 ex flygande Kr.

knölsvan: ~~aprida~~ (olikformigt) på Kr c 60 ex, därtill sedda i tub längst i andra ändan c 16 därtill; ingen ungfågel sedd!

glada: Kr vid tornet 1 ex, VÄ 2 ex i sällskap, senare 1 + 1 sedda brun kärrhök: 1 juv, säkerligen ♀ vid ankomsten till Kr., senare annan juv över sjön

blå kärrhök: 1 ex, blekbrun, mycket lågt över VÄ

ormvråk: enstaka ex sedda kretsande lågt ~~men~~ och sittande på marken, därtill flera ex mycket högt kretsande. Peter L såg 3 ex dra mot S över Kr.

fjällvråk: 1 ex ryttlande över VÄ, flög sedan sakta söderut. Min första observation för i höst.

örn: Peter fann 1 ex sittande i torrtopp i ~~men~~ ekdungen VÄ. Satt länge stilla. Inte havsörn, högst sannolikt kungsörn. Sågs aldrig lyfta.

fasan: höna Vombs Södergård.

sothöna: obegripligt stor mängd Kr, låg utanför norra stranden från NC hörnet västerut, men inte längs hela stranden, ty i NV (ungefär utanför sjöns avlopp) låg mäktiga gäsflockar. - Antalet sothöns c 2500-3000; granskades noga i tub. Varje ex inte kritiskt studerad, men andra arter, t ex änder, sågs inte alls i dessa flockar.

vipa: flock c 8 ex flygande lågt över Kr; kanske någon flock till på my. långt håll.

kärrsnäppa VÄ c 8-10	}	OBS: ängarna söder om vägen hade
brushane VÄ c 5-7		

rikligt med ~~men~~ rätt stora över-svämningar, vattensamlingar. I gräs precis i kanten på dessa gick vadarna. En brushane gick eller snarare simmade ut i en sådan vattensamling, såg faktiskt ut som en simsnäppa på avstånd.

fiskmås: helt enstaka ex, bara ad, lågt över Kr, inalles c 5-8 ex.

ringduva: på låg höjd något enstaka ex uppskrämt eller förbiflygande. Men över Kr kom mycket högt två mycket stora flockar med kurs ungefär mot SV-SSV, ena flocken c 450 ex, andra flocken ~~men~~ troligen c 700 ex, men upptäcktes av mig för sent.

skogsduva: Peter rapporterade några ex i åtminstone ena flocken, precis som det brukar vara på flyttningarna.

1993-09-28 forts.

sånglärka: upprepade ggr hörd och sedd, mest enstaka, några ggr 3-4 i sällskap.

ladusvala: över Kr, rätt nära tornet, summa c 10 ex eller ~~flera~~ kanske flera. Jag såg bara juv.

ängspiplärka: några överflygande på VÅ

talgoxe tornet Kr

skäggmes: hördes ivrigt från vassen nedanför tornet. Sannolikt betydande antal, men jag studerade fåglarna längre ute och gjorde tyvärr ingen noggrann undersökning av skäggmesarna.

skata sedd i ringa antal, men flerstädes.

kaja fåtaligt sedd

råka sedd i mycket måttligt antal, inga flockar utom på hemvägen då rätt många syntes över kolonin söder om vägen, ung. vid Hardeberga.

kråka också fåtaligt sedd, inga nämnvärda ansamlingar.

stare: en stor och tät flock på håll vid Kr, och en mycket tät flock på c 300 lyftande nära gåsflockarna VSV

bofink: en del uppskrämdes m 1 m vid vägkanten i Silvåkraskogen etc.

bergfink hörd av mig ~~Vommsjön~~ några ggr vid Kr, tornet, och sedd både av Lena och Peter där.

grönsiska: ett par tre flockar över tornet vid Kr, en flock på minst 75 ~~ex~~ ex.

mindre korsnäbb: hördes, och ett ex fällde i grantopp vid tornet Kr, lyfte strax, återsågs.

Mycket intressant tur. Sällan har jag på senare årtionden sett Vombs ängar så vattendränkta. Vattenståndet i Klingavälsån var mycket högt och strömmen stark. Vombsjön också högt vatten.

Allén av gamla almar mellan Vombs Södergård och Vombs by var också nedtagen till sista exemplaret och behandlad som ovan sades beträffande f d Silvåkra allé.

Vi återkom till Lund 1315. Oförändrat grått, men torrt, och sikten var god: från höga punkten på vägen ~~Mellan~~ Mellan Hardeberga och Lund sågs Malmö mycket tydligt. På e.m. ljusnade det sakta i SV men först i skymningen blev himlen delvis molnfri.

1993-10-01, fredag.

Efter samtal med Paul-Eric Jönsson hade jag lovat att inviga SkOF:s (=Skånes Ornitologiska Förenings) nya fågeltorn vid Krankesjön. Det ligger precis bredvid det gamla Silvåkratornet, som invigdes 1973; men det är nu ganska slitet och ~~skall~~ skall nu ersättas. Jag hade genom samtal med ~~Paul-Eric~~ Pansarregementets stab i Ystad fått veta att Militäränläggningarna i ~~Revinge~~ Revinge påbörjades åren 1886/87, efter flyttning från Tvedöra. ~~Revinge~~

Paul-Eric inledde med ett kort anförande om de personer och allmänna inrättningar som ordnat saken (ledningen för P 7, länsstyrelsen, AMS, Orn. föreningen etc.). Därefter talade jag, likaledes kort, om traktens fågelliv och studierna på det området alltsedan år 1927 (se närmare Pelle Swanbergs bok "Krankesjön", 1931), om militärens roll, om vikten av att fågelfaunan och naturen f ö skyddas, ~~och~~ och om forskarnas roll, och ej minst om allmänhetens behov av goda rekreatiionsområden. Sade bl.a. också att ~~den~~ tornen gör nytta på två sätt: underlättar fågelstudier och minskar störningarna i markerna. Alltså: flera olika intresseområden, alla lika välmotiverade; därför gäller det att samarbeta så att allas intressen, ej minst allmänhetens, blir tillgodosedda. Gav några korta besked om fågellivet och dess växlingar, ej minst den ~~uppsats~~ uppsats jag alldeles nyligen fått av Gunnar Andersson (se nedan).

Så fick jag en sax i min hand och klippte av det blågula band som spärrade trappan upp i tornet. Mycket rymligt och välbyggt torn. Många man (och några kvinnor, bl.a. Lena) samlades uppe i tornet, där det bjöds på alkoholfritt skummande vin ~~och~~ läckra smörgåsar. Då kom jag ihåg att den tidigare chefen för Regementets fastigheter, major Stellan Richter, nyligen ringt upp mig och beklagat att han ~~var~~ på grund av ålder och klen hälsa inte kunde närvara. Han hade på ett förtjänstfullt sätt verkat för det förra tornets tillkomst. När vi stod däruppe och samtalade och trivdes, äskade jag tystnad ett ögonblick, ~~och~~ påminde om Stellan Richters roll och utropade: "En skål för Stellan Richter!" Det togs väl upp. Åtskilliga officerare och civilanställda på regementet var närvarande.

Så blev det förstås fågelskådning från tornet. Solen sken, och höstfärgerna var mättade; men vinden var omkring sydost och avgjort hård. Ute i sjön låg som vanligt massor av sothöns, ~~och~~ ett par tre tiotal knölsvanor, litet grågäss, etc., och glada, sparvhök och ormrör sågs bra. Ett tu tre kom några man och meddelade att fem rödhuvade dykänder låg bland sothönsen, rätt långt ute men lätt synliga och bestämbara i tub! Kul obs; för mig var det en ny art på den svenska listan.

Tillägg 1: den ovannämnda uppsatsen är skriven av Irmgard Blindow, Gunnar Andersson, Anders Hargeby och Stefan Johansson och heter: Long-term pattern of alternative stable states in two shallow eutrophic lakes (Freshwater Biology vol. 30, 1993, sid. 159-167). Högtintressant. Högst relevant för Krankesjön, problemen med växlande fågelrikedom har varit aktuella i många år men hittills inte kunnat förklaras).

Tillägg 2: några dagar senare, 6 okt., fick jag med posten ett helt rörande kort från Stellan Richter. En officerskollega hade berättat vad som hänt. Texten lyder bl.a.: "...Professor Gustaf Rudebecks vänliga hyllning riktad till mig vid tillfället värmdes och glädde ~~mig~~ mig oerhört. Varmt tack o hjärtligaste hälsningar från Stellan Richter". (Jag erfor att han nu är mycket gammal och klen. Glad att ~~han~~ han uppskattade vår hyllning).

Tillägg 3: Lena och jag for hem rätt snart, ty samma kväll skulle jag fara till Falsterbo för några dagars studier och annat jobb. Se följande sidor.

Ankom till Fågelstationen omkring kl 2000, träffade föreståndaren Sophie Ehnbohm och fick en egen hytt, som jag beställt. Gick tidigt till vila.

1993-10-01 forts.

Tillägg 4: Jag glömde att anteckna, att flera tidningar hade sänt Folk till invigningen, och Jan Danielson gjorde en intervju för TV, som sändes på kvällen (när jag var på väg till Falsterbo).
Tillägg 5: Jag var inte engagerad i förhandlingarna som ledde till uppförandet av fågeltornet år 1973. Inte heller har jag någonsin haft arbetsplats på Stensoffstationen vid sjöns andra ände. Därför har jag haft ytterst litet att göra med major Richter; träffade honom bara ett par gånger på 70-talet när vi hyrde stugan vid dåvarande tornet.

1993-10-02, lördag.

Ut från Fågelstationen 0715. Hård vind omkring SO. Gick längs sydkusten ända till Nabben. På hela sträckan låg massor av nyuppkastad Zostera (bandtång), grön och frisk, ~~mycket~~ och praktiskt taget utan inblandning av Fucus eller annan tång. Enstaka trutar drog fram utanför stranden, mot den hårda vinden. Mycket få rundflygande småfåglar. Summa 2 större strandpipare på sanden. Vid Nabben stod Håkan Lindskog på passning; jag vet att han brukar vikariera lördag och/eller söndag då och då, så att Gunnar Roos får en sovmorgon. I vattnet en del änder, småskrak, stjärtand, gräsand, ejder m m, och på golfbanan rastade några vitkindade gäss. Jag gjorde inga noggranna anteckningar, och det var helt omöjligt att mäta utgående fåglars sträckriktning: sträcket var svagt, och de flesta flockar vände eller irrade omkring. Håkan Lindskog sade att en del flockar av grönsiska och hämpling hade sträckt; bofink och bergfink m m gick nog knappast alls ut.

Endast en m 1 m oväntad fågelart sågs: tre gamla sångsvanar kom från NV, gjorde en stor sväng över stranden och revet och återvände norrut. Alla i ren dräkt med mycket utbrett gult på m näbbarnas sidor. Ingen enda vidare utöver de två strandpiparna, nämnda ovan.

Jag gick sakta tillbaka, tog en kaffe och ett par bullar på Falsterbo Golfklubb (som även i år är öppet för allmänheten; och det är mycket gott och trivsamt, och billigt). Köpte sedan tidningar och litet mat, återkom till Fågelstationen kl 1000. Vilade. Sedan ut 1240, gick ny runda via sydkusten - kyrkogården, såg en ringduva och en sparvhök, därutöver noll. 1300-1330 bara 3-4 gråtrutar mot vinden och 2 skarvar västerut, my. snabbt i medvinden. Icke en småfågel att se denna halvtimme. 1330-1430 summa en småskrake i vattnet; och 1430-1445 summa 4 trutar, 2 sädesärlor vid stranden samt en enda taltrast lyftande vid klubbhuset. På glänta i skogen öster om kyrkan summa 9 kråkor. På hela vandringen ~~med~~ 1240-1450 alltså summa 25 individer sedda, av åtta arter. Spöklik fattigdom, ingen småfågel sedd eller hörd utöver de två sädesärlorna. Vind OSO-SO, skattad styrka 9-12 m/sek, vilket är något mindre än på morgonen, då jag trodde på c 10-14 m/sek. (Tillägg vid renskrivn. 1993-10-06: skattningarna var ██████ nästan korrekta, enligt besked från Lennart Karlsson).

Efter kl 1500 föga obsar. Prognosen för morgondagen, då jag enligt löfte skall eskortera medlemmar i Sveriges Äldre Läkares Förening runt på golfbanan kl 0900-1200, är mycket dyster: hård vind omkring SO, skurar, dålig sikt.

1993-10-03, söndag.

(92)

Upp 0600, gjorde mig i ordning, intog kaffe med smörgåsar. Ut 0745, gick sakta längs sydkusten västerut till Golfklubbens hus, svängde upp där för att gå till Fyrningen, vid vars södra sida deltagarna i dagens exkursion skulle samlas klockan 0900. Vid Kolabacke kom en ~~man~~ engelsman mig snabbt tillmötes; han överöste mig med lovo förklarade att han med stor behållning läst allt jag skrivit. På avstånd kom ett par andra personer, tydligen i hans sällskap, ut ur en bil och tog fotos etc. Mycket kort samtal, högst hjärtlig ton förstås men i detsamma kom folk som skulle delta i exkursionen, och jag måste fortsätta. Med beklagande måste jag konstatera att jag aldrig uppfattade hans namn; men han ~~sade~~ sade sig vara från Yorkshire.

Exkursionen med Sveriges Äldre Läkares Förening blev ~~en~~ lindrigt sagt särpräglad. Det rådde sydostlig kuling; vid starten uppehållsväder men snart blev det regn, Dålig sikt, och naturligtvis inget fågelsträck. Åtminstone ~~en~~ andfågel brukar sträcka även i sådant väder, men idag kom inga sådana flockar.

Antalet deltagare var betydande, säkert c 50 ~~stücken~~ stycken, ålder mellan c 60 och c 85 år. En del personer som jag inte sett på de sista 30-40 åren. Åtskilliga var bekanta med min bror Johan, som också är ~~medlem~~ medlem i föreningen, men han deltog inte idag. - De flesta deltagare hade säkerligen naturintresse, men nästan ingen medförde kikare. Eftersom fågellivet var så fattigt, talade jag om fågelsträcket på platsen, orsakerna till dess förtätning speciellt under hösten, beteendet inför det framförliggande vattnet, ~~flyttningens~~ flyttningens vådor, hushållning med krafterna, "tveksamheten" och tendensen till vändning vid olika väder och olika vindar, etc etc. Kom till rätt stor del att handla om det tidiga höststräcket, alltså av vadare m m, detta som en följd av frågor från publiken.

Vi beskådade liggande eller förbiflygande ånder av olika slag: kricka, småskrak, ejder, vigg, gravand, vitkindad gås, prutgås (8 vitkindade och 10 prut betade på golfbanan, oväntat orädda, tack och lov). Stordkarv bara få ex, gråtrut ad + juv, havstrut; skrattmåsar bara ad. Rundflygande och/eller vändande, lågflygande bofinkar, ängs-
15
piplärkor, grönsuskeflockar, men allt detta bara i ringa antal. En enda kustpipare stod på en revel och lät se sig bra, även den svarta färgen i armhålan syntes när den lyfte. Lågflygande sparvhökar men bara några få ex.

Från fyren gick vi ner mot Nabben i rejält busväder, vinden så hård att många deltagare var påtagligt ansträngda. Halvvägs ner
↓ mn
åskade Bertil Nosslin ljud och tillkännagav att vi var välkomna till lunchen på ~~Falsterbo~~ Falsterbo Golfklubb redan före kl. 1200. Samtidigt föreslog han dock att vi skulle gå nerom Nabben. Det gjorde vi. Jag talade och demonstrerade det lilla som fanns att se och kommentera. Från Nabben, där vi var någorlunda samlade, satte vi iväg i motvinden mot klubbhuset, och detta måste i ~~en~~ huvudsak ske i marsch på ett led kolonn, eftersom stranden delvis är spärrad på grund av underhåll och nyplantering. Jag såg att de flesta var i god form men också att ett par äldre personer hade svårt att hänga med. Beslöt därför att gå sist och hämta upp eventuella eftersläntrare. Och detta var ett klokt beslut. En gammal dam, liten och tunn och kortväxt, kom allt långsammare framåt; hon gick hela tiden med huvudet djupt nedböjt och talade nästan oavbrutet så lågmält att jag inte fattade mycket. Begrep ~~hon dock~~ dock att hon och en kvinnlig ~~kollega~~ kollega en gång för ungefär tjugo år sedan deltagit i en färd till Ostafrika, som jag ledde. Hon mindes en kväll utanför hotellet vid Lake Manyara, där vi upplevt en stor svärmning av insekter i lyktskenet; då hade jag samlat in bl.a. stora flygande skalbaggar och andra insekter och demonstrerat för deltagarna. -
u
x)

Det gick långsamt framåt. Det blev långt avstånd till de närmast framförvarande. De vände sig om ett par gånger men gjorde ingen min av att sakta in. Den stackars gamla damen blev snart uttröttad. När

x) detta var nästan säkert år 1972. Kan avgöras ur mina dagböcker.

1993-10-03 forts.

vi skulle stiga över den minsta tuva var hon hjälplös. Jag måste skjuta på bakifrån, sedan skynda framför henne och dra henne vidare. Hela tiden gick hon djupt framåtböjd, med kapuschong över huvudet, jag såg inte hennes ansikte. Hon stannade flera gånger, verkade svimfärdig. - Äntligen kom vi till klubbhuset, där det var fullt med folk, ~~men~~ både äldre läkare och golfspelare. De ~~hade~~ hade naturligtvis gjort sig redo för lunchen. Den gamla damen ramlade - trots mina vänliga protester - in på herrarnas omklädningsrum men blev hastigt informerad om ~~ett~~ misstaget, ~~men~~ kom rätt tack vare någon vänlig dam.

När vi sedan skulle sätta oss till bords, kunde jag inte se henne. Talade därför med två för mig obekanta personer, som ~~hade~~ hade deltagit i ~~ett~~ exkursionen; det var en herre och en dam. Jag sade att jag ämnade inte taga plats vid bordet förrän jag fått visshet om att ingen dam var kvar på damrummet. Saken undersöktes; där var tomt. Lunch vidtog, god och trevlig fast jag satt bland idel obekanta. En herre, namn tyvärr mig obekant, ~~hade~~ höll ett ~~högst~~ högst erkännansamt tacktal. Jag svarade, kort, har glömt ordvalet, men det var något om att fåglarna trots det dåliga vädret ställt upp ~~ett~~ hyggligt och att det givits tillfälle att tala om deras vanor, särskilt deras flyttning. (Egentligen hade naturligtvis utbytet blivit magert beträffande antalet sedda arter, mycket magert t.o.m.). Men stämningen blev gemytlig, och alla var vänliga.

Lunchen var överstökad omkring kl 1330, jag gick och köpte litet mat i Torgboden i Falsterbo, gick sedan hem och tog på mig torra kläder.

OBSERVERA den underliga situationen: den gamla damen hade aldrig klarat sig utan hjälp till klubbhuset. Om jag hade gått bland de främre, hade hon blivit liggande nära Nabben, samtidigt som ungefär femtio läkare, deltagare i ~~ett~~ samma exkursion, vandrat vidare utan att taga hand om henne. Jag menar inte härmed att hon skulle ha förolyckats, ty på Nabben fanns trots vädret några uthålliga fågel-skådare. Men obehagligt skulle det ha blivit, inte minst för de femtio läkarna. - - -

Jag blev bjuden på middag på fyren hos Lennart Och Karin, även Sophie Ehnbohm, Göran Walinder och flera andra yngre krafter, ej att förglömma Lennarts och ~~ett~~ Karins båda barn, Måns och Maja, båda två högst charmerande.

1993-10-04, måndag.

Ut 0615. Grått väder; vinden hade avtagit mycket men var ~~starkt~~ fortfarande frisk, omkring S. Jag gick sakta via villakvarteren - Kolabacken - Fyren - Nabben, ankomst dit 0710. Grönsiskeflockar for runt, trutar flög över. Vind 200°, blev c 205°. ~~men~~ Talade med Gunnar Roos. Rundflygande grönsiskeflockar, hämpling hörd, bofink hörd, bergfink hörd, men dessa fåtaliga. Rastande: ~~ett~~ mycket bläsand, gräsand, några skedänder, ejder, småkrak, ~~ett~~ kricka, några gravänder etc. På golfbanan c 7 prutgäss och c 8 vitkindade, alla dessa gäss orädda; i den mån de lyfte flög de bara korta bitar. Icke en vadare sedd. En tornfalk över golfbanan. - Jag gick tillbaka längs sydkusten, såg någon enstaka bläsandflock och en liten ejderflock, flög västerut, säkert sträckflykt, men mycket ringa aktivitet alltså. - Gunnar bekräftade att inga andflockar sträckte under gårdagen. - Även nu mycket fattigt, såg på hemvägen f 8 bara skata, kråka, några starar. Hem 0910, rätt trött. Drack kaffe kl 1000 med Sophie Ehnbohm. Därefter vila, så småningom rakning, tvätt. Hörde spillkråka många ggr, fick senare veta att ett ex vistats här, hade kanske sitt stamtillhåll bakom lucka på kyrkan (???).

Kl 1300 sol, jag ut 1330, till kyrkogården. Erystalis rätt allmän på Rudbecki Cosmos, Tagetes, även flera andra syrphider, men inga fjärilar sedda. Fin sol men kyligt i skuggan. Kl 1415 mulnade det snabbt av höh mörk molnbank från S. Kl 1340 ett par finkflockar mot SV, och kl 1405 flock c 25 korsnäbbar överflygande. - Middag hos Lennart och Karin även denna kväll.

(94)
1993-10-05, tisdag.

1
12
Ut 0650. Mycket svag vind omkring S. Högsträck av småfågel ses, går tillsynes ungefär parallellt med sydkusten, d v s mot VSV över fågelstationen. (detta brukar vara fallet; jfr nedan). Jag skyndar mig till fyrningen, står där 0709-0715. Småfågel kommer över i stora men glesa flockar, jättehögt. Jag tar kursen, får 254°, 240°, 236°, vissa flockar 200°. En viss återgång ses. Stor starflock kommer, långsträckt, slingrar, säkert c 500 ex. ~~Stor~~ Mitt huvudintresse idag är inte att räkna fåglarna utan att se ~~och mäta deras~~ och mäta deras sträckriktning när de lämnar landet. Jag vill naturligtvis följa sådana flockar så länge som möjligt, se att de fortsätter på rak kurs. Tar kursen med min kompass, fabrikat SILVA, typ 3.

Flera sparvhökar kommer, dessa delvis rundflygande. Blåmes ingår i sträcket, ringduva ses i ringa antal. Småfågel nu kurs 220°, högt! (flyger)

0725 går mot Nabben.
Höggående sträck, går delvis så:
Men i huvudsak fast sträck-
tendens

0735 sträcket går
ungefär parallellt
med västra stranden;

I sträcket går grönsiskor, som vanligt i täta flockar och (åtminstone ofta) lågt, men ~~men~~ i huvudsak går sträcket högt till jättehögt. Det håller kurs 204°, kort därefter 205°.

(0740) ankomst Nabben. Starkt sträck, ~~men~~ kurs 215°. Hämpling, bofink, bergfink, grönsiska. Liten starflock kurs 200°. Småfåglarna kommer i huvudsak så: Sävspurv hörs, gulspurv också.

Molntäcket lättar sakta.

0752 kurs 213°. Mycket lågt vattenstånd

0755 " 208°. Nu fin småfågelström. Passer hörs, nästan säkert en flock pilfinkar. Stora vändande flockar, men bara kortvarigt

0758 massor ut, kurs 200° men vänder.

Sjömärket på Måkläppen står i kurs 193° från Nabben

Storspov hörs många ggr

Jättehög småfågelflock kurs 222°.

0805-
-0810 jag räknar småfågel, får 215 + 30 + 65 + 60 + 100 + 60 = summa 530 ex/5 minuter = drygt 100 ex/minut. Därtill kommer ultrahöga exemplar, som nu säkert är talrika (se nedan).

0811 utgående kurs 208°, både höga och jättehöga flockar

0813 utgående kurs 192°. Sträck delvis på enorm höjd

0815 " " 207°. Massor! - Mycket lågt vattenstånd; stora ytor söder om Nabben är "torrlagda", d v s över havsytan men givetvis våta. Massor av änder rastar i vatten eller på revlar just i vattenkanten: vigg, brunand, knipa, gräsand, stjärtand, ejder, gravand, småskrake.

Stor flock småfågel kurs 220°.

Mycket hög och mycket stor flock småfågel kurs 214°.

Starflock c 300 ex kurs 210°.

Väder: molntäcket lättar inte mera, men det är fint och mildt.

0825 småfågelström kurs 203°. Jag börjar räkna, men Nils Kjellén som står med en grupp i närheten kommer fram och ger roliga besked; dels kom en flock på c 21 mindre sångsvanar med västlig kurs långt ute i söder, dels finns dubbeltrastar insprängda i det höggående sträcket.

Eftersom jag arbetar med utgående kurser har jag inte tuben med mig. Dessutom är jag numera så gammal att jag inte obehindrat bär min nya tub kilometerlångt.

Jag ser dubbeltrastarna, men både Kjellén och jag hör dessutom snöskator (=björktrastar).

Utmärkt småfågelsträck, säkert 200 ex/minut.
Gunnar Roos hade antecknat flocken av mindre sångsvan.

187 0848- Jag räknar småfågel, får 1300 och därtill 120 starar, alltså
-0853 260 ex/minut eller 285 ex/minut, om stararna inräknas. (det kommer inte mycket stare). Bland småfågelnarna några få ladusvalor, däri till trädlärkor samt minst en korsnäbbflock. Flock 6 gäss flyger ungefär så:
Helt klara Anser-gäss. Kjellén bestämde dem till bläsgäss.
Strömmen av småfågel ökar tydligt, dess utgående kurs är 198° - 200°.

0905 småfågelkurs 220°. Roos räknar 300 ex/minut.

0910 småfågelsträck minskar, men jättehögt gående sträck ses hela tiden. Kurs 213°, både höga och jättehöga flockar. Roos observerar också minskningen men tror på 300 ex/minuten.

Ute på sandrevlar vid Måkläppen ses två flockar säl. De båda revlarna ligger minst 1 km från varandra. Antalet ex på närmsta revel är minst 35, antalet på den bortre är svårt att klara utan tub, de ligger tätt, kanske 40-50? Gråsälarna tjuiter ofta. Roos säger att bara gråsälen har detta högljudda tjutande läte. Jag har hört för längesedan att så skall vara fallet men vet inte hur knubbsälen låter.

Vind svag, är nu 175°, alltså en aning öster om syd. Småfågelsträcket fortsätter, "de går mera in i vinden", säger Gunnar, han menar att de gärna går (eller: brukar gå) ungefär mot vinden

Väder: det mörknar rätt snabbt, blir faktiskt regnhotande, men intet regn.

0922- småfågelräkning, jag får något under 200 ex/minut. Kurs 202°..

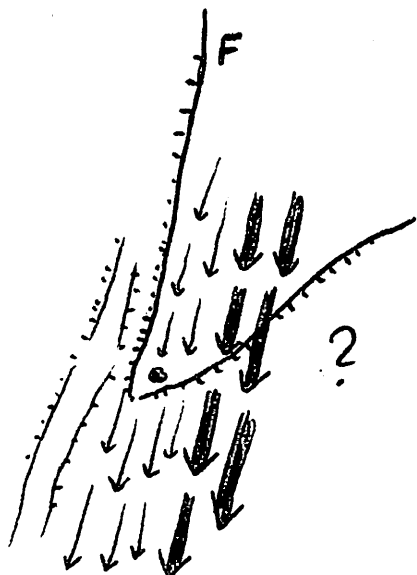
-0927 1 sparvhök passerar. Roos påpekar att min räkning är för låg; huvudmassan dels på jättehöjd (vilket jag ideligen påpekat härovan), dels något öster om vår obsplats. Se skiss:

F = fyren

• = vår obsplats

Tunna pilar = sträck synligt från vår obsplats

Tjocka pilar = nästan enbart jättehögt sträck, starkt, m 1 m synligt från Nabben eller åtmin. i huvudsak förbiret av mig.
(se även nedan)

1993-10-05 forts.

96

kajflock, rätt liten, samt höggående småfågel, allt kurs 205°.

0931 massor av småfågel ut kurs 219°.

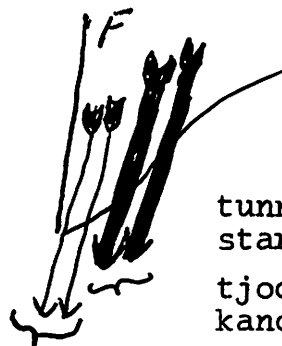
Sträcket nu helt oerhört, Roos säger bestämt ifrån att siffran måste vara minst 2000 ex/minut. (Två tusen per minut).

Han argumenterar att det mesta går

öster om oss såsom angivet på skissen föregående sida:

Man kan undra hur långt österut sådant massträck försiggår. Den starkt sydliga sträckriktningen antyder ju att sträcket kanske går på m 1 m bred front. (Se nedan).

(Dessa uppgifter om sträckets styrka är anmärkningsvärda, ty Gunnar Roos är alltid en försiktig general och brukar vid räkningar och skattningar oftast få något lägre siffror än jag). Se nedan.

tunna pilar:
starkt sträck.

tjocka pilar:
kanonsträck.

0935 Vind mycket svag, [redacted] riktning 160°, alltså sydsydost ungefär. Det ljusnar bra. Utgående massträck kurs 203°.

0940 massor! Steglits, sånglärka, bergfink, mycket fink. Ultrahögt sträck kurs 196°.

0950 småfågel kurs 196°.

0955 trastar i sträcket. Snöskata hörd, nästan säkert även sedd. Jämngårare himmel. De två flockarna säl ligger kvar. En häger flyger helt lågt alldeles över sandrevet som går ner till Kläppen. - Småfågelkurs 200°.

0958 regnstänk. Höggående småfågelsträck ändrar prägel, det blir tydligt mer rundflygning. Sträcket hittills mycket "målmedvetet".

1000 stor småfågelflock, skattad till 500 ex, kurs 208°. Fåglarna går lägre i regnet, "som de brukar" (Gunnar). Regnet dock mycket svagt. Kurs på fågel nu 190°. Regnet upphör, det blev bara spridda stänk! Massor av småfågel ut kurs 186°. (OBS!)

1005 sträcket: en del flockar (eller rättare: en del fågel i strömmen) vänder.

Jag finner att sträck pågår även väster om oss:

Jag säger farväl till Gunnar och går hem mot fågelstationen längs sydkusten, sakta, spanar noga efter sträck och finner att det är mycket tydligt koncentrerat som mina ovan [redacted] ritade pilar anger.

Se skiss här, med text:

■ Vind nu svag, vindriktning 148° - [redacted] 150°.

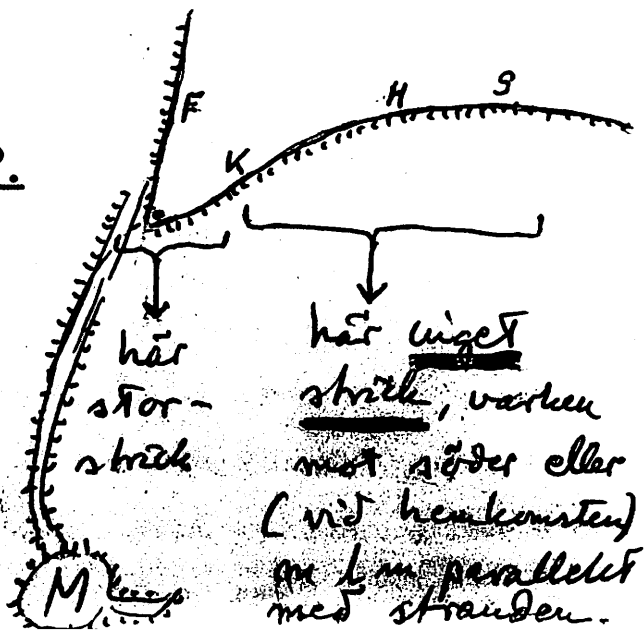
F = Fyren

K = Golfklubbens hus

H = Falskebåhus

S = Fågelstationen

M = Måkläppen

1993-10-05 forts.

Jag går sakta österut längs stranden. Mycket lågt vatten. Nästan fågeltomt. Icke en andfågel, knappt en trut. En enda sparvhök kommer med ungefär sydlig kurs kl 1035. Antalet sparvhökar hela morgonen mycket lågt. Tidigt på morgonen dock troligen en liten "stöt".

Det ljusnar avsevärt, blir matt sol. En fjällvråk kommer enligt skiss, sakta, vänder nästan säkert: Höjd under ~~100~~ 100 meter.

Mycket milt, delvis sol, disigt. Intet andsträck att se trots flitig spaning.

1050 3 ormvråkar och 1 sparvhök kretsar i diset över sandstranden, höjd c 100 m

1105 ankommer hem till fågelstationen. Litet småfågel hörs i träden, men inga sträckande flockar är att se eller höra. 1 sparvhök flyger högt mot ONO, och 3 ormvråkar flyger lågt ungefär mot NO } sannolikt de nyssnämnda exx. Grönsiska hörs, kråka ses.

2 + 1 sparvhökar flyger lågt mot VSV. Männe ny "stöt" av sparvhök; OBS aktiviteten hos vråkarna även om antalet är mycket lågt.

1115 långt bort i väster anar jag småfågelflockar som flyger ungefär mot ~~SSV~~ SSV eller kanske S, men över fågelstationen kommer inga sådana flockar.

Ännu 1 sparvhök mot SV högt och en annan ungefär mot S, de slöt sig ihop.

Några bofinkar går i retur, d v s ungefär mot ONO, över kyrkan. 1 sparvhök också i retur.

1120 det mulnar, blir alldeles lugnt (åtm. vid fågelstationen). Skuggigt, my. milt.

3 bofinkar mot SV, 11 bofinkar i retur,

1 sparvhök högt mot S eller SSV, en annan sparvhök lågt ungefär mot öster i krokig kurs.

1 vråk högt mot SV i diset, troligast fjällvråk. Korshäbb hörd.

- - - - -

På fågelstationen c 1135-1435, gjorde sovhytten i ordning, vilade, packade, åt litet. Gick sakta ~~genom~~ ett par helt korta rundor utanför huset, fram till kyrkogården. Såg några Eristalis på blommorna (Hieracium m.fl.). Spillkråkan sågs nära och hördes ideligen, både det kända lätet "prytt prytt...." och det "klagande ropet". En underskön lärkfalk kom norrifrån i trädhöjd, precis så att den nuddade vid de högsta träden.

1505 avresa med buss från Falsterbo

1610 ankomst Malmö C

1625 avresa från Malmö C med pågatåg

1639 ankomst Lund

1650 avresa med buss från Klemenstorget

1702 ankomst närmsta hållplats

1708 ankomst bostaden Tenorgränden 8.

Mycket roligt att få så goda ~~mätningar~~ mätningar på sträckets riktning en så fin dag. Gunnar sade redan vid 9-tiden att detta var säsongens ojämförligt bästa småfågelsträck.

1993-10-10, söndag.

Gick kl 1415 - 1530 på Hardebergaspåret ut ungefär till hitre gränsen för Kungsmarkens golfbana, och åter delvis samma väg. Väder: grått men torrt, rätt god sikt, mildt och behagligt, svag vind. Kort efter starten från bostaden såg jag ett par glesa trastflockar, c 15 + 10 ex, de kom österifrån in över villakvarteren. Det var mest rödvingetrast men några ex av större arter; snöskata hördes. Även när jag var på återväg kom några rödvingar på samma sätt.

För övrigt bara vanliga saker, enstaka ringduvor, några kråkor mest parvis, några råkor, enstaka skator ofta flygande åt olika håll. En hök kom mycket lågt och snabbt över träden och buskarna, den såg stor ut, men obsen var synnerligen kortvarig, och kanske var det en sparvhök. Koltrast få. Inga mesar eller finkar. Någon rödhake.

Det var rätt längesedan jag gick denna sväng. Observerade idag att hagtornsbuskarna bar oerhört med bär. Detta gällde praktiskt taget alla buskar. Och gångarna och trottoarerna är ju till stor del kantade av högvuxen hagtorn, tättstående trots viss gallring förra säsongen. Det rör sig om kilometervis med hagtorn, dignande av frukt, i bokstavlig mening: grenarna hänger ofta i bäge ner mot marken. Veldig tillgång på mat för trastar m.fl. alltså; skall bli spännande att se hur den utnyttjas.

1993-10-11.

En mycket mild och fin dag, svag vind, och fram till eftermiddagen oftast sol, som dock till god del var beslöjad av höga moln. Jag hade ärenden till staden och gick ditner, genom Botanicum. På vägen ~~hörde jag~~ hörde jag en sjungande gransångare från snåren på en granntomt. Såg också kung: ågel på samma plats. I Botanicum gick jag sakta runt, såg eller hörde intet märkligt. Nötväcka ropade. Jag mötte en mycket gammal dam, fru Petersen, som för 20-25 år sedan brukade delta i fågelexkursioner som jag ledde. Hon berättade om en underlig and som vistades i en av dammarna i trädgården (dammen nära Salix-buskarna, den plats där i gamla dagar professor Heribert Nilsson hade sina Salix-hybrider). Just den dammen hade jag inte besökt på länge och hade svårt att tro att där kunde finnas något annat än gräsänder. Men hej vad jag misstog mig. Vi gick sakta fram dit och såg dels ett tiotal gräsänder, dels fyra par mandarinänder (Aix galericulata)!! De höll ihop parvis, men de accepterade gräsänder alldeles intill. En stor överraskning för mig. Efter många tack till fru Petersen vandrade jag vidare, såg ett fåtal exemplar av Eristalis (rimligen tenax) på blommande Senecio, gula Chrysanthemum och enkla småblommiga Dahlia, såg endat ett ex av andra syrphider och ett enda honungsbi. Ingen fjäril.

På väg ut från Botanicum mötte jag Lennart Engstrand, en trevlig prick, chef för Botaniska Trädgården. Han berättade för mig att mandarinänderna visat sig vid nyssnämnda damm för ungefär fyra år sedan; första året bara ett par, därefter mer. De hade också fått ungar. Han berättade också att när häckningen pågick var de synnerligen aggressiva mot gräsänderna; dessa kördes bort utan förskoning. Han ~~förmodade~~ förmodade att mandarinänderna kommit från stadsparken eller någon annan ~~när~~ närliggande plats. Intressant. Vi samtalade rätt kort, och jag frågade honom om det blev mycket resande i tjänsten. Han svarade att det blev det inte. Han hade visserligen för ett par veckor sedan återkommit från en fjorton dagars tur till Indonesien, och i våras hade han vistats därnere, i samma område, bl.a. i en nationalpark på 4000 (fyratusen) kvadratkilometer ~~ord~~ orörd urskog i tre veckor. Men annars hade det inte blivit mycket resor.... Jojo.

På eftermiddagen, när det sakta mulnade alltmer, var småflockar av trastar (både mindre, säkerligen rödvinge, och större, rimligen snöskata) i rörelse över villakvarteren. Eljest intet att anteckna.

x) tillägg 1993-10-10: klockan 0110 på natten, när jag låg och läste, hördes plötsligt mycket tydliga vingläten, de blev starkare och förtonade rätt fort, lät precis som tonen av flygande knölsvanar.

1993-10-12, tisdag.

Enligt överenskommelse kom en medarbetare i tidningen LUM (det betyder: Lunds Universitet meddelar) klockan 10 för att intervjua mig inför den stundande födelsedagen. Trevlig prick, jag har träffat honom tidigare men har tyvärr glömt namnet. En yngre man, som var fotograf, medföljde. Det befanns att Lena haft honom som elev i skolan för c 15 år sedan; han hette Fredrik Hagblom och var tredje generationen i en lundensisk fotografsläkt.

Vi satt först en stund hemma och samtalade. Därefter färd till Krankesjön. Det regnade naturligtvis, men det spelte inte stor roll idag. Vi gick upp i det nya tornet, spanade över sjön både med kikare och tub, såg inte mycket, åtminstone inte mycket som var bestämbart. Närmsta klarvatten praktiskt taget utan fågel. Långt ute mycket fågel, tillsynes rätt jämnt fördelade över stora ytor. Men ljuset mycket svagt. Jag hann räkna till c 60 vita svanor, annars bara några skarvar och en mycket stor och snabbt rundflygande flock grönsiskor. Livligt samtal, och Fredrik Hagblom tog massor av bilder, nästan bara av mig.

Åter i Lund c 1215.

Dagen blev mycket regnig och mörk. Men c kl 1700 observerade jag att molntäcket, som hittills varit jämngrått, började visa ljusare partier i sydväst, och en halvtimme senare hade det lättat starkt, röda kvällsmoln sågs i väster, och sikten blev snabbt så god att de starka ljusen i Malmö syntes bra. Vid denna tid betydande aktivitet av trastar, säkerligen mest rödvingar, som flög upp och snabbt gav sig bort mot S-SO.

1993-10-15, fredag.

Bevistade Noël Holmgrens disputation på Ekologihuset på morgonen. Titel m m se nedan. Hemma igen c 1120. Utomordentligt grant väder: sol, utmärkt sikt, nästan vindstilla. Kl c 1130 såg jag 2 ormvråkar glida ungefär mot SV, mycket högt.

1220-1350 oavbruten passning hemma, från trädgården. Därvid sågs:

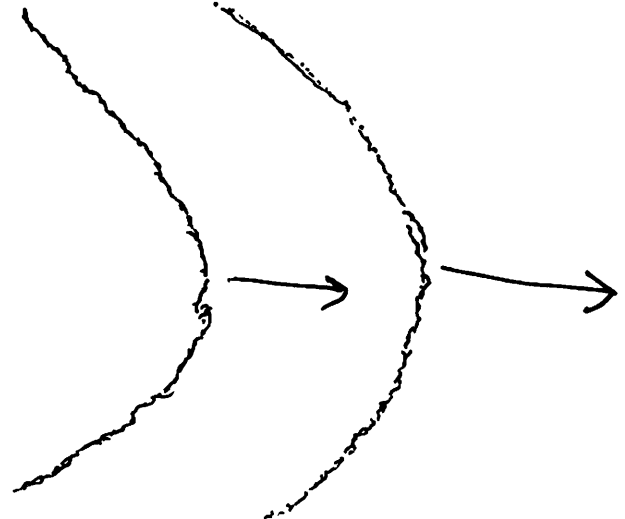
1232 1 ormvråk mot SV; kort därefter 2 vråkar kretsande my. högt.
1238 1 " mot SV, kursen togs med kompass, mättes till 228°. kort därefter ytterligare 4 vråkar mot SV, my. högt.

1245 jag finner en krets på 11 vråkar, alla säkerligen ormvråkar, högt i sydost eller ostsydost, ytterligare 7 kommer m l m från nordost, alla krestar, glider sedan mot SV. Mycket högt. Väder: jättefint. En del höga moln, alto-cumulus typ, och små eller medelstora cumulusmoln. En del av vråkarna har kretsat under sådana och delvis gått in i dem och försvunnit men strax ~~blivit~~ blivit synliga igen. Jättehöjd oftast

1258 Av ren slump får jag in en mycket grann andfågelflock i synfältet när jag letar. Upptäcks i SO, ~~mycket~~ mycket högt, tappades ett ögonblick men återfanns dessbättre. Bildade en väldigt stor och mycket jämn båge. Underifrån måste den ha tätt sig ungefär så:

Antal ex drygt 300.

Jag var först osäker även på gruppen, men till sist föreföll det mig dock tydligt att det var gäss (och inte dykänder), detta att döma både av vingslagen och flygbilden: de enskilda fåglarna hade långa och välspetsade vingar. Men det var endast med största möda jag trodde mig se detta. Flocken flög ungefär västerut, helt annan

flygriktning än rovfåglarna alltså. - En oerhört grann syn; jag hade säkert inte upptäckt flocken med blotta ögat.

1306 en fjällvråk flyger lågt mot SO, högst 75 m högt. Flockar av trast, allra mest rödvingetrast, flyger ofta förbi åt olika håll, glesa och inte stora, sällan över 20 ex synliga samtidigt, men de kommer ofta. Snöskata sedd och hörd i enstaka ex. Taltrast kan ha ~~funnits~~ funnits men ej konstaterad med säkerhet.

1312 en rovfågel, nästan säkert duvhök, flyger söderut på jättehöjd, snabbt och rakt, kretsar inte alls.

1316 en ormvråk glider mot SO, kurs 132°, måttlig höjd. Långt därneråt ses 1 + 1 kretsande ormvråkar, men den ensamma fågeln ansluter ej till dem utan fortsätter med rak kurs.

c 1320 ensam ormvråk kretsar på medelhöjd. Därefter lång paus
1327 och senare: trastar i glesa förband flyger åt olika håll, alla lågt, det är mest rödvinge men enstaka snöskator ses och hörs.

Trastar fortfarande mycket i rörelse. Men koltrast ses inte alls idag. Måne den håller sig undan p g av de stora nykomna trastflockarna?

1350 en gårdsmyg (som hördes för en stund ~~sedan~~ sedan) faller på muren c 2 meter bort, flyttar sig dock snabbt.

1350 OBSAR SLUT. Väder: absolut stilla. Höga moln minskar, cumuli rätt sparsamma, skattad höjd c 1000 m (molnbasen).

FORTS

1993-10-15 forts.

(101)

1530 ut igen i trädgården. Väder lika fint, men just nu ligger ett stort cumulusmoln i S-SV, alltså framför solen, med mörk undersida. Jag finner nästan genast 4 + 4 vråkar som på jättehöjd glider mot SV (ungefär) under molnet, 4 av dem börjar kretsa, försvinner in i molnet men kommer ut igen; alla åtta ~~ses~~ ses på ~~nya~~ nytt, men det är osäkert om de fortsatte. Kanske återgick de mot O-ONO, vilket ju inte vore oväntat vid denna tidpunkt på dagen.

c 1600 Jag stannade ute till c 1600 men såg inga fler rovfåglar; trastar däremot aktiva som förut, flög snabbt och vanligen lågt åt olika håll.

Väderuppgifter idag (jag lyssnade c kl 1630): kl 14 hade Malmö 8 grader C, Lund och Falster bo 7 grader. Vind på Oskarsgrundet en meter/sek, NNO.

1993-10-16, lördag.

På morgonen och förmiddagen mycket trast över Ö Torn, de flög i glesa förband åt olika håll, allra mest rödvinge men snöskata sedd och hörd i ringa antal. Flockar rätt små eller medelstora, c 20 - högst 40 per flock.

Lena och jag gjorde biltur till Krankesjön. Start 1120 i utomordentligt grant väder, nästan stilla, intensivt solsken, finfin sikt. Vid starten en ormvårk kretsande högt över Ö Torn. På vägen till S Sandby 1 + 1 vråkar, kretsande på medelhöjd. Stopp i S Sandby för bensinköp. For sedan via Tvedöra - mot Torna Hällestad - Silvåkraskogen - ner till Tvet - upp via Silvåkra by till Silvåkratornet vid sjön. Öster om S Sandby 6 ormvårkar, de gled ungefär mot SV på mycket stor höjd. Vid Tvedöra 1 ormvårk rätt lågt kretsande, och nära Tvet (vägskälet) 1 ormvårk på måttlig höjd och en på jättehöjd. Vi stannade inte. Därefter ännu en ormvårk lågt.

1225 upp i nya tornet. Delvis rätt mycket folk som ville samtala om olika ting. Obsarna därför något störda. Vädret fortfarande fint, men det mulnade snabbt en stund, lättade dock medan jag ännu var kvar i tornet. Vinden ökade tydligt, blev ungefär V. Förmodligen som följd härav låg mycket fågel i västra änden på sjön; sothöns dock även i norra delen. Östligaste biten fågelfattig (som vanligt), och närmsta klarvatten nästan fågeltomt.

1225 Arter sedda:

-1320 skäggdopping: några glest
 fördelade bland sothönsen
 eller eljest på ~~klara~~
 klarvattnet

häger: 1 ad förbiflygande

knölsvan: c 55-60 sedda, oregel-
bundet spridda. Alla sedda
var ad, ~~mm~~ och många låg

långt bort i väster-nordväst.
bläsand: flockar sågs falla ute
i sjön, några tiotal ex

vigg: flock flygande långt ute

knipa: flygande långt ute; högst
sannolikt en stor flock, vilket
inte är så vanligt

ormvråk: bara ett ex denna timme,
kretsade högt över sjön

sothöns: oerhörda mängder. Utanför norra stranden ~~många~~ tätta och långa men m l m smala flockar, långt bort i V mycket stora mängder, jag tror på c 2500-3000 totalt. De flockar jag fingranskade innehöll nästan enbart sothöns.

fiskmåsar: flock c 12-15 flygande
på håll

ringduva: bara enstaka ex sedda

mindre hackspett: ett ex flög
söderut, lågt, precis över
tornet. Fällde väl synligt och
studerades noga av flera pers.

sånglärka hörd

rödvingetrast sedd i måttligt
antal, överflygande i m l m
glesa förband.

(taltrast och snöskata troliga
men ej bergsäkra).

Tillägg: två bergsäkra hannar ad av mindre korsnäbb i toppen på den enda kvarstående granen vid [redacted] tornet.

skägges: två ex flög förbi över vassen ungefär i ögonhöjd. Flera ex hade setts och/eller hörts av andra pers. innan vi kom.

grönsiska: flockar på 25-30
ex sedda ett par ggr.

bofink: bara enstaka ex sedda.

skata
kaja

kaja
raka
kraka

[illegible]

Lena och jag återvände till Lund via Tvedöra-SSandby. Fin sol, utmärkt sikt, men vinden hade ökat, och jag såg bara 1 + 1 ormvråkar på återvägen, kretsande högt resp. medelhögt.

Åter i Lund 1355.

OBS att inga gäss syntes, och inte heller en enda gräsand!!

Folk i tornet rapporterade större skrikörn och ung kungsörn från Havgårdssjön, och jag fick höra om ett helt oerhört vråksträck igår över Falsterbo: 6000 ex, sextusen ex, sades det. Mig veterligt den högsta ~~totala~~ dagssiffran ~~ett år sedan~~

sedan 50-talet. En [redacted] i okt. -53, när jag ledde en kursexkursion i Falsterbo, hade vi en dag c 8800 vråkar, och jag

tror mig minnas, att Karl-Georg Wingstrand hade en ännu [REDACTED] högre dagssiffra hösten 1950 (??).

1993-10-17, söndag.

Mycket klar och fin dag. På morgonen och förmiddagen var trastar allmänna; de satt i träden i trädgården och på granntomterna, de flög över åt olika håll, ibland ensamma eller några få tillsammans men oftast i flockar på 15 - 20 - 40 ex/flock. Allra mest rödvinge, men snöskator sedda och hörda.

Kl 1220-1355 gick jag på Hardebergaspåret ända till hitre gränsen för golfbanan och åter. Trastar mycket starkt dominerande, de satt både i hagtornsnåren och i träd av olika slag, de flög nervöst ~~fram~~ åt olika håll ~~fram~~ såsom förut. Även ~~fram~~ ute över rena åkermarken sågs flockar; där tycktes snöskator vara allmänna, annars var det allra mest rödvinge. Dessutom såg jag 3 - 4 koltrastar på vandringen. Mycket riklig förekomst av trast, många hundra måste ha funnits i det område jag genomvandrade. Därtill några ~~fram~~ fiskmåsar flygande, en kungsfågel mycket nära; litet grönfink, f ö bara det mest triviala.

1993-10-18, måndag.

For till Malmö med tåg 1030. Härligt väder, men rimfrost i trädgården på morgonen, och ännu kl 1010 när jag tog in posten, var det tjock rimfrost på locket på postlådan. Mycket trast i Lund, även vid järnvägsstationen; säkert 90-95 procent rödvinge. Flockar sedda även vid Hjärup etc.

I Malmö gick jag till Baltzarsgatan 25, Svenska Dagbladets Malmökontor, och skaffade mig ett par ex med viktiga artiklar bl.a. om planerna på Öresundsbron. Gick sedan en långsam runda i Slottsparken, som jag inte besökt på decennier. Många dammar med massor av fågel: ~~fram~~ gräsänder i hundratal (varav två snövita ex), vidare gravand, bergand, sothöns, ~~fram~~ åtskilliga rörhöns, grågäss etc; och av en underlig slump befann jag mig plötsligt inför fem rödhuvade dyk-änder varav två granna hannar och tre honor. De ~~fram~~ låg precis vid stranden och skyggade inte det minsta fast folk gick förbi på 3-4 meters avstånd. Jag studerade inte fågellivet närmare, men på gräsmatta nära gamla museet betade 76 gäss, nästan bara grågäss, dock såg jag en vitkindad och ett ex med påfallande kort näbb, ovisst om det var en grågås eller kanske någon korsning eller möjligen en spetsbergare. Inte klart, näbbfärgen matt. I denna park sågs några koltrastar men bara 2-3 rödvingar. Från ~~fram~~ tåget tillbaka till Lund sågs bl a en avgjort stor och tät trastflock mellan Burlöv och Åkarp.

På e m kl 1530-1620 gick jag en ny runda på Östra Torn; trastar talrika, och av c 30-35 noggrant granskade var alla rödvingar. Men snöskata hördd, och idag flera koltrastar sedda, ~~fram~~ bland annat två som satt öppet i rönn och åt bären. En gårdsmyg sedd, den tycks vara rikligare än vanligt i höst.

På kvällen, när det var absolut molnfritt, vindstilla och mycket ljust, var trastar särdeles aktiva, ~~fram~~ flög allmänt åt olika håll; detta sågs särskilt väl c kl 1650-1720, när vi åt middag.

1993-10-19, tisdag.

Samma granna väder. På morgonen kl 0615 ~~fram~~ visade termometern minus 2° C, och det var rimfrost i hela trädgården. Hela dagen skarp sol, intet spår till cumulusbildning; svag till måttlig vind. Jag kopierade ett par dagboksrenskrifter på Ekologihuset och gjorde sedan en exkursion: for med "Pågatåg" till Örtofta, gick ett par tre km norrut, mest nära järnvägen, och tillbaka ungefär samma väg. Ankomst Örtofta 1205, avresa 1349.

Redan på morgonen sågs mängder av trastar, rödvinge allra mest, i trädgården och över angränsande områden, och på vägen till Örtofta stora flockar både vid Stångby och på öppna fält. Snöskata tydligen allmän åtminstone i de flockar som vistades på fälten. Vid Örtofta station, i träden och snåren väster om järnvägen, lyfte flera hundra trastar, allra mest rödvinge. Övrigt utbyte på exkursionen:

1993-10-24.

Vid middagstiden gick jag en sträcka vid Höjeån, väster om järnvägsbron. Mulet väder, men rätt bra sikt.

Östligaste dammen, alltså närmast järnvägsbron, hyste:

knölsvan: ♂ + 3 mörka juv.;
 på avstånd därifrån 8 ad.
 sothöna 6
 brunand c 27 varav 12 ♂♂,
 som visade stor variation
 i dräktens "klarhet"
 vigg c 15 varav bara 2
 eller 3 m 1 m tydligt
 han-färgade
 kricka 1
 osäker and 1 (Anas, men
 såg underlig ut, jag
 klarade den inte.

Nästa stora damm:

knölsvan 2 ad
 sothöna 7
 brunand 2
 vigg 10.

Dessutom sågs nu:

tornfalk 1
 ormvråk 2
 kråka c 11 ex varav ett
 mycket argt int. attacke-
 rade ormvråken.

kråkfågelflock på c 130 - 140 ex
 ankom plötsligt, bestod mest av
 kaja och råka.

snöskata 20 + 7 + några ex till
 rödvinge 75 + 100 + några till
 koltrast bara 1 ex iakttaget
 gårdsmyg
 blåmes
 skator

gräsand: 2 överflygande

nästa stora damm:

skrattnås ett ex ad i vinterdräkt

överflygande: en gråtrut juv

i åfåran, mest dolda under tät
 snår:
 gräsand 5 hannar

Jag gick därifrån c kl 1435. Då
 sågs mer trast. Trichocerider
 dansade.

1993-10-28.

På öppna platsen, busshållplatsen vid stationen: en missfärgad kaja. Den var ensam och synnerligen orädd, gick precis förbi folk som stod och väntade eller satt på bänkar.

Kajan hade onormalt ljus undersida, grå, delvis ljusgrå, ojämnt färgad, snarast "flammig". Översidan var ungefär normal till grundfärgen men hade rikligt med små till medelstora, vita fläckar, spridda över rygg och vingar men mycket osymmetriskt placerade.

Den största vita fläcken var ungefär U-formad och utgjorde ytterkant (bak-kant) på en armpenna ~~mm~~ eller möjligen stor vingtäckare. Se enkel skiss:

Kajan hade dessutom missbildad näbb, se nedre skissen. Övernäbben hade konkav profil och tycktes vara kortare än undernäbben. Ett par tre gånger plockade den minimala mat-bitar på trottoaren; men eftersom näbbspetsen inte fungerade normalt måste den lägga huvudet på sidan och "peta ~~mmmmmm~~ i sig" maten, vilket tycktes vålla svårigheter.

1993-10-29, fredag.

Lena och jag hade beställt rum på Sjöbo Gästis. For dit. Start från Lund 1520, via S Sandby - Silvåkra by - Vombs ängar - Vombsjöns västra sida - väg 104 till Sjöbo, ankomst 1630. Fin eftermiddag och kväll. Obsarna på vägen blev alltså kortvariga och anteckningarna kortfattade, men antalet fåglar blev oerhört högt.

Lund - Silvåkra: 1 + 1 ormråkar flög norrut. 1 glada lågflyg.

Silvåkra - gränsen mot Vombs ängar: 1 blåhök, inte hanne ad;

1 tornfalk och minst 2 ormråkar.

Vombs ängar: norr om vägen, långt bort oerhört med gäss; jag skattade antalet till 3000 - 4000, men mycket ungefärligt. Mäktig kör av blåsgäss och grågäss. Stor rörelse på gässen, mycket långa rader av grågäss uppe och flög, lågt, hundratal i flykten på en gång, vingarnas ljusa frandel syntes skarpt. Sädgäss inte hörda. Dock naturligtvis inte möjligt att kritiskt bestämma alla gässen, helst som ju de flesta stod på marken. Och visst kan enstaka läten av andra arter ha drunknat i kören. Men det är fullkomligt klart att blåsgäss fanns i tusental och grågäss i flera hundratal. Dessutom såg jag en flock på c 30 vitkindade gäss. - Söder om vägen stod vipor glest, men när de lyfte blev det c 400 - 500 ex. och därtill stod en del kvar på marken jämte c 140-150 ljungpipare.

Vi fortsatte till Vombsjöns västra sida. Långt ute i sjön låg väldiga flockar mås, och nya flockar kom bl.a. från V eller NV. Det rörde sig om många hundra måsar; andelen fiskmås resp skratmås oklar. Långt ute på sjön låg obestämbara fåglar i stort antal. Gräsänder sågs, och några storskarvar. ~~En~~ En tornfalk flög över i skymningen.

Väster om vägen sågs en flock på c 300 ljungpipare flygarätt nära, och tusentals gäss flög på ~~ett~~ avstånd bort mot V och/eller NV. Dessutom flög mycket stora vipflockar väster om vägen. Och på längre avstånd sågs översvämnningar, inte stora i jämförelse med läget för 55 år sedan men ovanligt stora ~~översvämnningar~~ i jämförelse med vad jag brukat se på senare decennier. Där låg c 170 svanar, sannolikt mest sångsvan men fingranskning inte möjlig. Andra fåglar, rimligen änder, låg också på översvämningarna. Dessa var belägna söder ~~om~~ om Kävlingeåns fåra. Obsarna på denna plats blev hastiga och inte heltäckande.

Vi kom till Gästis, tog vårt rum i besittning och åt därefter en god middag.

1993-10-30, lördag.

Min åttioårsdag. - Vi sov dåligt på natten. Jag hade fått veta kvällen innan, att Anders Börjeson från Riksradiön i ~~W~~ Växjö skulle ringa tidigast klockan 0730. Men ingen telefon hördes förrän 0815; jag begrep senare att ingen personal ~~var~~ funnits närvarande på

hotellet dessförinnan. Anders Börjeson talade med mig och nämnde (det var direktsändning) att jag idag fyllde 80 år. Uppenbarligen en stor uppmärksamhet mot mig.

Lena och jag åt frukost och tog sedan igen oss på rummet, packade dock och gjorde oss i ordning i god tid. ~~Den~~ Skånes Ornitologiska Förening hade ordnat mottagning på Snogeholm, inte i huvudbyggnaden, ty där pågår en moderatstämma, men väl i den s k jaktstugan, det hus som på sommaren är café. ~~Den~~ Detta hade förberetts av Paul Eric Jönsson, en stor hedersman; tyvärr var han inte närvarande idag eftersom han anmält sig till ett vadarsymposium i England.

Lena och jag var inte klara över parkeringsmöjligheterna vid Snogeholm. Lämnade därför Sjöbo Gästis 1120, for förbi Snogeholm och fann en stor och föga belastad P-plats, ~~den~~ fortsatte därför via Skårby - S ~~Sn~~ Krageholmssjön (stopp på vanlig platsen) - Krageholms slott - Årsjö by - Eneborg - Assmåsa - Tågra ~~och~~ ~~och~~ ånyo via Ilstorpsgården (f.d.) till Snogeholm, ankomst 1240. Mottagningen skulle börja 1300. - Det var mycket vackert väder; och på ~~den~~ rundan såg vi ~~en~~ följande fåglar:

(nr -)

1993-10-30 forts.

106

glada 4
ormvråk 7
fjällvråk 2
tornfalk 2,
varav 1 hanne ad

blåhök 3, ingen var hanne ad
kungsörn 2 juv över Orans
kant nära Tågra.
hök, osäkert om duvhök eller sparv-
hök, också nära Tågra.

Dessutom på rundturen:

skäggdopping några i Krageholmssjön
häger 1 ad vid "
sädgås c 400 vid Ilstorp (nära numera rivna Ilstorpsgården)
bläsgås minst 50, både ad och juv också " "
gräsand; helt få sedda Krageholmssjön
knipa: några ex " "
störkrak: en hanne " "
fasan
sothöna hörd i Krageholmssjön
havstrut: 2 ad "
övriga mäsar fåtaligt sedda
ringduva få
större hackspett sedd
snöskata: flockar
rödvingetrast: bara få ex
nötväcka hörd vid Krageholmssjön
bergfink sedd där, helt få ex
nötskrika: 2 Sövdeborg
korp: 1 ex över Snogeholm

kråka }
råka } ja, ganska mycket
kaja }

Artlistan uppgjord i hast, sannolikt ej fullständig.

- - - - -

Mottagningen på jaktstugan vid Snogeholm började kl 13 och pågick till kl 16. För mig en mycket stor, ja snarast oerhört stor överraskning. Massor av folk. Lokalen fullbesatt, 50-60 personer. Aldrig hade jag drömt om en sådan uppvaktning; jag hade - efter att ha hört om planerna från Paul Eric - frågat honom om han verkligen trodde att nämnvärt med folk skulle leta sig dit. Men det trodde han; och rätt hade han. -

I Paul Erics frånvaro sköttes mottagningen av Johnny Karlsson, som också hanterade det hela mycket väl. Här är inte platsen att redogöra för allt vad där hände; det framgår någorlunda av lyckönskingarna per post och telegram, och ~~mycket~~ av gåvorna och av mina tackskrivelser. Allt gick väl, men det var en fysisk omöjlighet för mig att alltid se och ~~komma ihåg~~ komma ihåg varifrån varje enskild gåva stammade. Men jag tackade av hjärtat, och det gick hyggligt.

Omkring kl 1530 började leden glesna. Kl 1545 reste Lena och jag ~~hem~~, medförande Carin Ehrenberg som skulle äta middag hos oss och bo hos oss ~~för~~ för natten. Vi for via Vombs ängar, stannade där i skymningen precis som 24 timmar tidigare. Berith Cavallin, som varit med på uppvaktningen, stod i ena fågeltornet. Gäss: norr om vägen, rätt långt bort som igår, totalantal ikväll skattat 2000 ex eller något därunder. Massor av bläsgäss kom från V och fällde ~~precis~~ precis när vi stannat och var beredda att observera. Antal nog c 1000-1500 (men kanske färre, en del var m l m tillfälligt uppe och flög). Grågäss hördes mycket bra, sädgäss likaså men helt få jämfört med bläsgässen. - Vipa sedd i småflockar redan vid Ilstorp.

Lena bjöd på lax och glass med hjortron till middag (hjortronen en gåva från Nils Åke Andersson, sedan många år en av mina allra trognaste vänner, rar, omtänksam, uppoffrande).

1993-11-07, söndag.

Gick på Hardebergaspåret och tillbaka. Start 1315, återkomst 1405. Gråväder men torrt, och rätt god sikt. Måttlig vind omkring ONO. Några plusgrader. Dagarna närmast före 7 nov. hade jag visserligen inte gjort närmare obsar men dock trott mig finna att antalet trastar (rödvinge och snöskata) avtagit starkt. Undersökte saken. ~~Ännå~~
Fick följande artlista:

gråtrut: några överflygande, delvis högt. Mest juv.
obestämda måsar: ringa antal, i praktiken säkert fiskmåsar.
fasan: ett par tuppar
ringduva: bara enstaka överflyg.
koltrast: flera ex, räknades tyvärr ej
rödvinge: bara ett par tre helt små flockar, c 5 + 8 ex, samt några m 1 m enstaka (dessa inte alltid kritiskt bestämda, någon kan ha varit taltrast).
snöskata: en flock på c 15 ex.

talgoxe: något ex
blåmes: likaså (men i trädgården har blåmesen de sista veckorna varit att se dagligen, c 2-3-4 ex i regel, alltså mycket vanligare än talgoxen).
bofink: något enda ex
skata sedd

kaja } bara få ex, men på hem--
råka } vägen kom en flock på
kråka } 50-60 ex över, mest kajor, delvis i små grupper.

Jag såg ingen rovfågel, och inte heller någon grönfink; den brukar annars ses i åtskilliga ex i nyponsnåren utanför Dahms villa. Rödvinge och snöskata: som synes bara i helt ringa mängd jämfört med läget för någon vecka sedan. Jag undersökte tillgången på bär på hagtorn (och rönn, som dock finns här bara sparsamt) och fann att hagtornarna fortfarande bar mycket rikligt. Enstaka buskar (småträd) dock m 1 m "nakna", ovisst om bären ätits eller måhända ruttnat och fallit av).

På utvägen mötte jag Märta Wiwen-Nilsson, änka efter juveleraren. Hon var i gamla dagar rätt ofta med på mina fågelexkursioner. Hon är nu mycket gammal och tunn men fortfarande livlig. I hennes sällskap var en annan äldre dam, som jag känner mycket väl igen; även hon har deltagit i exkursionerna förr om åren. Tyvärr vet jag inte hennes namn; möjligen är hon maka till någon professor och ledamot i Fysio-grafiska Sällskapet. De båda damerna stannade och gratulerade mig till 80-årsdagen och sade bl a att de var särskilt tacksamma för exkursionerna och att få personer i Sverige kunde ha spritt mera glädje än jag, främst genom exkursionerna. Jag blev riktigt rörd, har aldrig tänkt åt det hållet. Och exkursionerna har ju varit en stor glädjekälla även för mig själv.

1993-11-16, tisdag.

Bilexkursion med Peter Larsson, start 0830, återkomst till bostaden c 1310. Vi for ~~här~~ - Dalby - Kyrkheddinge - Staffanstorp - Yddingens nordsida; vek in på enskilda vägen via Hammelen. Området söder därom är numera en golfbana (vilket jag inte kände till, ty jag har inte passerat där på många år). Stannade vid Carl XII:s ek (resterna), gick ner till sjön, fortsatte ungefär mot V genom trevliga skogsmarker, även alkärr m m; men just vid anslutningen till allmän väg vid Lilla Roslättsby blev det stopp: låst bom över vägen. Måste återvända hela vägen via Hammelen till stora vägen, for ner till Svedala, köpte bensin, återvände till f d Bökebergsslätts hållplats men fortsatte därifrån till Fjällfotasjön, stannade där vägen löper vid sjön. Peter bjöd på kaffe med smörgås. Sedan åter upp till f d Bökebergsslätts hållplats - på allmänna vägen till Roslätt; även denna väg (som jag känner väl sedan 30-talet) går genom mycket trivsamt terräng: skog, grova ekar, omväxlande vegetation, vattensamlingar söder om vägen etc.

Därefter via Bokskogen - Torup - Hyby - Staffanstorpskorset (som har utbyggts och blivit jättestort) - Dalby - Lund - upp till ~~Ekologihuset~~ Ekologihuset (där jag hade ett ärende) och gamla Zootis (där Peter skulle tala med bibliotekarien). Sedan hem till Tenorgränden, där vi satt och samtalade en stund.

Hela tiden utmärkt fint väder, frost på morgonen, mycket svag vind omkring N, molnbank i Ö upplöstes snart, det blev sol och grant.

I nedanstående artlista användas följande förkortningar:

B = Bökebergsskogen

F = Fjällfotasjön

Y = Yddingen och marken (huvudsakligen golfbanan) väster därom

Arter:

- 1 storskarv: Y, ett ex i "heraldisk" position på stolpe, 2 ex på stjärn. Inga flera!
- 2 sädgås: Y 16 + 2 + 10 ex mot SV på morgonen. Inga fler, vilket är anmärkningsvärt.
- 3 sångsvan: F hörd flera ggr i följd, tydligen några överflygande ex
- 4 gräsand: Y samlad flock söder om den lilla ön, c 450-500 ex. På andra ställen i sjön bara ett par tiotal sedda.
Dammarna söder om Y: ett par tiotal. - F: flera överflygande flockar på 5-20 ex, samt i sjön tät flock 25 ex.
- 5 storskrak: Y bara c 6 ex.
F: flock på klarvattnet, den "drog not" som termen lär lyda: fåglar i flockens front dök, andra simmade framåt, och fåglar längre bakåt i flocken lyfte och fällde framom de övriga, etc etc. Jag skattade flocken till c 60 ex. Men 5 minuter senare låg alla ex m 1 m stilla och nästan samtliga i enkel rad, då gjorde jag noggrann räkning, fick 89 ex, varav rätt hög procent hannar ad, skattat kanske 35 procent.

- 6 ormvråk: Y 3 varav en mycket ljus, längre neråt L Roslätt 5, nära Svedala 1, under fortsatta färden före Klågerup 4 varav en rätt ljus, och ~~ett~~ därefter 1. Summa 14 varav 2 ljusa. Se ock nedan.
 - 7 fjällvråk 1 lågflygande vid Roslätt
 - 8 glada: ingen före F. Där 1 ex rätt högt kretsande och 1 ex helt lågt över en gård.
 - 9 duvhök över skogen, lågt, 1 ex nära Roslätt
 - 10 tornfalk: 1 ryttlade nära stora vägkorset vid Svedala, lågt.
- OBS tillägg om ormvråkarna: ingen sågs kretsas. Flera ex uppskrämda, 2 my. lågflygande utan att vara skrämda, alla andra satt i träd eller i något fall på ledningstråd.
- 11 fasan: 4 ex högljutt kacklande, kastade sig ner i vassen i F; därtill enstaka andra.
 - 12 vipa: Hyby på hemvägen c 10 ex glest stående på betesmark, kort därefter my. stor flock c 300 flygande långt borta plus annan flock som nästan säkert också bestod ~~bestod~~ av vipor, ett par hundra approx.

- 13 gråtrut: Y 3 ex varav en icke utfärgad, flög mot N. Senare flock c 5 ex. Inga andra måsar sedda.
- 14 ringduva: F ensamt ex, med stor ruggningslucka i armpennorna i båda vingarna, fällde i bok vid sjön.
- 15 gärdsmyg: hörd vid F, vid vår rastplats
- 16 snöskata: Y c 20 + 15 ex, senare ett par tre små flockar
- i snöskateflockarna c 2 ex av mindre trast⁰, högst sannolikt rödvinge.
- 17 koltrast sedd ofta
- 18 talgoxe: ett fåtal sedda
- 19 blåmes: bara ngt ex
- 20 skäggmes Y: Peter hörde den långt före mig, många ggr. Slutligen också hörd av mig ehuru svagt och föga tillfredsställande, trots att jag faktiskt hört låtet och sett arten rätt nyligen vid Krankesjön och Heljesjön.
- 21 bofink: } några ex på när-
22 bergfink: } håll, men två finkflockar på c 50 + 100 ex bestod nästan säkert av dessa arter. De flög över m 1 m mot ~~ö~~ öster.
- 23 domherre: c 3 ex Lilla Roslätts by, de flög över och lockade fint.
- 24 korsnäbb: samma lokal som domherrarna: ett par små sällskap och 2-3-4 ensamma flög över åt olika håll. Låtet ej lika "rent" och entonigt som hos mi. korsnäbb och skarpt. Fåglarna flög över ett område med vuxna lärkträd. Men någon säker artbestämning kunde jag inte göra; ett par ex kom nära men tyvärr i skarpt motljus.
- 25 nötskrika: ett ex i skogsbryn Y
- 26 skata: ensamt ex F
- 27 kaja: enstaka ex och ~~en~~ någon liten flock sedd, därtill flock hörd (men ej stor)
- 28 råka sedd men allra mest på slättbygden i omr. Lund-Dalby-Staffanstorp-Hyby.

- 29 kråka ofta men enstaka, därtill samlad flock c 12 ex Hyby
- 30 korp hörd både Y och F och inne i Bökebergsskogen.

Däggdjur:

dovhjort: i Bökeberg nära landsvägen tjur med små horn varav det ena kort (brutet??), senare rätt nära Torup flock minst 9 i skogsbryn, därav ingen stor tjur.
rådjur också ~~minst~~ minst 2 ex nära Torup.

- - - - -

Väder härligt men kyligt.

På färden många fält i träda, rikt bevuxna med m 1 m höga örter; ett par sådana fält väldigt stora.

Häxkvastar (Taphrina) på björk sågs på några ställen.

Ungefärlig tidtabell:

Y från avtagsvägen vid Holmeja till L Roslätt där vi måste vända c 0905-1000, bensinköp Svedala c 1035, F c 1055-1115, "andra rundan" via ~~en~~ Roslätt - Torup 1140, ank. Lund, Zootis 1220, samtäl hemma c 1310-1340.

Mycket skön tur. Peter ~~gick~~ hade gjort en mycket fin färgbild av mindre hackspett som han dagen innan sett i Östra Skåne. Nu tecknade han av motiv vid Fjällfotasjön.

När vi efter hemkomsten stod på P-platsen vid Ekologihuset, kom en hök sakta på c ~~50-60~~ 50-60 m höjd. Såg stor ut, tyckte jag, och rörde vingarna sakta (och inte mycket); kretsade ett par rätt trånga varv - och dök på huvudet ner bakom Ekologihuset. Försvann förstås. Tre kajor for iväg därifrån. Jag blev inte alls övertygad om att det var en sparvhök, men måste låta bestämningen förbli osäker.

1993-11-16

110

platser, områden ↓ arter →	ormvråk	fjällvråk	glada	duvhök	tornfalk	summa	kommentarer
nära Yddingen	3					3	
Bökeberg	3					3	
nära Roslätt	2	1		1		4	
nära Svedala	1				1	2	
vid Fjällforsjön			2			2	
hemvägen via Klågerup	5					5	
summa	14	1	2	1	1	19	

Två av ormvråkarna var ljusa, men ingen var extremljus.

1993-11-17.

Väder kl 0905: stilla, kallt, mest molntäckt. - När jag öppnade ytterdörren, kom en sparvhök över mot SV; och kl 0915 kom en rätt gles flock på c 120 småfåglar med kurs ungefär norrut. Finkar, men art omöjlig. - Enligt överenskommelse kom Bertil Nosslin, och Lena och jag gjorde en rundtur med honom.

0930 från Lund, kurs mot Krankesjön.

Flock minst 11 raphöns på rimfrostig åker nära Hardeberga. Lätta att se.

1 tornfalk på telefontråd. Vi passerar S Sandby. Därefter mycket svartfågel på fälten. Fasantupp också sedd

Tvedöra: 1 ormvråk på stolpe. Mer svartfågel flyger över, mot SV. Vi far vägen Tvedöra - Revingeby, här ses några vipor överflyg., och på långt håll flyger 4 svanar söderut, låg höjd.

1 ormvråk på stolpe i vägkanten.

Revingeby: vi far ner "Prästavägen". I skogen vid verkstaden 1 ormvråk, lyfter nära. - Krankesjön isbelagd!

c 1015 upp i nya tornet vid Krankesjön, den ter sig helt isbelagd, men med kikare och tub syns flera, åtminstone skenbart mycket smala vakar långt ute. Mycket ungefärlig skiss här, men den är väl oundvikligen påverkad av perspektiveendet. Vakarna är fulla med fågel. De båda största och närmaste, markerade nr

① och ② på skissen, innehåller:

nr ① c 1000 änder, allra mest gräsand, men enstaka ex av knipa och en storskrake ses, därtill c 40 svanar, åtminstone till stor del knölsvan.

nr ② c 800 änder, allra mest gräsand varav en helalbino som stod på iskanten, vidare knipor och c 30 svanar, atm. delvis knölsvan.

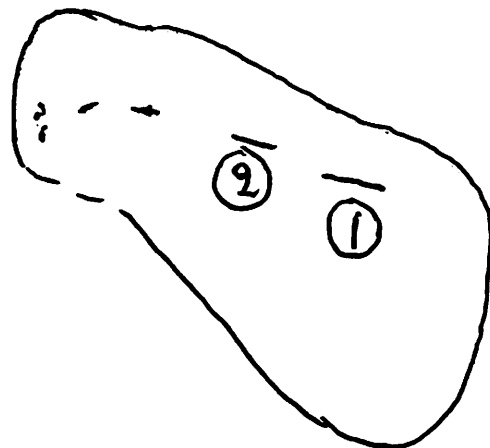
Vakarna längre bort i väster-nordväst innehåll också tjockt med gräsänder och minst ett par tiotal svanar, men dessa vakar var mindre. Totalsiffran gräsänder i alla vakarna kan omöjligt ha varit mindre än 2000-2300, och totalantalet svanar var minst 75. - Vid tornet en ensam rödhake. Och 11 sädgäss flög över mot SV. En finkflock och en trastflock flög rätt högt mot norr. Och en fjällvråk satt i träd vid kanalen från Silvåkrakärret.

1050 Vi fortsätter till Öbacken: 2 glador sitter i ~~hög trädtopp~~ hög trädtopp. Ännu 1 fjällvråk. 1 häger. Vombs ängar: mycket vatten på ängarna. Klingvallsåns fåra också välfylld. Över ängarna en tredje glada lågt kretsande. Flock 20 gäss på håll, flyger söderut lågt, annars inga gäss sedda eller hörda. - Allén av grova almar mellan Södergården och allmänna landsvägen avverkad! 3 rådjur på ängarna.

Vombs by: en nötväcka faller på stam 2 meter från bilen.

"Norra Vombvägen" genom Furet, stannar sedan vid vanliga utsiktsplatsen vid Vombsjöns SO hörn. Absolut lugnt. Sjön öppen, bara helt litet is på begränsad yta nära vassen. Rätt nära land ligger en skäggdopping. Rätt långt ute, delvis glest, ligger några hundra gräsänder; i detta lugna väder ligger de inte orienterade åt ett visst håll utan med huvudena åt alla håll. Mycket långt bortanför dessa flockar fanns fler änder, antagligen stort antal. - Vigg bara några få och knipa likaså vid gräsänderna. Flock 45 storskrakar flög tätt och rätt lågt österut, härligaste belysning, hög procent hannar ad. - En enda salskrake simmande, var inte hanne ad. Många gråtrutar på håll, en del obestämda måsar.

Talgaxe sedd i Furet.

1993-11-17 forts.

Fortsatte till Ilstorp och ner till bron över Klingavälsån (på vägen till Kumlatofta - Everlöv). Stannade här en rätt god stund, spanade runt. 7 snöskator flög över. 1 ormvråk mot NO, 2 andra ormvråkar sittande på olika håll. Även 1 fjällvråk sittande; den var ovanligt mörk. Flock 12 sädgäss betade nära ån, 10 andra sädgäss flög förbi. 2 vipor mot Ö, kort därpå 2 mot V, sannolikt samma ex. Blåmes. 1 blåhök, ej hanne ad, flög lågt, nästan säkert juv. Långt bort satt en stor örn i ~~träd~~ trädtopp, jag är nästan säker på att det var en ~~örns~~ kungsörn. Vi for inte ditåt, det skulle tagit lång stund att komma den nära.

Längs ån översvämnningar men av måttlig omfattning, inte tillnärmelsevis som det kunde vara i gamla dagar.

Inga änder sedda här och inga gäss utöver de nämnda. Stor flock c 100 - 120 svartfåglar uppe och "lekte" i skyn, många ex "störtade" mycket brant och i tvära vändningar.

1200 vi far härifrån tillbaka mot Ilstorps kyrkby - Ilstorpsgården (som numera är riven). 2 + 2 + 2 vipor flygande. 2 gäss dito. 1 fjällvråk och 1 ormvråk. Vid f d gården 3 fasantuppar. Söder om gården betade c 900 gäss, varav c 800 säd och högst 100 bläs. 2 sädgäss med breda klarröda halsband. 1 glada, 1 fjällvråk och 1 blåhök hanne ad här, nära varandra. Den stora gåsflocken gick på oskärdat betfält. På annat fält 20 sädgäss. 1 sittande ormvråk.

Tågra: söder om gården 600 gäss, längre västerut gick andra ~~flockar~~ flockar som undan för undan lyfte och anslöt till de 600. Summan blev c 800 ex trots att en del var kvar någon km västerut. Allra mest sädgås, men vi fann en vitkindad.

På kraftledningsstolpe en ormvråk med mycket sällsynt dräkt: undersidan vit eller ~~rosa~~ kanske snarare gråvit, tedde sig helt ofläckad. Huvud mörkt och mörk haklapp, skarpt avsatt mot det ljusa på u.s.. Ovansida inte brun och inte mörk utan gråbrun med betoning på grått, högeligen märklig dräkt alltså, men ormvråk var det.

Forts. genom Fyledalen på den enskilda vägen till Eriksdal - Röddingeberg. Här 3 glador sittande i träd. Flock 15 kråkor. 1 ormvråk uppskrämd, precis vid bilen. Lång sträcka utan stopp i Fyledalen.

1325 Lyckås. OBS: inte en rovfågel att se i dalen. Orsak: det absolut stilla vädret. - Mycket vatten i dalbotten.

1330 matpaus ~~vanliga~~ vanliga platsen. 1 glada. Svartfågelflock fällde i de döda almarna men fortsatte rätt snart. Icke en rovfågel utöver ~~gladan~~ gladan.

For Lyckås - Baldringe, såg flera fasaner. Efter delvis molnigt väder är det nu sol sedan en god stund. 1 tornfalk sittande, 1 glada sittande och 1 lågt flygande. Baldringe 1 fasan. Härlig trakt. 1 osäkert bestämd vråk sittande. Flock 16 svanar mot ~~öster~~ söder eller sydost, art tyvärr oklar.

Plötsligt, över öppen mark, två havsörnar fritt synliga, lågflygande, 1 ad och 1 juv, den gamla fågeln bär något i ~~klorna~~ klorna, stor oro bland kråkfågel, örnarna försvinner bakom kulle, återses ej. Flock 40 vipor. Fiskmåsar. Gulsparv. 2 glador, men kan ha varit desamma som ovan nämndes. 1 ormvråk sittande, har ovanligt välmarkerat nästan vitt "halsband" (snarare bröstband).

På åtel (dött rådjur) på öppet fält kråkor.

Nära Sövestad några snöskator.

Krageholmssjöns S sida, stopp: sjön mest öppen, c 50 glest liggande gräsänder, en vigg, minst 15 knipor, 30-40 storskrakar längre ute. Enstaka gråtrutar och några obestämda måsar (högst sannolikt fiskmåsar). 6 hägrar flygande över sjön.

1993-11-17 forts.

Vi fortsatte mot Skårby: flock 200 svartfåglar, 1 ormvråk, och 2 rådjur. Skårby: ~~flora~~ gråsparvar, ovanligt stor flock.

HUndratals fiskmåsar flyger över mot Krageholmssjön.

Nyåkra: 1 ormvråk, kort därefter 1 ~~flora~~ fjällvråk, 1 glada och 1 tornfalk, alla dessa fyra rovfåglar sittande.

Ellestasjön: 1 fjällvråk flygande, fällde. Ute i sjön svan: 2 ad och 3 mörka juv, jag bedömde dem (med tubens hjälp) som helt säkra knölsvanar ● (en familj alltså), men Bertil trodde på sångsvan. I sjön en stor flock vigg och många flockar gräsand;

1500 Snogeholmssjön vid Snogeholm: rådjur vid stranden, flera hägrar.

Sövde by: 2 kanadagäss stod på stranden, precis på den lilla bit som är badstrand på sommaren. - Vi far den enskilda vägen från Sövde by till ~~flora~~ Ilstorps by. 1 ormvråk lyfter.

Vid Björka by 1 glada mot SO.

Vi beskådar det gamla hus som förr var "Stannys affär". Det har blivit grundligt renoverat, och på ömse sidor om entrén står ett majestätiskt rådjur i vit plast och i naturlig storlek.

1525 Övedskloster: 1 ormvråk. I Vombsjön, vid östra sidan massor av mås, säkert c 500 ex. Säkerligen mest fiskmåsar men ej noga granskat.

1530 Vombsjöns V sida. 1 tornfalk sittande. Måsar i mängder: c 500 ligger i eller nära NV hörnet, andra ligger i stort antal långt ute på sjön. 2 fasantuppar. 1 ormvråk. 4 sångsvanar flyger österut. Vattnet utanför västra stranden fågeltomt som vanligt.

Vombs by: 1 större hackspett korsar vägen precis framför bilen. 1535 Voombs ängar: oerhört med bläsgäss långt uppe i norr, mäktig kör. Fåglarna stod först på marken, även när ett par mycket kraftiga skott hördes från militärområdet. Men så kom ett ännu mycket kraftigare skott (pansarskott??), och alla gässen gick till vädars med vilt kackel. Bläsgäss dominerade starkt, men sädgäss hördes.

Det framgår av tidsangivelserna att Bertil på slutet kört mycket fort.

Över ängarna kom, helt oväntat, en avgjort stor och mycket gles småfågelflock med kurs mot O. Säkert 500 ex, kanske fler, högt flög de, upptäcktes av slump.

Vi for hem via Tvet - Torna Hällestad - Måryd. 5 rådjur nära Måryd. Kom hem c 1650.

OBS: oerhört med bär på hagtorn exempelvis i Fyledalen och och på sträckan Skårby - Nyåkra - Amalielund (där hagtorn är riklig på ett par delsträckor), etc.

1993-11-17

(114)

lokal
eller
vägsträcka

arter →

ormvråk

fjällvråk

obestämd vråk

glada

havsörn

obestämd örn

blåhök

tornfalk

summa

kommentarer

Lund-Silvåkra
Krankesjön, från
Silvåkratornet
Silvåkra -
Vombs ångar
genom
Vombs Fure
till Håtorps by
- Kumlatofra
tillbaka, till
Tågra
enskilda vägen
i Fyledalen
rastplatsen vid
Lyckås
Lyckås-Baldr.
- Sövestad
Krageholussjön
- Skärby
nära
Ellestasjön
Snogeholm -
Sövde
Björka -
Vombsjön
Vombs by -
Vombs ångar-Lund

3

1

1

3

3

1

1

1

4

blåhök: ej öad

2

2

1

1

6

blåhök öad

2

3

5

1

1

1

1

≥ 2

2

1

7

havsörn:
1 ad + 1 juv

2

1

1

1

5

1

1

1

1

1

2

1

1

4

summa

16

7

1 ≥ 12

2

1

2

4

45

summa bestämda rovfåglar: 43 ex; 6 arter.

Ingen "börtingevråk", men en ormvråk med
mycket ovanlig färg (se texten).

OBS: betydande antal fjällvråkar.

1993-11-21.

Jag gick kl 1330-1430 på Hardebergaspåret österut och sedan precis samma väg tillbaka. Väder: ren vinter, sammanhängande snötäcke, frost, kallt. Ostlig vind, Först snarast svag men ökade starkt mot slutet. Inget snöfall; och luften var ganska klar men sikten reducerad genom snödrev. Snötäckets medeltjocklek åtskilliga centimeter. - Utbyte:

art	UTVÄGEN		HEMVÄGEN	
	c 1 km närmast bostaden	nästa km	sistn. km	km närmast bostaden
sädgås	-	17 mot SV	-	-
obest. svan	-	-	-	2 mot SV
duvhök	-	-	1 ex mot S	-
sparvhök	-	-	1 ex mot Ö	-
fiskmå	1 ad överflyg.	-	-	1 ad överflyg.
koltrast	14	-	-	17
snöskata	2	-	-	minst 12
rödvingetrast	- -	-	-	3
blåmes	-	-	-	1
pilfink	-	-	-	1
obest. småfågel	--	-	1	-
skata	1	-	-	1
kaja	-	--	-	10
summa ex	18	17	3	48
summa arter	4	1	3	9
summa bestämda arter	4	1	2	8

summa summarum sedda arter: 13

" " bestämda arter: 11.

1993-11-24. (runda

Gick ~~kl 1345~~ i villabebyggelsen på Östra Torn kl 1345-1445. Väder: tjockt med snö, säkert 10-15 cm. Alldeles lugnt, ett par frostgrader. Gick täml. långsamt i kvarteren, till större delen längsgångvägar till stor del kantade av högvuxen hagtorn, ofta 4-5 m höga, mycket rikt bärande. Därtill naturligtvis andra träd, buskar, trädgårdar, gräsplaner. Utbyte:

koltrast: 39 ex, allra mest enstaka i hagtornshäckarna; på ett ställe 3 ex nära inpå varandra.

snöskata: länge noll, mot slutetenstaka överflygande plus en flock på c 12 ex som fällde och en annan flock på c 25-30; dessa delvis m 1 m på vingarna, men mest satt de i Crataegus, såg en snöskata äta ett hagtornsbär.

rödvinge: summa 2 + 1 + c 3 ex, ej flera.

blåmes: summa 1 + 1 + 2 ex

grönfink: ett enda ex

råka och } överflygande, enstaka eller några tillsammans, summa kanske kaja } 15 ex av vardera arten.

kråka: bara några få ex sedda

skata: knappt mer än 5 ex sedda

måsar (trut?): 1 ex mot N.

koltrastar ofta flygande korta sträckor, fällde i Crataegus-buskar eller på marken under buskarna.

kl 1440: 2 sädgäss ungefär mot SV
1442: 6 " mot SV

Eljest ej en enda fågel sedd på långflykt.

1993-11-27.

Vid Zoofis kom en ensam korsnäbb flygande mot S.

1993-11-28, söndag.

Solsken, rätt svag vind omkring 0, temp nära noll eller någon minusgrad. Snötäcket har blivit tunnare men är fortfarande sammanhängande. Lena och jag gick kl 1230-1330 på Hardebergaspåret utåt och samma väg tillbaka. - OBS: listan här ej i systematisk ordning.

<u>art</u>	<u>utvägen</u>	<u>hemvägen</u>	<u>anm.</u>
koltrast	12	17	delvis 2 eller 3 nära varandra
snöskata	c 200	c 250	
rödvingetrast	3	1	
blåmes	--	1	
skata	några , ensamma	dito	
kaja	c 10 överflyg.	c 5	
råka	c 10	c 10	
kråka	--	2 + 1	
gråsparv	--	3	
grönfink	1	1	
kanadagås	4 + 17	--	flockarna flög mot SV
fiskmås	c 5 överflyg.	c 5 + 10 + 1 + 1	mot öster (ej de 5)
<u>sidensvans</u>	1 + 4	--	

Bland fiskmåsarerna var de flesta ad, men enstaka icke utfärgade. Flocken på 5 ex flög glest och sökande över fälten, men de 10 + 1 + 1 exemplaren flög österut.

1993-12-05, söndag.

Bilexkursion. Från Lund 0935. Grått väder, några plusgrader, snarast god sikt, dock dis på längre avstånd. - Över Östra ~~mm~~ Torn flera hundra snöskator, lågflygande, mestadels i mycket glesa flockar, delvis även sittande i träd och hagtorsbuskar. - Vid Hardeberga kajflockar på c 50 ex snabbt flygande mot NV.

Den långa sträckan S Sandby ~~mm~~ - Abusa - Eliselund - Tvedöra: massvis med ~~mm~~ ute på bete kreatur, men av fågel bara några trastar, och en ensam kråka i trädtopp. ~~mm~~ Vägskälet vid Stensoffa passeras kl 1000. Fortf. nästan ingen fågel. Mycket vatten i markerna precis som väderlekstjänsten spådde i samband med det inträdande mildvädret. ~~mm~~ Snötäcket, som i dessa delar av Skåne säkerligen var 10-15 cm tjockt, smälte bort my. snabbt.

Silvåkra by: flock c 60-65 kajor över byn, rundflygande. Enstaka kråkor sittande.

Öbacken ytterl. 1 + 1 kråkor. Vombs ängar mycket kraftigt översvämmade, vattnet gick upp till vägkanten S om vägen; här var minst 300 m diameter öppen vattenyta. En fjällvråk lågt, förföljd av kråka. Några högflygande måsar. På ängarna kråkfågelflockar (som nästan alltid åtm. på vintrarna).

1005-1025 obsade över ängarna från vägen vid Öbacken. Synnerligen högt vatten i Klingvallsån. 1 ormvråk kretsar lågt, och en örn kommer precis lågt över ängen, ~~mm~~ med en svans av kråkfågel efter sig. Fick kvickt ut tuben men örnen spårlöst försvunnen.

På ängarna, på rätt nära håll norr om vägen, stod relativt ~~mm~~ högt gräs kvar på översvämmad mark. Här satt resp. fällde talrikt med kråkfågel, inte minst kaja. Jag undrar var de fann här: insekt-larver eller andra djur som tvingats upp av vattnet??

Gåsflockar flög åt olika håll, 10, 20, 100 ex/flock, även några gäss parvis. Mest sädgäss men blås hördes och sågs. Totala antalet här sedda gäss 250 eller högst 300. På en översvämning låg en knölsvan ad med 4 ovanligt mörka ungfåglar.

Allén från Vombs södergård till allmänna landsvägen fälld, som tidigare sagts. Nu är också stubbarna ~~mm~~ bokstav-ligen pulvriserade. Våldiga, grova stambitar ligger travade. Åtminstone de flesta träden var hårt angripna av almsjuka. - ~~mm~~ Några få snöskator.

Vombs by: 1 glada kretsar, ett par hundra meter bort ännu en glada Vombsjön öppen; högt vatten. I vattnet utanför västra stranden som vanligt icke en fågel. Markerna väster om sjön blöta, på täml. långt håll översvämmade (men översv. tydligen grunda och inte extremt stora). På översv. c 150 sångsvanar och många hundra gäss. Och på blöt jordig mark hitom översv. en helt jättestor gåsflock, lång och tät. Sädgåsa i stark majoritet men ~~mm~~ sågs och hördes, och jag fann åtminstone ett par ~~mm~~ tiotal kanadagäss i ena kanten. Detaljgranskning av alla gäss omöjlig. Men jag räknade dem rätt noga och kom till en totalsiffra på c 4000 varav c 500 på översv. - ~~mm~~

Över gåsmassorna 1 ormvråk och 1 trut.

Vi forts. till VSNV (=Vombsjöns NV hörn, 'Hjälmarödshörnet'). Här c 300 gräsänder i vattnet på rätt kort håll, men längre bort låg en väldig mängd gräsand, säkert ytterl. 1500. Bland änderna: 1 vit eller praktiskt taget helvit, en annan likaså snarast helvit, en ljust snusbrun med rätt mycket vitt på ovansidan (det område som hos normal färgade ex är grått delvis, t ex inre armpennor etc). En fjärde fågel stack av på långt håll genom mycket ljus dräkt, men huvudet var tillsynes normaffärgat. Alltså fyra ex med onormal färg, och obs att detta var på ett studerat totalantal av c 400 eller högst 500 ex, ty majoriteten av den stora massan låg för långt bort för detaljstudier. -

Bland gräsänderna lyfte en kniphanne, och vid stranden under buskarna en häger.

1055-1125: vi tar en fika på Sjögården. Gott. Julmarknaden hann vi också granska, men den föreföll åtminstone mig ovanligt mager.

1993-12-05 forts.

Därefter start, nu duggregn och frisk vind. Förbi Övedskloster intet sett utom 7 flygande gäss och en ensam ungtrut; strax därefter dock 2 glador kretsande helt nära varandra, lågt över fält. Vi forts. förbi Björka mot Ilstorp men ser bara 7-8 måsar flygande mot vinden och någon enda kråka. Vi viker av mot KUmlatofta, stannar vid bron över ån. Stora översvämningar, sådana som man numera mycket sällan ser på denna sträcka (jämför 30-talet!). Flock 40 sädgäss flyger motströms. Flock drygt 25 kråkor på våtmark vid ån. Några fiskmåsar. /g Lena och jag forts. till Kumlatofta by, där den gård som för några år sedan var väldigt förfallen, nu blivit mycket prydligt renoverad. Vi återvänder samma väg, kommer till bron över ån 1200. 2 gräsänder flyger ~~snabbt~~ snabbt österut, tydligen uppskrämda av en ~~mäktig~~ mäktig ung havsörn som gör ett par snabba slag och sedan fortsätter lågt österut längs ån,.

OBS att inga gäss och inga änder sågos här utöver de nämnda. OBS också att rätt stora ytor låg i träda resp inte hade skördats; jag såg också en stubbåker som inte hade plöjts upp.

Forts. Ilstorps by - Spjälla - Tågra: ingen fågel. Men söder om f d Sövdeborgs station på jordigt och plöjt fält ~~gick~~ gick 160 sädgäss; på avstånd dessutom några flygande småflockar gäss. En ormvråk. - Vi tar in på den enskilda trevliga vägen i Fyledalen mot ~~Eriksdal~~ Eriksdal. 1 korp på fält. 1 ormvråk uppskrämd. Grått men ej regn. Nära Eriksdal 1 ryttlande tornfalk. OBS: föga fågel denna sträcka; det är tydligt att rovfåglarna inte visar sig mycket i detta väder.

1232 Röddingeberg: 1 glada lågt. Vi fortsätter nere i dalen. En blåhök, ej hanne ad, kretar sakta, relativt högt upp.

Betydande avverkning av bok i dalen på S sidan, bl.a. ~~helt~~ helt nära den kurva och det vägsål, där Petasites albus växer precis i vägkanten. OBS: ån i dalbotten starkt översvämmad, jag har aldrig sett så mycket vatten här, åtminstone inte på de sista 15-20 åren.

1240-1300. Rast vanliga stället nära Lyckås. Grått; delvis m l m ~~ojämnt~~ ojämnt molntäcke. Först föga, men sedan visar sig en ormvråk och 5-6-7 glador, de hängde på den dynamiska uppvinden över branten. Sakerligen minst 6 glador. Strax kom 2 kungsörnar, en ~~ad~~ ad och en juv, länge kretsande lågt, ofta nära varandra, satte sig slutligen i sammaträd, en m l m döende alm långt borta.

Vi forts. till "Galerie Through", där dubbelgrevinnan Piper-Hamilton brukar ha försäljning av bl a WWF-artiklar. I angränsande hus även en tillsynes exklusiv klädeshandel, klänningar, dräkter etc. Men vi köpte intet sådant. Forts i stället mot Baldringe. 1 ormvråk på "hangvind" över kulle, kort därefter 7 glador lågt kretsande i ~~sällskap~~ sällskap och i ett träd därintill, ~~in~~ i kanten av en park, 14 sittande glador, orädda, ~~lyfte~~ lyfte sent. Forts, mot Eneborg. Ännu en ~~glada~~ glada. Ett par smärre småfågelflockar. Minst 100 ~~kråkfåglar~~ kråkfåglar i flock, mest kråka och råka. Ännu en ormvråk. Fiskmåsar, trut. Trädor. På åkrar i kullig terräng vid vägen två översvämningar, helt frusna. Detta nära den förstörda lövgrodedammen nära Ållskog. /a

1330 1 ormvråk krets. 1332 Eneborg. 250 fiskmåsar lågt flygande i sänka. Vid Assmåsa kråkfågelflock, men ej stopp. Nu duggregn och my. mörkt. Vi stannar ej ehller vid Snogeholmssjön. - Lottentorp: c ~~200~~ 200 gäs på jordigt fält, därtill flygande gäsflockar på håll. - Vi far genom Sjöbo samhälle, passerar det Nordqvistska huset; den fina trädgården nästan fullständigt borta, my. stora nya hus byggda där. Ekarna m l m norr om huset dock kvar, och jag ser att råk-kolonin finns kvar där också. Omkr. kl 1345 ~~Övedskloster~~ Övedskloster: massor av vatten i bäcken. Regn börjar ~~nu~~ nu, men strax kortvarig ljusning. Harlösa: 1 tornfalk på träd. - Jättestor översvämning nedströms Vombsjön. Vi forts. Harlösa - Hunneberga - Revingeby. Där en glada my. nära i regnet. - 1422 hem. Medelstor snöskatflock hemmavid. Skön tur trots att vädret blev mycket sämre än prognosen. Se nästa sida för tabeller.

1993-12-05

	vägsträcka eller lokal	ormvråk	fjällvråk	havsörn	kungsörn	oberständ örn	glada	blåhök	tomfalk	summa	kommentarer
	Lund-Silvåkra									1	
	Vombs ängar	1	1			1				3	
	Vombs by-Vombsj.	1					2			3	
	Övedskloster						2			2	
	Klingavälsån vid Kumlatofte			1						1	havsörnen juv.
	nära Tågra	1								1	
	nära Eriksdal	1							1	2	
	Röddinge och Lyckås, Fyledal	1			2		7	1		11	kungsörn : <u>en</u> juv, <u>en</u> ad blåhök ej öad
	nära Baldringe	1					22			23	
	nära Ållskog	1								1	
	Snogeholmsjön									—	
	Sjöbo-Öved									—	
	Harlösa-Revinge						1		1	2	
	Revinge-Lund									—	
	summa	7	1	1	2	1	34	1	2	49	

1993-12-10.

Vandring på Hardebergaspåret och åter, 1335 - 1450. Gråväder och plusgrader. Fågelliv alls inte märkligt. Men den avpatrullerade sträckan är här uppdelad i två. Från startpunkten vid Tenorgränden 8 och ungefär 1,5 km österut går vägen genom villakvarter, och längs spåret står delvis träd och täta buskridåer av hagtorn m m. Denna sträcka kallas härnedan för I. Öster därom kommer sträcka II, ungefär lika lång men löpande genom öppen åkermark, låt vara att enstaka träd (mest små träd) och glesa buskar delvis står längs spåret (som alltså är lika med gamla Harlösabanans vall). På ett ställe ligger en gård med bl.a. resliga almar nära spåret, men detta ändrar inte helhetsintrycket. Sträcka I är lummig, sträcka II går över öppen mark. Här artlistan, på utvägen sträcka I och II, på tillbakavägen sträcka II och I.

art	utvägen		hemvägen	
	I	II	II	I
ringduva	1	0	0	0
rödhake	1	0	0	0
koltrast	30	0	0	22
snöskata	35	0	0	25
grönfink	2	0	0	c 4
korsnäbb	15	0	0	0
sidensvans	14+2	0	0	4
blåmes	1	0	2	0
skata	c 4	sedd	sedd	sedd
kaja				
råka	80	10	enstaka	enstaka
kråka		(varav 5 kråkor)		

På morgonen och f.m. sågs i trädgården 1 rödhake, 2 eller 3 koltrastar och 3 blåmesar.

Hagtornsbär och nypon fanns fortfarande.

1993-12-13: se följande sidor.

1993-12-18, lördag.

Ny vandring på Hardebergaspåret och åter, kl 1315-1420.

Väder: kl 1315 sol, slöjigt, nästan stilla; klar sikt
1330 ökande molnighet, svag vind, sikten försämrats
1345 mulet, grått, my.lågt molntäcke; täml. dålig sikt
senare regn. Några få plusgrader; främot eftermiddagen kändes det mildare.

art	utvägen		hemvägen	
	I	II	II	I
koltrast	10+19	1	0	6+15
snöskata	c 25	4	0	55+5
blåmes	3	1	1	1
skata	5	0	0	5
kaja	2	0	0	2
råka	c 5	0	0	c 5
ringduva	0	0	0	15

Under dagen sågs också enstaka ex av fiskmå, grönfink, gråsparv och talgoxe. Fiskmåsar ses ofta, mest ensamma, avspana villakvarteren. Övriga sedda i trädgården vid helt korta, tillfälliga utblickar.

1993-12-13.

Start från Lund 0905. For via Dalby - Veberöd - Sjöbo Ora - Anklam - Röddinge - Tomelilla - Stiby kyrka - Gärnsnäs - Simrishamn - Her till hamnen - Brantevik - Gislövshammar - Skillinge - Löderups kyrka - Valleberga kyrka, stannade ej där men kyrkan såg högst underlig ut - Tosterup - Övraby - Lyckås - Fyledalen, stopp på vanliga platsen - Baldringe - Assmåsa - Snogeholmssjön, som hade tunn is - Ilstorpssgården - Ilstorps kyrkby - Björka - genom Vombs fure - Vombs ängar - Silvåkra by - S Sandby - Lund.

Tider: "Skarrie hed" 0930, Röddinge 0941, Tomelilla 0945, Stiby kyrka 0958 - Simrishamn, utkanten 1005 - råkkolonin vid järnvägsstationen 1010. Rundfarter i Simrishamn, därefter mot söder 1050, Brantevik 1100, Gislövshammar 1116. stannade där till 1135. Till Skillinge 1139. Sandhammaren 1200-1220. Löderups kyrka 1230-1240. Lyckås 1355, Fyledalen 1400 - Baldringe 1410. Vombs ängar 1510, hem 1540.

Gjorde en fin tur, till stor del snabbfärd, flera korta raster. Åtskilliga välbekanta lokaler ej besökta idag, eller bara hastigt passerade.

Fågel m m:

Lund - Dalby - Veberöd: svartfågel i måttligt antal, 1 ormvråk i torrtopp, nära Veberöd spridda kråkfågelflockar, ej stora. Därtill en varfågel.

H Ska Vebr. - skarrie nästan intet

Sjöbo Ora - Anklam: glesa kråkfåglar, 1 ormvråk sittande i hög trädtopp, 1 ormvråk flygande

Anklam - Röddinge - Tomelilla: enstaka svartfåglar, c 8 kråkor, flockar av råka, (trastflock liten), 1 ormvråk sittande på stenrammel, 1 glada ytterst lågt flygande. C 15 måsar kretsande, såg ut som trutar,.

Tomelilla - Stiby: 2 glador + 1 glada, skata, råkflock 40 ex + fler råkor. 1 ormvråk flygande, 1 obestämd rovfågel sittande, 1 tornfalk ryttlande. 1 ormvråk sittande lågt i träd invid gård. Överflygande måsar, enstaka ex, nästan säkert fiskmås.

Stiby: flera koltrastar i samhället, på äpplen. Häxkvastar.

Gärnsnäs: spridda fiskmåsar ad. Flock c 50 trastar, trol. snöskator. Simrishamn, utkanten och staden och hamnen:

efter plöjare drygt 200 måsar, det var övervägande gråtrut men även en del mindre, rimligen fiskmås. Föga svartfågel.

Hamnen: sothöns 15

gräsand 20 varav en onormalt ljus hona.

storskrak en ♂

vigg 30 varav få ♂♂

kråka

kaja

skrattnås ett ex.

ejder 3 + 1

häger 1

gråtrut ett par hundra ex, varav bara få ungfåglar

havstrut många ad.

Norra bassängen:

gråtrut c 250. Även här var antalet ungfåglar my. ringa

havstrut c 15

skrattnås bara ett ex

fiskmås: en död, ej utfärgad. råka

vigg högst 100 ex

sothöns 25 - 30

ejder ytterligare några ex gräsand: inte mycket

häger: ännu ett ex, på våg-brytaren

koltrast 2 juv.

Mycket tyst och lugnt i hamnen.

Några få trutar kretsande my. högt.

Simrishamn-Brantevik: 3 gröndämlar i nyponbuskar.

1 ormvråk, börringevråk: översidan hade ljusa täckare, stjärten var delvis mycket ljus, snarast vit. Ena vingen trasig.

Branteviks hamn, norra delen: tom på fågel, vattnet var grumlat, ej ett liv att se. Södra bassängen också tom så när som på 3 vigg. Ungefär 15 gråtrutar och 2 havstrutar ad flög över. Gårdsmyg sedd. Vid hamnen ligger ett stort fossilförande block med text, tyvärr är det vetenskapliga namnet osäkert, men ungefär så här står det: Grammichnites gigas, krypspår 570 milj. år. Beklagligt att jag inte antecknade ordagrant i sin helhet.

Gislövshammar trevligt ställe. Här låg 35 + 5 gräsänder + några till, vidare knölsvan σ^2 , och en alfågel σ flög förbi. Gårdsmyg. Skata. Kråkfågelflock 110 - 120 ex, till stor del råka. Råkkoloni. Inalles c 100 trutar sedda.

h Skillinge vid dammen:

obestämd svan: 3 ex flög mot S
ejder: summa en guding och två
mörka ex

salskrak: en hona

sothöns högst 10

trutar hela tiden i luften men
glest

Sikten så god att Bornholm syns.

kaja flock c 40 ex

vigg c 115 ex utanför bassängen,
låg tätt

obestämd rovfågel 1 sittande på
avstånd

Oerhört ~~mycket~~ täta häckkvastar på
björk

Kyl: nere vid vattnet men vi såg intet

Sandhammaren 1200-1220: mycket fågelfattigt, vi såg bara en lom som
flög mot NO och 5 alfåglar med samma kurs. Knappt en mås att se.
Sandhammaren-Hagestad: flock c 50 gäss flygande långt borta.

Över nyplöjt fält c 200 fiskmåsar. 1 ormvråk lågflygande. Häck-
kvastar.

Löderup: 8 + 19 sädgäss flög norrut

Ingelstorp: 1 glada. Vitfågel. Råkkoloni på vägen mot Glemmingebro.

Tosterup: före ankomsten dit 1 sittande ormvråk och 1 fjällvråk. Vi
besåg slottet. Gåsflockar på håll, delvis kanadagås, delvis obest.
~~mycket många~~ 1 glada flygande, 1 glada sittande i träd med byte,
ännu 1 glada sedd. I damm vid Tosterup: gräsand 4 σ^2 och 5 σ^2 ,
en av hannarna var svartvit, och ett ex jätttestort med rött
(snarast rödbrunt) huvud.

Övraby: flock gråsparv och pilfink, totalantal c 12. OBS hur litet
man ser av dessa arter numera. Vi tog lunchrast här. 1 glada.
Körde snarast i terräng en bit härefter, såg först 1 sittande
ormvråk och sedan 2 ormvråkar till.

Utkanten av Örups almskog: 1 glada. Nötväcka hörd.

Fyledalen: 1 ormvråk, 1 glada, ännu 1 ormvråk. Mycket vatten i dalen.
Där låg 1 sångsvan ad och en ensam storskrake σ , oerhört kraf-
tigt laxfärgad på undersidan, lyste gulrött lång väg.

Fyledalen - Baldringe: 1 ormvråk, 3 + 1 glador. 2 rådjur. Flock (vis-
serligen rätt gles) på 15 glador kretsande, därtill 200 svart-
fåglar och c 200 måsar. Ännu 1 ormvråk.

Baldringe - Assmåsa: gles snöskateflock. 2 glador, troligen inte
antecknade förut. 1 duvhök lyfter ur träd nära vägen. 2 blåhökar,
ingendera var hanne ad; därefter 3 + 1 + 1 + 1 + 1 glador, de
flyger lågt, kretsar. Ännu 1 ormvråk och 1 sittande glada.

Assmåsa - enskilda vägen till Snogeholm. 1 ormvråk lyfter i skogen,
körsvär vägen.

Ilstorp: mycket gäss ses falla på håll. 1 havsörn juv flyger österut.
1 ormvråk, 1 obest. vråk. Ilstorps by: inga gäss synliga.

Ilstorp-Björka: 3 fasaner. 1 kretsande ormvråk.

Vombsjön SO: 250 gräsänder på sjön. Vombs ängar: mycket vatten, 4 rådjur,
sprödda kråkor. På frusen översvämning sångsvan: 2 ~~ad~~ ad och 3 juv.

Klingavälsån har massor av vatten. Silvåkra by: alla stora träd kapade
(för att hindra almsjukans spridning).

Silvåkra-Lund: 1 sittande sparvhök sedd. Hem 1540.

i utkanten av Lund.

Forts.

Artlista:

obestämd lom	skrattmå
häger	fiskmå
knölsvan	gråtrut
sångsvan	havstrut
sädgås	gårdsmyg
kanadagås	koltrast
obestämd gås	snöskata
gräsand	obestämd trast
ejder	talgoxe
vigg	nötväcka
alfågel	varfågel
storskrak	skata
salskrak	kaja
ormvråk	råka
fjällvråk	kråka
obestämd vråk	grönfink
sparvhök	gråsparv
duvhök	pilfink
glada	
havsörn	summa 38
blåhök	bestämda
tornfalk	fågelarter
sothöna	
fasan	

Övrigt:

Vädret var klart på morgonen, men nästan genast efter starten drog det upp moln. Sikt dock god trots lätt dis på stora avstånd. Omkring kl 1000 blev det sol igen. Senare inte många noteringar, men kl 1135 antecknade jag "delvis matt sol". Och sikten var tydligen god efter - som Bornholm syntes från Skillinge. Snogeholmssjön hade tunt istäcke, men Vombsjön var öppen. Översvämningarna på Vombs ängar var däremot (delvis?) frusna.

Fossilet vid Branteviks hamn: om dateringen ännu står sig, måste det ju härröra från undre kambrium. Jag har dessvärre inte frågat Gerhard Regnell om fallet, vet därför inte heller om man nu vet mera om det djur, som efterlämnat "krypspåret".

Skarrie hed: stora vägen västerifrån mot ~~Sjöbo~~ Sjöbo, sträckan Klostersågen - Sjöbo, går över platt mark, som i gamla dagar hade hedvegetation och hette Skarrie Hed. Numera, antagligen sedan senare hälften av 1800-talet, skogsplanterad; och består mest av tallskog som sträcker sig ända upp till Vombsjön ("Vombs Fure"). I skogen, nära vägen, ligger fortfarande en gård, och busshållplatsen därintill heter Skarrie.

För mycket längesedan, antagligen på 1940-talet, hörde jag av entomologer i Lund, att Skarrie hed i gamla dagar hyste åtminstone två skalbaggsarter, som försvann när ~~området~~ området blev planterat med skog. Det gällde carabiden Calosoma reticulatum och scarabaeiden Caccobius schreberi. Det sades också, att dessa arter därmed försvann från Skåne; och det är nog inte långt från sanningen. Jag har visserligen inte talat nyligen med kolleger i detta ärende, men min tro är att ingendera arten samlats i Skåne på flera decennier.

1993-12-13

124

1993-12-13		124									
våg- sträckor, lokaler ↓	arter →	ormvråk	hållvråk	obest. vråk/roff.	sparvhök	duvhök	glada	blåhök	havsörn	tornfalk	summa
Lund-Veberöd		1									1
Veb.-Anklam		2									2
Ankl.-Tomelilla		1					1				2
Tom.-Stiby		2		1			3			1	7
Stiby-Simrishamn											—
Simr.-Sandhamn -Valleberga		2		1							3
Valleb.-Tosterup		1	1				1				3
Tosterup-Övraby							4				4
Övraby-Lyckås incl.		5					2				7
Lyckås-Baldringe		2					19				21
Baldringe-Assmåsa		1				1	10	2			14
Assmåsa-Snogeholm		1									1
Snog.-Ilsörp		1		1					1		3
Ilsörp-Vombsjön		1									1
Vombs ångar nära Lund					1						1
summa		20	1	3	1	1	40	2	1	1	70
blåhök ej ♂♂ as											
havsörnen juv											

blåhökar
ej ♂♂ adhavsörnen
juv

summa 8 arter

och 67 artbestämda ex.